2024 Bódi Tímea, Braun Éva MAGYAR NYELV 7

Bódi Tímea, Braun Éva

MAGYAR NYELV

7

Тімеа Боді, Єва Браун

УГОРСЬКА МОВА

(3-й рік навчання, друга іноземна)

Підручник для 7 класу
закладів загальної середньої освіти
(з аудіосупроводом)

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Bódi Tímea, Braun Éva

MAGYAR NYELV

Tankönyv
az ukrán tannyelvű iskolák 7. osztálya számára
(3. tanítási év)

Львів
Видавництво «Світ»
2024

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 05.02.2024 № 124)

Підручник розроблено відповідно до модельної навчальної програми «Друга іноземна мова. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)

Боді Т.

Угорська мова (3-й рік навчання, друга іноземна) : підруч. для 7 кл. закл. заг. серед. осв. (з аудіосупроводом) / Т. Боді, Є. Браун. – Львів : Світ, 2024. – _____ с. : іл.

Аудіосупровід розміщено в електронній бібліотеці за адресою:
https://lib.imzo.gov.ua

© Боді Т. А., Браун Є. Л., 2024
© Видавництво «Світ», оформлення, 2024

BEVEZETŐ

A tankönyv 7 osztályos ukrán anyanyelvű tanulók számára készült, akik heti 2 vagy 3 órában tanulják a magyar nyelvet mint idegent. A tananyag összhangban van a tanulók életkorával és érdeklődési körével.

Az érdeklődés felkeltése mellett a tankönyv olyan nyelvtani, lexikai alapot nyújt, amely lehetővé teszi a tanulók nyelvtudásának továbbfejlesztését. Fontos szerepet játszik a nyelvtanulás során a négy alapkészség: a beszéd, a beszédértés, az írás és az olvasás fejlesztése, ezen kívül a magyar nyelv és kultúra megismertetése.

A tankönyv megegyezik a tanterv témaköreivel. Az új lexikai és nyelvtani témák mellett a fejezetek olyan feladatokat is tartalmaznak, amelyek az ismétlést és a begyakorlást szolgálják, s ezáltal lehetőséget nyújtanak a tanultak rendszerezésére, elmélyítésére, megértésére.

A helyes magyar beszéd elsajátítását a leckékben található versek, szövegek szolgálják. A tankönyv rövid szótárral, hasznos nyelvtani táblázatokkal és kifejezésekkel zárul, amely megkönnyíti a tanulást.

Sok sikert kívánunk a tankönyv használatához!

Mindig vegyétek figyelembe az egyezményes jeleket!

	Jegyezzétek meg!		Olvassátok el!
	Emlékeztek még?		Párbeszéd
	Fejtsétek meg!		Tanuljátok meg a szavakat!
	Írjatok fogalmazást!		Szókeresés
	Énekeljétek együtt!		Érdekességek

A szerzők

I.
ÉN MAGYAR VAGYOK
Я УГОРЕЦЬ / УГОРКА

MUTATKOZZUNK BE!
ДАВАЙТЕ ПРЕДСТАВИМОСЯ!

Mi a neved?
Ki vagy?
Engedjétek meg, hogy bemutatkozzam!

1. Keressétek meg a párját! A válaszokat írjátok be a füzetbe!

1) Magyarország	a) ausztrál
2) Németország	b) német
3) Spanyolország	c) magyar
4) Olaszország	d) osztrák
5) Franciaország	e) olasz
6) Anglia	f) horvát
7) Görögország	g) spanyol
8) Törökország	h) ír
9) Csehország	i) japán
10) Írország	j) angol
11) Lengyelország	k) török
12) Kína	l) román
13) Ukrajna	m) cseh
14) Japán	n) amerikai
15) Szlovákia	o) lengyel
16) Amerika (USA)	p) görög
17) Románia	r) kínai
18) Horvátország	s) francia
19) Ausztrália	t) szlovák
20) Ausztria	u) ukrán

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
c																			

2. Milyen foglalkozás ez? Mondjátok el mit láttok a képen!

Emlékeztek még? Пам'ятаєте?

van – є, бути

én	vagyok / nem vagyok	**mi**	vagyunk / nem vagyunk
te	vagy / nem vagy	**ti**	vagytok / nem vagytok
ő (ön)	∅ / nem ∅	**ők (önök)**	∅ /nem ∅

3. **Tegyétek a megadott mondatokat egyes vagy többes számba!**

Én cseh pincér vagyok.
Te lengyel orvos vagy.
Ő szlovák titkár.
Ön portugál informatikus.

Önök angol üzletemberek.
Mi svájci rendőrök vagyunk.
Ők ukrán nővérek.
Ti magyar autószerelők vagytok.

4. **Játsszátok el a párbeszédeket! Alkossatok hasonlót, cseréljétek ki az aláhúzott részeket a megadott kifejezésekkel!**

– Szia!
– Szia!
– Én **László** vagyok. **Magyar diák** vagyok.
– Én **Rosa** vagyok. **Olasz szakács** vagyok.

– Jó napot kívánok!
– Jó napot kívánok!
– Mi **magyar sportolók** vagyunk.
– Mi pedig **francia festők** vagyunk.

Iván, ukrán mérnök.
Pedro, spanyol üzletember.
Karin, német titkárnő.
Csen, kínai buszsofőr.
Angol ügyvédek.
Japán tanárok.
Amerikai orvosok.
Lengyel munkások.

5. Te ki vagy? Válaszoljatok a kérdésekre! Majd meséljetek magatokról!

Hogy hívnak?
Ki vagy?
Hol élsz?
Hány éves vagy?
Hanyadikos vagy?
Melyik iskolába/líceumba jársz?
Mi a lakcímed?
Mi a telefonszámod?
Hány tagú a családod?

A KÜLSÖM

МОЯ ЗОВНІШНІСТЬ

6. Az alábbi linken hallgassátok meg a Vidám Manók együttes a *Testem* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=DLwmlihdQZ4&t=10s&ab_channel=VID%C3%81MMAN%C3%93KEGY%C3%9CTTES%2FHivatalosoldal%2F

7. **Nevezzétek meg a testrészeket!**

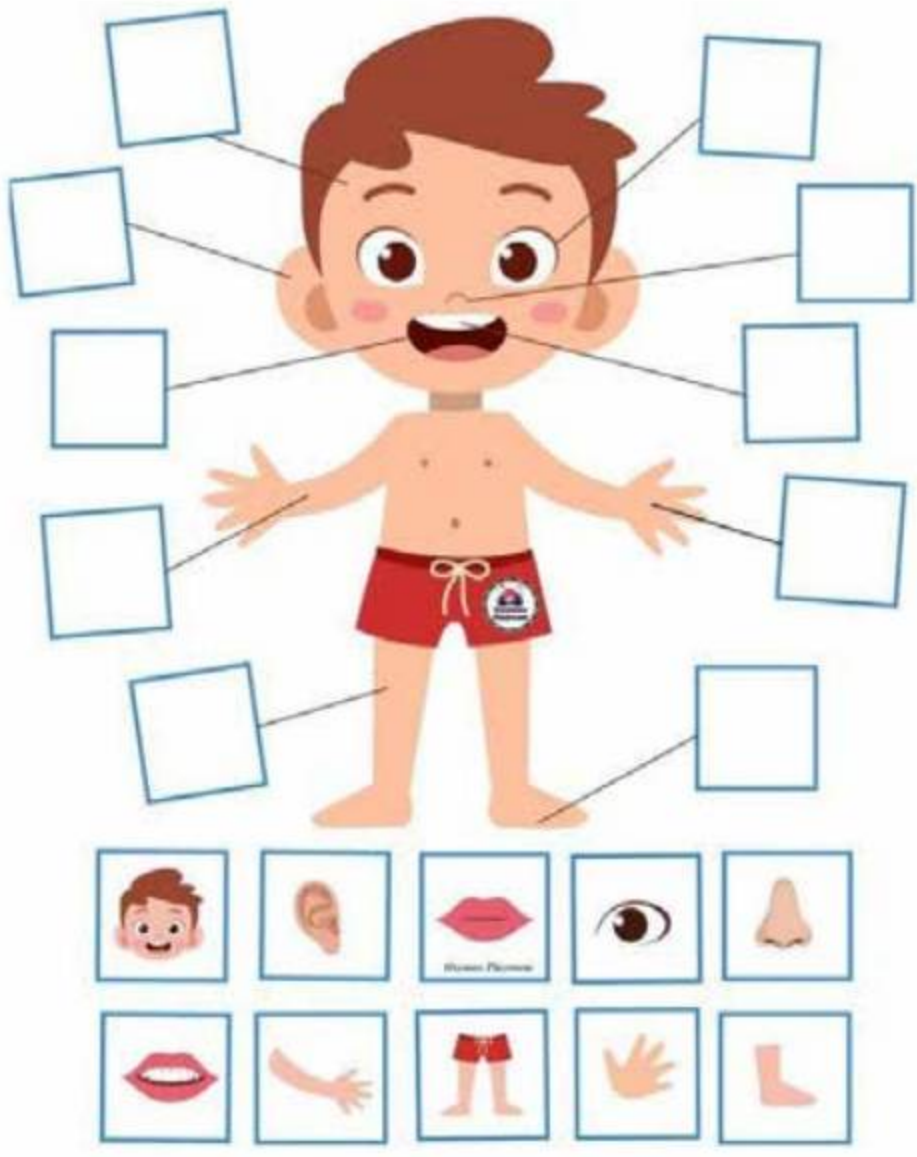

8. **Gyűjtsetek mellékneveket!**

magas, erős, fekete, ovális, rövid, zöld, alacsony, vörös, keskeny, hosszú, kék, közép, kopasz, sima, jó, bajuszos, barna, kövér, szőke, sovány, izmos, vékony, széles, karcsú, göndör, hosszúkás, ősz, nagy, kicsi, szeplős, 140 cm magas.

Milyen lehet:

az arcunk?
a szemünk?
az orrunk?
a hajunk?
a fülünk?
a szánk?
a termetünk?
a vállunk?
a fejünk?
a testünk?

9. Ismételjétek el a színeket a Totyizselé *Színes* című dal segítségével!

https://www.youtube.com/watch?v=CSsmRjAupMM&ab_channel=-Totyizsel%C3%A9

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Описуючи зовнішність, часто вживаються закінчення *-ú/-ű* та наступні конструкції:
*rövid haj**ú*** – *коротковолосий / а*
*kék szem**ű*** – *синьоокий / а*
Például: *Én barna hajú** vagyok.***

10. Válaszoljatok a kérdésekre!

Milyen termetű vagy?
Milyen alakú vagy?
Milyen szemű vagy?
Milyen hajú vagy?
Milyen arcú vagy?

11. Pótoljátok a pontok helyét a szövegben a megadott szavakkal!

rajzolás, szemű, szájú, termetű, arcú, orrú, Párizsban, hajú

Sophie francia iskolás. A szüleivel Franciaországban, ... él. Nagy, kék ..., keskeny ... és kicsi, piros .... Hosszúkás ..., szeplős. Szőke göndör .... Sophie közép ... . A kedvenc hobbija a ....

szemű, amerikai, arcú, orrú, barna, szájú, termetű

Jack ... üzletember. A családjával Amerikában, New York-ban él. Kicsi, barna ..., széles ... és piros .... Ovális ..., nem szeplős férfi, de szemüveget hord. Jack ... hajú és szakállas. Ő alacsony .... Mindig sokat dolgozik.

12. Írjátok le a füzetbe a *van* ige helyes alakját a pontok helyére!

Én zöld szemű .... Ő magas termetű .... Te alacsony ...? Péter izmos .... Én göndör hajú .... Te hosszukás arcú .... Én jó alakú .... Edina piros szájú .... Te keskeny orrú .... Én közép termetű .... Ő szemüveges ....

13. Tegyétek a megadott mondatokat többes számba a minta alapján!

Én kék szemű vagyok. – Mi kék szeműek vagyunk.

Én alacsony termetű vagyok.
Te hosszú barna hajú vagy.
Ő szeplős.
Te duci vagy.
A diák ovális arcú.
Én széles vállú vagyok.

14. A megadott mondatokat tegyétek tagadó formába! A példa segít ebben!

Mi göndör hajúak vagyunk. – Mi nem vagyunk göndör hajúak.

Ti magas termetűek vagytok.
Ők szeplősek.
Mi zöld szeműek vagyunk.
Péter izmos.
Én szakállas vagyok.
Te nagy fülű vagy.

15. Írjatok egy rövid fogalmazást *A külsöm* címmel. Készítsetek hozzá rajzot is!

A nevem …. Én… iskolás vagyok. Ukrajnában, … élek.
Már hetedikes …. A … iskolába / gimnáziumba / líceumba járok.
Én … termetű, … szemű, … fülű, … orrú, … arcú, … szájú, … hajú fiatal fiú / lány vagyok.
A kedvenc hobbim a ….

16. Hozzatok egy fényképet magatokról, és ezzel mutatkozzatok be az osztályban!

A LEGJOBB BARÁTOM

НАЙКРАЩИЙ ДРУГ / ПОДРУГА

17. Mi az ellentéte? Írjátok le!

kicsi
hosszú
gyors
keskeny
kövér
magas
fiatal
szép
okos
lusta
jó
szegény
erős
vidám

Emlékeztek még? Пам'ятаєте?

18. **Tegyétek az előző feladat mellékneveit közép- és felsőfokba!**

kicsi – kisebb – legkisebb

19. **Egészítsétek ki a mondatokat a minta szerint!**

Dani magas. Péter magasabb. Márk a legmagasabb.

Ilonka szorgalmas. Karin .... Beáta ... az osztályban.

A kígyó lusta. A macska .... A lajhár ....

A ló gyors. A vonat .... A repülő ....

A tulipán szép. A nárcisz .... Az orgona ....

A színházban vidám az élet. Az uszodában .... A cirkuszban ....

20. **Alakítsátok át az előző feladat mondatait a minta alapján!**

Márk magasabb, mint Péter.

21. **Kössétek össze! Alkossatok mondatokat! Írjátok be a füzetbe!**

A lány olyan szép,	mint a nagyapja.
Péter olyan okos,	mint a medve.
Ez a gyerek olyan lassú,	mint az anyja.
A nagymama olyan jól főz,	mint a szakács.
Ma az idő olyan szomorú,	mint a csiga.
Miki olyan erős,	mint ősszel.

22. **Nézzétek meg a képet! Mutassátok be a képen látható fiatalokat a példa alapján!**

Ő Béla, 9 éves magyar iskolás. Béla közép termetű, sovány fiú. Kerek arcú, kék szemű, pisze orrú, göndör vörös hajú. Béla nagyon jó és szorgalmas tanuló.

23. **Írjatok rövid fogalmazást *Milyen a barátom?* címmel! Készítsetek hozzá rajzot!**

A KOVÁCS CSALÁD

СІМ'Я КОВАЧ

24. Olvassátok el a szöveget!

Apa Kovács András. Ő tanár, 45 éves. Magas, kellemes férfi. Fekete rövid haja, fekete szeme van. Ő bajuszos, de szakálla nincs. A válla széles. Szigorú és okos.

Anya Kovács Mária. Ő orvos, 42 éves. Mindig nagyon csinos. Szép arca van. Nagy zöld szeme és rövid göndör vörös haja van. Közép termetű. Nagyon kedves és vidám nő.

A családban két gyerek van. A fiú, Kovács László 11 éves tanuló. Most hatodikos. Középiskolában tanul. Laci alacsony, szőke haja és barna szeme van. Sovány, pedig sokat eszik. Nagyon szereti a focit. A lány, Kovács Gizella 5 éves óvodás. Gizellának szőke hosszú haja, nagy kék szeme van. Nagyon sovány kislány. A kedvenc hobbija a rajzolás és a biciklizés.

A család magyar, Magyarországon, Budapesten él. A szabadidejükben mindig elutaznak valahova.

25. Igaz vagy hamis?

A Kovács család négytagú.
A Kovács család Romániában él.
A család kedvenc időtöltése a kézműves foglalkozás.
Apát Albertnek hívják.
Apa tanár, 45 éves.
Apa szigorú és okos férfi.
Anya, Klári, orvos.
Mária nagyon kedves és vidám nő.
Laci óvodás, kedvenc hobbija a foci.
Gizi óvodás. Csak 5 éves.

26. **A szöveg alapján írjátok le, kire illik az állítás! Rajzoljátok is le a szereplőket!**

Alacsony és sovány, szőke haja és barna szeme van. Ki ő?	Magas, kellemes férfi. Fekete rövid haja, fekete szeme van. Bajuszos, de szakálla nincs. A válla széles. Ki ő?
Mindig nagyon csinos. Szép arca van. Nagy zöld szeme és rövid göndör vörös haja van. Közép termetű. Ki ő?	Szőke hosszú haja, nagy kék szeme van. Nagyon sovány. Ki ő?

27. **Szerintetek hogy néznek ki Kovács László és Gizella nagyszülei? Írjatok röviden róluk!**

AZ ÉN CSALÁDOM

МОЯ РОДИНА

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

В угорській мові для вираження присвійності, приналежності вживаються спеціальні особово-присвійні закінчення, що приєднуються до основи слова.

én	-m/-am/-om/ -em/-öm	család**om**	mi	-nk/-unk/-ünk	család**unk**
te	-d/-ad/-od/ -ed/-öd	család**od**	ti	-tok/-tek/-tök/-atok/ otok/-etek/-ötök	család**otok**
ő	-ja/-je/-a/-e	család**ja**	ő	-juk/-jük/-uk/-ük	család**juk**

28. Olvassátok el! Figyeljetek a végződések használatára!

A hajam barna.
A szemem kék.
Az orrod keskeny.
A lábad rövid.
Az arca szép.
A termete magas.
A gyerekünk szorgalmas.
A kutyánk okos.
A barátotok vidám.
A nagymamátok beteg.
A labdájuk kicsi.
A családjuk nagy.

29. Folytassátok a sort!

Az én csoki***m***, anya…, apa…, testvér…, könyv…, autó…, szemüveg…, asztal…, kéz / kez…, bicikli…, toll…, radír….

A te ruhá***d***, szem…, láb…, test…, füzet…, ház…, haj…, fej…, apa…, születésnap…, hobbi…, lánytestvér…, taska….

Az ő tanárnő***je***, gyerek…, foglalkozás…, család…, vonalzó…, kert… , fog…, arc…, száj…, has…, asztal…, szék…, szendvics….

A mi munká***nk***, lecke…, család…, rokon…, kutya…, iskola…, szoknya…, cipő…, ebéd…, unukotestvér…, lakás…, osztály….

A ti idő***tök***, pénz…, utca…, város…, ország…, macska…, tanya… , testvér…, baj…, iskola…, reggeli…, nagyapa….

Az ő cipő***jük***, cica…, család…, bácsi…, néni…, rajz…, barát…, padtárs…, szekrény…, kép….

30. Kössétek össze! Mi hova való?

Én	labdájuk, biciklijük, rajzfüzetük.
Te	kutyád, lányod, cicád, szemed.
Ő	szemem, hajam, arcom, termetem.
Mi	fiatok, autótok, gyereketek, tollatok.
Ti	telefonja, anyja, neve, könyve.
Ő	almánk, iskolánk, teánk, székünk.

31. Egészítsétek ki a táblázatot!

család	alma	haj	szem	arc	füzet
		haj*am*			
				arc*od*	
család*ja*					
			szem*ünk*		
					füzet*etek*
	almá*juk*				

32. Írjátok a szavakat a megfelelő sorba!

apánk, virágom, testvéred, születésnapja, foglalkozásom, nemzetiségetek, lányuk, füzeted, biciklijük, almája, labdátok, szendvicse, családjuk, hajad, fagyim, osztályunk, ruhája, házam, iskolájuk, kutyátok.

Az én …
A te …
Az ő …

A mi ***apánk,***
A ti …
Az ő …

33. A táblázat segítségével meséljetek a családotokról!

Név	*Apa*	*Anya*	*Testvér*	*Én*
Életkor				
Foglalkozás				
Termet				
Hajszín				
Szem				
Arc				
Belső tulajdonságok				

34. Jegyezzétek meg a kifejezéseket! Mondjátok el, ki milyen a családotokban!

boldog
gonosz
mérges
büszke
félénk
vicces
ideges
sportos
tehetséges
elfoglalt

35. Olvassátok el! Rajzoljátok le a füzetetekbe, amit olvastatok!

– Magas, félénk, szemüveges, kicsit kopasz bácsi. A bácsinak kék szeme, szőke haja van. Sárga inget, barna nadrágot visel.

– Közép termetű. Elég csinos nő. Vörös haja, zöld szeme van, szeplős. Nagyon okos. Rövid kék szoknyát, fehér blúzt visel.

– Alacsony, kicsit duci, szemüveges fiú. Barna szemű, barna hajú, szeplős. Nagyon okos, szorgalmas fiú, jó tanuló.

– Magas, hosszú lábú lány. Dús szőke haja, kék szeme van. Nagyon sportos alkatú. Fehér színű rövid sportos szoknyát és piros pólót visel.

– A legkisebb a családban. Mindig csóválja a farkát, ha vidám. Rövid fekete szöre, hosszú füle és fekete szeme van. Alacsony termetű kiskutya, vidáman szaladgál a lakásban.

36. **A 24. feladat szövegében keressétek meg azokat a szavakat, amelyekben birtokos személyjel van!**

37. **Írjatok rövid fogalmazást *Bemutatom a családomat* címmel! Készítsetek rajzot is!**

OSZTÁLYTÁRSAK
ОДНОКЛАСНИКИ

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

В угорській мові від закінчення давального відмінку ***-nak/ -nek*** утворюються наступні займенники:

Kinek?	Kiknek?
én+nek – **NEKEM**	mi+nek – **NEKÜNK**
te+nek – **NEKED**	ti+nek – **NEKTEK**
ő+nek – **NEKI** ön+nek – **ÖNNEK**	ők+nek – **NEKIK** önök+nek – **ÖNÖKNEK**

Például: *Ma van a barátom születésnapja.*
Veszek (a barátomnak) ***NEKI*** *ajándékot.*

38. Pótoljátok a pontok helyére a megfelelő névmásokat!

Születésnapod van. Csinálok … tortát. (te)
… ma rossz napom van. (én)
… szép göndör haja van. (ő)
… holnap nincs magyar nyelv órátok. (ti)w
… milyen színű hajunk van? (mi)
… sima hosszú fekete hajuk van. (ők)

KINEK VAN? KINEK NINCS?

Nekem van/nincs kutyá**m**.
Neked van/nincs testvér**ed**.
Neki van/nincs füzet**e**.
Nekünk van/nincs szendvics**ünk**.
Nektek van/nincs ceruzá**tok**.
Nekik van/nincs biciklij**ük**.
Önnek van/nincs toll**a**.
Önöknek van/nincs szótár**uk**.
A lánynak (Katinak) van/nincs játé**k**a.
A gyerek***ek*****nek** van/nincs órá**juk**.

39. Írjátok le a megfelelő helyre!

csinos lánytestvéred, három körtém, ovális arca, két cicátok, pisze orrod, nagy fületek, régi iskolatáskám, kényelmes székük, sok barátunk, kevés tolla, vörös hajam, új tanáruk, vidám családunk

Nekem ***három körtém*** van,
Neked
Neki

Nekünk
Nektek
Nekik

40. Válaszoljatok a kérdésekre!

Hogy hívják a padtársadat?
Hány éves a padtársad?
Ki ő? Hol él?
Mi a foglalkozása?
Hanyadikos a padtársad?
Mi a hobbija?
Milyen termetű?
Milyen színű a haja a padtársadnak?
Milyen színű a szeme a padtársadnak?
A padtársad szeplős?
A padtársad szemüveges?
Milyen belső tulajdonságai vannak a padtársadnak?

KÜLSŐ ÉS BELSŐ TULAJDONSÁGOK

ЗОВНІШНІСТЬ ЛЮДИНИ ТА РИСИ ХАРАКТЕРУ

41. Játsszátok el a párbeszédeket!

– Hova mégy, Zsuzsa?
– Erikához.
– Ki az az Erika?
– A barátnőm, együtt teniszezünk.
– Nem emlékszem. Hogy néz ki?
– Magasabb, mint én vagyok. Hosszukás arca, kék szeme, vörös göndör haja van.
– Nem szemüveges?
– De igen, szemüveges.
– Akkor már tudom ki az. Nagyon vidám lány.

– Hova mégy, Jancsi?
– Miklóshoz.
– Ki az a Miklós?
– A barátom, együtt focizunk.
– Nem emlékszem. Hogy néz ki?
– Alacsonyabb, mint én vagyok, kicsit kövér. Kerek arca, barna szeme, rövid haja van.

– Nem szeplős?
– De igen, szeplős.
– Akkor már tudom ki az. Nagyon lusta fiú.

– … mész, apa?
– András bácsihoz.
– … az az András bácsi?
– Egy barátom, együtt horgászunk.
– Nem emlékszem. … néz ki?
– Közép termetű, izmos …. Széles …, … szeme, piros … van, kopasz.
– Nem szakállas?
– …, szakállas.
– Akkor már tudom ki az. Nagyon … férfi.

42. Írjatok tagadó mondatokat a példa szerint!

A piros Anna kedvenc színe? – Nem a piros, hanem a rózsaszín.

Te kínai nyelvet tanulsz?
Neki hosszú haja van?
Te 14 éves vagy?
Nekünk nagy osztályunk van?
A te szemed kék?
Péter apja mérnök?

43. Keressetek olyan gyerekeket az iskolában, akikre illenek az alábbi állítások!

Magas termetű, rövid barna haja, barna szeme van. Az arca szeplős.

Alacsony termetű, hosszú fekete haja, zöld szeme van. Az arca hosszúkás.

Közép termetű, göndör haja, kék szeme van. Szemüveges.

Sovány. Sima vörös haja, barna szeme van. Okos tanuló.

44. Játsszatok az osztályban! Kitalálod, hogy kire gondoltam?

45. **Hozzatok egy képet a családotokról vagy a barátotokról, és mutassátok be őket!**

HÍRESSÉGEK KÉPEI

ПОРТРЕТИ ВІДОМИХ ЛЮДЕЙ

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Az (ő) képe – az (ő) képei
Az (ő) szeme – az (ő) szemei
Az (ő) rokona – az (ő) rokonai
Az (ő) radírja – az (ő) radírjai
Az (ő) testvére – az (ő) testvérei
Az (ő) szülője – az (ő) szülei

én	***-m***	képei***m***
te	***-d***	képei***d***
ő	***-∅***	képei
mi	***-nk***	képei***nk***
ti	***-tok/-tek***	képei***tek***
ő	***-k***	képei***k***

46. Olvassátok el! Figyeljetek a végződések használatára!

a szemem barna, a lábam rövid, a kezem hosszú, a barátaid vidámak, a testvéreid magasak, a szüleid szomorúak, a képei szépek, a rokonai Budapesten élnek, a kutyái nagyok, a fülünk kicsi, a padtársaink okosak, a tanáraink szigorúak, a nagyszüleitek öregek, a tollaitok kékek, a cicáitok fehérek, az autóik drágák, a fogaik nagyok, a könyveik régiek.

47. Töltsétek ki a táblázatot!

	szem	**szülő**	**testvér**	**barát**	**társ**
én	szem*em*				
te		szül*eid*			
ő			testvér*ei*		
mi				barát*aink*	
ti					társa*itok*
ő					

48. Alakítsátok át a következő mondatokat!

*A szem**em** zöld. – A szem**eim** zöld**ek**.*

A szülőm hétfőtől péntekig dolgozik.
A testvérem Magyarországon él.
A barátod éhes?
A szomszéd néni cicája kint van.
A tanárunk nagyon kedves.
A színes ceruzátok bent van a fiókban.
Az arcuk szép.
A társuk okos, de egy kicsit lusta is.

49. **Az alábbi képeken Walt Disney híres mesefiguráit láthatjátok! Állapítsátok meg, kik ők! Írjatok röviden külső és belső tulajdonságaikról!**

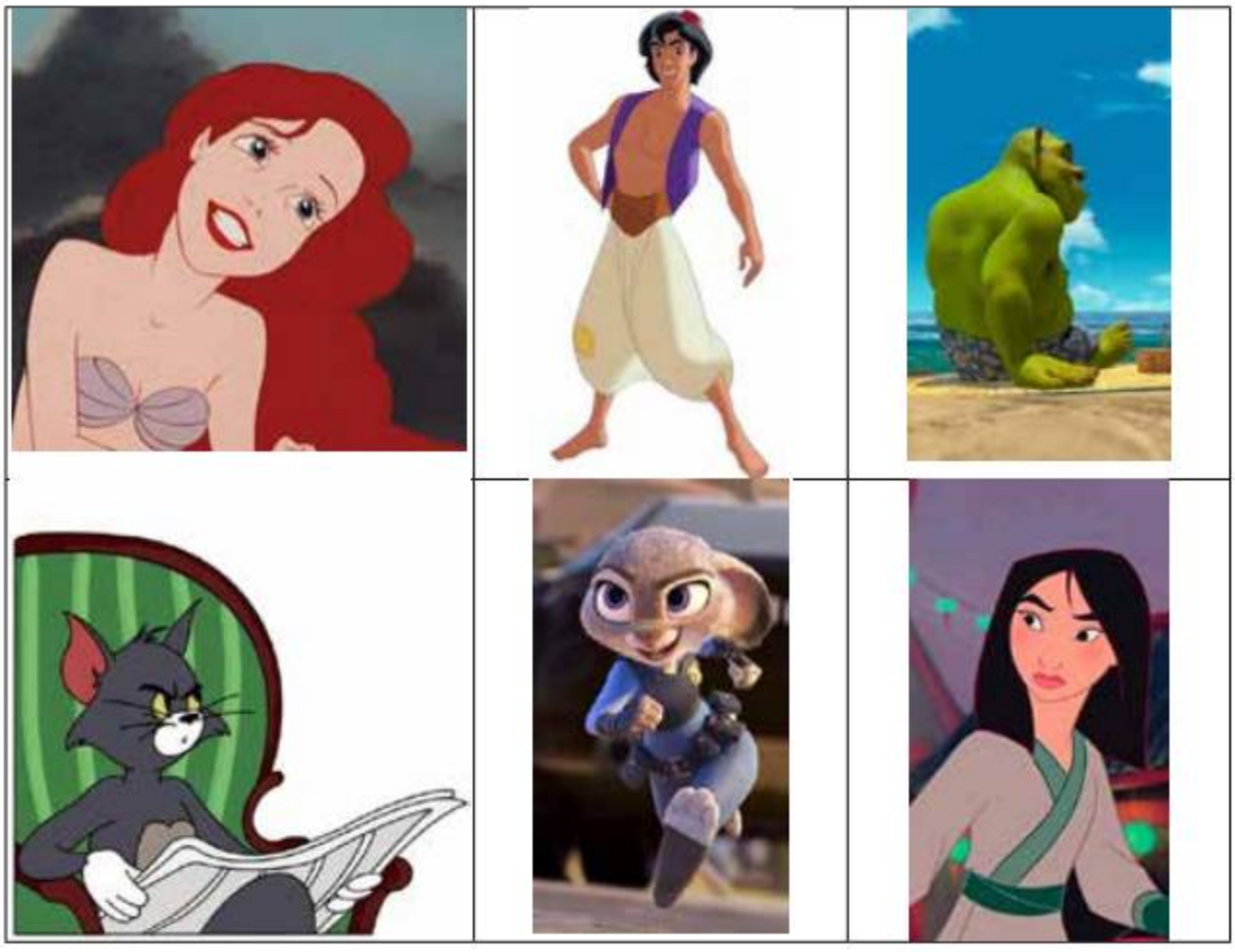

Ő ... a Hableány című rajzfilmből. Vörös hajú, ...
Ő Alladin ....
Ő ....

50. **Írjatok egy rövid fogalmazást *A kedvenc színészem, avagy egy híresség* címmel! Készítsetek rajzot vagy nyomtassatok fényképet hozzá!**

Tahi Tóth László, Kossuth- és Jászai Mari-díjas magyar színművész, érdemes és kiváló művész.

A KEDVENC HÁZIÁLLATOM
МІЙ ДОМАШНІЙ УЛЮБЛЕНЕЦЬ

51. Az alábbi linken hallgassátok meg Táncifáncsi együttes *Állatos* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=Ul1ao7peE40&ab_channel=T%C3%81NCIF%C3%81NCSI%C3%89SBAR%C3%81TAI

52. Melyik a kakukktojás?

Tigris, oroszlán, majom, elefánt, zsiráf, víziló, zebra, orrszárvú, szem.

Disznó, fül, tehén, tyúk, kakas, kecske, ló, bárány, kacsa, liba, szamár.

Kutya, papagáj, teknős, cica, arc, hörcsög, tengeri malac, macska.

Szarvas, róka, farkas, őz, medve, sün, bagoly, kígyó, haj, béka, pillangó.

53. Gyűjtsetek mellékneveket!

Milyen lehet: a kutya *nagy, kicsi, kevert, fajtiszta, harapós …*

a cica?
az elefánt?
a zsiráf?
a róka?
a kígyó?
a sün?
a hörcsög?

54. Írjatok tagadó mondatokat a minta szerint!

A kígyó rövid? – Nem, a kígyó nem rövid, hanem hosszú.

Az elefánt sovány?
A zsiráf rövid nyakú?
A zebra fehér?
A tyúk nagy állat?
A ló rövid lábú?
A malac sovány?
A papagáj csak piros tollú?
A medve kis termetű?

55. Alakítsátok át a mondatokat!

*A ló gyorsabb, **mint** a disznó. – A ló gyorsabb a disznó**nál**.*

A nyúl gyorsabb, mint a teknős.
A kígyó hosszabb, mint a gyík.
A gorilla nagyobb, mint a majom.
Az elefánt magasabb, mint a víziló.
A róka ravaszabb, mint a farkas.

56. Alakítsátok át a következő mondatokat!

*A kutyá**m** szép. – A kutyá**im** szép**ek**.*

Nincs háziállatom.
A barna hörcsögöm kicsi.
A tengeri malacod a ketrecben van?
A macskád szereti a tejet.
A néni cicája nyávog a kertben.
A bácsi kutyája sétál a parkban.
A liba a tanyán van.
A szemetek zöld.
A mancsuk nagy és hosszú.

57. Pótoljátok a hiányzó részt a szövegben! Majd mutassátok be a saját kedvenceiteket!

Nekem van egy háziállat.... A kedvenc... egy kutya. A kutya ... Rex. Rex elég nagy kutya. A szőr... fekete és barna, a fül... hegyes, a szem... barna és okos. Rex mancsa... nagyok. Azt hiszem, hogy nagyon boldog kutya. Mindig a kedvenc piros labdájával játszik a kertben.

58. **Olvassátok el kifejezően a verset!**

A CINEGE CIPŐJE

Vége van a nyárnak,
hűvös szelek járnak,
nagy bánata van a
cinegemadárnak.

Szeretne elmenni,
ő is útra kelni.
De cipőt az árva
sehol se tud venni.

Kapkod fűhöz-fához,
szalad a vargához,
fűzfahegyen lakó
Varjú Varga Pálhoz.

Azt mondja a varga,
nem ér ő most arra,
mert ő most a csizmát
nagy uraknak varrja.

Darunak, gólyának,
a bölömbikának,
kár, kár, kár, nem ilyen
akárki fiának!

Daru is, gólya is,
a bölömbika is,
útra kelt azóta
a búbos banka is.

Csak a cinegének
szomorú az ének:
nincsen cipőcskéje
máig se szegénynek.

Keresi, kutatja,
repül gallyrul gallyra.
„Kis cipőt, kis cipőt!"
egyre csak azt hajtja.

Móra Ferenc

.info *Tudod-e? Довідка.*

Móra Ferenc (1879–1934) magyar író, újságíró, muzeológus. Jellemző műfaja a regény. Híres művei közül kiemelkedő a *Kincskereső kisködmön*, az *Aranykoporsó*, a *Rab ember fiai*, az *Ének a búzamezőkről*.

59. **Ismételjetek!**

II.
LAKÓHELY
ПОМЕШКАННЯ

A LAKÓHELYEK TÍPUSAI
ВИДИ ПОМЕШКАНЬ

60. **Olvassátok el a szöveget!**

SOK JÓ EMBER, KIS HELYEN IS ELFÉR

magyar közmondás

Ő Péter. 8 éves magyar kisfiú. Magyarországon, Budapesten él. Péternek barna haja és barna szeme van. Ő nagyon szorgalmas és okos tanuló. Egy kertes családi házban lakik a családjával. Most a gyerekszobában ül és tanul.

Ő Sophie. 15 éves francia diáklány. Franciaországban, Párizsban él. Sophie-nak szőke haja, kék szeme van. A lány sportos, erős. Egy bérelt lakásban lakik. Most a fürdőszobában van. Edzés után fürdik. A kádban énekel.

Ő Anna. 12 éves ukrán lány. Ukrajnában, Kijivben él. Annának fekete haja, barna szeme van. Anna szeret lustálkodni. Egy ötemeletes ház harmadik emeletén lakik. Most a nappaliban van. A kanapén fekszik és tévét néz.

Ő John. 5 éves amerikai fiú. Amerikában, New York-ban él. Neki szőke haja, kék szeme van. Nagyon vidám gyerek. Egy kis lakásban lakik a szüleivel. Most az előszobában ül a padlón és játszik.

Ő Katalin. Ő anya. Angliában, Londonban él. Katalinnak hosszú vörös haja, zöld szeme van. Nagyon ügyes asszony. Egy világos lakásban lakik a tizedik emeleten. Most a konyhában van, ebédet készít a családjának.

61. **Írjátok ki a szövegből! Ki hol lakik? Melyik szobában van?**

Péter – kertes családi ház, gyerekszoba.

62. **Kiről van szó? Találjátok ki!**

– Nagyon szorgalmas, a gyerekszobában ül és tanul! – Ő ….
– Ügyes, a konyhában ebédet készít! – Ő ….
– A fürdőszobában fürdik! – Ő ….
– Az előszobában a padlón játszik! – Ő ….
– A nappaliban a kanapén fekszik és tévét néz! – Ő ….

63. **Írjátok le, ki hogy néz ki, és készítsetek hozzájuk rajzokat is!**

Péter	Anna
Sophie	Katalin
John	Te

64. **Olvassátok el a hasznos kifejezéseket!**

Angliában élek.
Jelenleg Budapesten élek.
Egy kis faluban élek.
Kertes házban laksz vagy lakásban?
Milyen kerületben laksz?
Egy régi kerületben lakik.
Egy nagy park mellett lakik.
Milyen házban lakunk?
Ti egy ötemeletes házban laktok.
Ők Ungváron egy családi házban laknak.
Én a negyedik emeleten lakom.

65. Pótoljátok a pontok helyére: *-ban/-ben* vagy *-n/-on/-en/-ön*!

Klári Magyarország…, Budapest… él. Te Kijiv… élsz? Én egy emeletes ház… a Duna-part… lakom. Mi az ötödik emelet… lakunk. Ti az új kerület… vagytok? Most a nappali… vannak. Anya nincs a konyha… . Budapest… sok szép lakás van. Apa a fürdőszoba… fürdik. A gyerekszoba… az asztal… nincs tévé.

Duna-part, Budapest

SZOBÁK

КІМНАТИ

66. Az alábbi linken hallgassátok meg az Apacuka zenekar *Épít a mester* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=AybhUfXHFPY&ab_channel=Apacukazenekar

67. **Válaszoljatok a kérdésekre!**

Hogy hívnak?
Ki vagy?
Mi a lakcímed?
Hol laksz?
Milyen kerületben laksz?
Hányadik emeleten laksz?
Hány szobás a lakásod?
Milyen szobák vannak a lakásodban?
Ki lakik még ott?

68. **Milyen szoba ez? Mondjátok el!**

Ez az	Ez a	Ez a ....
Ez a	Ez a	Ez a ....

69. **Gyűjtsetek mellékneveket!**

Ez a hálószoba. A hálószoba ***kicsi,*** *...*

Az a konyha. A konyha ...
Ez a nappali. A nappali ...
Az a gyerekszoba. A gyerekszoba ...
Ez az előszoba. Az előszoba ...
Az a fürdőszoba. A fürdőszoba ...

A NAPPALI

ВІТАЛЬНЯ

70. **Tanuljátok meg a szavakat!**

szőnyeg	kanapé
polc	fotel
óra	kisasztal
növény	tévé
lámpa	fénykép

71. **Pótoljátok a mondatokat az *itt* vagy *ott* határozószóval!**

Ez a nappali. A nappali … van.
Az lámpa. A lámpa … van.
Az fénykép. A fénykép … van.
Ez polc. A polc … van.
Az szőnyeg. A szőnyeg … van.
Ez fotel. A fotel … van.

72. **Mi hol van a nappaliban? Alkossatok mondatokat a *fent, lent, kint, bent* szavakkal!**

A nappaliban a szőnyeg lent van a padlón.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Az (én) fotel*em*+**ben** – A fotelemben	Az (én) tév*ém*+**n** – A tévémen
A (te) fotel*ed*+**ben** – A foteledben	A (te) tév*éd*+**n** – A tévéden
Az (ő) fotelj*a*+**ban** – A foteljában	Az (ő) tévéj*e*+**n** – A tévéjén
A (mi) fotel*unk*+**ban** – A fotelunkban	A (mi) tévé*nk*+**n** – A tévénken
A (ti) fotelo*tok*+**ban** – A fotelotokban	A (ti) tévé*tek*+**n** – A tévéteken
Az (ő) foteljuk+**ban** – A foteljukban	Az (ő) tévéjük+**n** – A tévéjükön

73. Pótoljátok a pontok helyét a mondatokban a megadott szavakkal!

nappalitokban, házadban, nappalijában, foteljukban, lakásomban, szobánkban.

Az én … 4 szoba van.
A te … hány szoba van?
Az ő … szép növények vannak.
A mi … nincs hideg.
A ti … sok fénykép van.
Az ő … díszpárnák vannak.

74. Pótoljátok a pontok helyét a mondatokban a megadott szavakkal!

asztalukon, kisasztalunkon, óráján, fotelunknál, asztalomon, fotelodnál, kanapétokon

Az én … érdekes újságok vannak.
Az ő … fél kilenc van.
A te … egy cica fekszik.
Az ő … nincsenek könyvek és újságok.
A ti … nagyapa ül.
A mi … nagy növények állnak.

KI MIT CSINÁL A NAPPALIBAN?

A kanapén fekszik / pihen.	Tévét/Filmet néz. Zenét hallgat.	Porszívózik.
Sakkozik. / Kártyázik.	Beszélget. / Telefonál.	Könyvet / újságot olvas.

75. **Ki csinálja? Pótoljátok!**

Én takarítok, … pihen, … újságot olvasnak, … a kanapén beszélgetünk, … sakkozol, … kártyáztok, … telefonálok, … egy érdekes filmet nézünk, … a nappaliban takarítasz, … a kanapén fekszik, … a fotelban pihentek, … egy hosszú könyvet olvasok, … zenét hallgatsz, … a széken telefonál.

76. **Írjatok egy rövid fogalmazást *Az én nappalim* címmel a megadott kérdések alapján! Készítsetek hozzá rajzot is!**

Hogy hívnak?
Hol élsz?
Házban vagy lakásban laksz? Hányadik emeleten?
Hány szobás a lakásod /a házad? Milyen szobák vannak ott?
Milyen a nappalid?
Milyenek a falak és a padló?
Mi hol van a nappalidban? Milyen színű?
A te családod mit csinál a nappaliban?

77. **Hozzatok egy fényképet a nappalitokról az osztályba, és mutassátok be azt!**

A KONYHA

КУХНЯ

78. **Tanuljátok meg az alábbi kifejezéseket!**

hűtőszekrény	fiók
szék	polc
ebédasztal	mosogató
szekrény	tűzhely

79. **Melyik a kakukktojás?**

Szekrény, szék, polc, fiók, kanapé, tigris.
Szem, fül, orr, arc, haj, fej, fog, növény.
Szakács, tanár, hűtő, igazgató, ügyvéd.
Nappali, konyha, malac, fürdőszoba, előszoba.
Ház, lakás, kerület, város, falu, farkas.
Mikró, rendőr, hűtő, edény, mosogató, tűzhely.
Nagy, kényelmes, világos, fiók, piros, tiszta.

80. **Mi ez?**

YNÉRKEZS –
KÓIF –
ŐTŰH –
YLEHZŰT –
AHYNOK –
CLOP –
ÓTAGOSOM –
ÉPANAK –
LETOF –
ÉVÉT –

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

В угорській мові від просторового закінчення ***-nál/-nél*** утворюються наступні займенники:

KINÉL?	KIKNÉL?
én+nál – ***nálam***	mi+ nál – ***nálunk***
te+ nál – ***nálad***	ti+ nál – ***nálatok***
ő+ nál – ***nála*** ön+ nél – ***önnél***	ők+ nál – ***náluk*** önök+nél – ***önöknél***

Például: *Anya tortát készít. A mixer (anyánál)* ***nála*** *van.*

81. Egészítsétek ki a mondatokat!

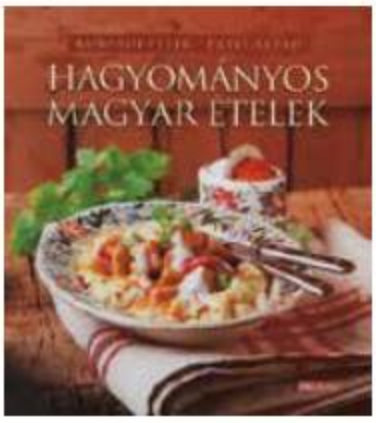

Most nem sütök tortát. Nincs … a mixer. (én)

… van a fakanál? (te)

Ma nagymama finom ebédet főz. … ebédelünk. (ő)

Ők szakácsok. … van a szakácskönyv. (ők)

Ma van a testvérem születésnapja. Este … partizunk. (mi)

… öt szoba van? (ti)

82. *Kinek* vagy *Kinél?* Pótoljátok a pontok helyén a megfelelő szavakat!

… szép nagy kék szeme van. (ő) (kinek?)
Ma van anya születésnapja. Veszek … virágot. (ő) (kinek?)
… otthon nincs tévé. (én) (kinél?)
… csak egy szoba van a lakásban. (ő) (kinél?)
Nem találom az újságomat. Nincs …? (te) (kinél?)
Segítek …. Salátát készítek. (te) (kinek?)
… hosszú fekete hajam van. (én) (kinek?)
… majd internetezünk. (ti) (kinél?)
… egy családi házunk van Budapesten. (mi) (kinek?)
… alszom holnap. (ők) (kinél?)

EBÉDET FŐZÜNK

ГОТУЄМО ОБІД

83. Jegyezzétek meg a hasznos kifejezéseket!

Ebédet főz	Tortát süt	Salátát készít	Reggelizik Ebédel Vacsorázik
Edényt mos / Mosogat	Takarít	Eszik	Iszik

84. Ki csinálja? A pontok helyét pótoljátok!

Én takarítok, … eszed, … issza, … mossák, … főzitek, … esszük, … olvassa, … nézem, … hallgatod, … sütjük, … készítik, … hozzátok.

85. Ragozzátok végig az igéket!

	A tortát	**A levest**	**A konyhát**
én			*takarít**om***
te			
ő	*süt**i***		
mi			
ti		*főz**itek***	
ők			

86. Mi hová való? Írjátok le!

egy szelet tortát, finom levest, a csokit, ezt az edényt, öt banánt, azt a széket, salátákat, egy szendvicset, a teát, a süteményt.

Kérek	**Kérem**

87. Válasszátok ki a helyes igealakot!

Mindenki *szeret/szereti* a tortát.
Kérek/Kérem még süteményt.
Takarítasz/Takarítod a szobákat.
Melyik szendvicset *kérsz/kéred*?

Anna néni finom tortát *süt/süti.*
Ti nem *esztek/eszitek* a salátát?
Reggel teát *iszunk/isszuk.*
A gyerekek *mosnak/mossák* az edényt.
A kanapén tévét *néznek/nézik.*

88. Alakítsátok át a mondatokat a minta szerint!

*Én levest főz**ök**. – Én főz**öm** a levest.*

Te kakaót iszol. Ági néni tortát süt. A szobát nem takarítod? Tévét néztek? A nappaliban zenét hallgatnak.

89. Milyen a te konyhád? Pótoljátok a hiányosságakat! Rajzoljatok!

Ez az én lakásom. Itt … szoba van: nappali, ….
A konyhám elég …. Sok bútor van itt: szekrény, ….
A szekrény … színű, az asztal és a szék … színű, a hűtő pedig ….
Anya szereti a növényeket. Így fent a polcon sok van belőlük. A konyhában mindig együtt … a családommal. Anya finomakat főz.

90. Az alábbi linken hallgassátok meg az Apacuka zenekar *Fakanál* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=tVcI7YhGUd0&ab_channel=Apacukazenekar

EGY BUDAPESTI KISFIÚ

БУДАПЕШТСЬКИЙ ХЛОПЧИК

91. Olvassátok el a szöveget!

Marci budapesti kisfiú. Még csak 5 éves. Minden reggel korán kel és anyukája segítségével készül az óvodába. Felkel, leveszi a pizsamáját, átöltözik és egy kicsit tornázik. Ezután kimegy a fürdőszobába, mosakszik, fogat mos. A konyhában az anyukája finom reggelivel várja Marcit. A kisfiú kakaót iszik és müzlit eszik. Reggeli után indulnak is az óvodába. Az anya egy kis hátizsákot ad Marcinak és bekíséri az óvónénihez.

MIT CSINÁL MARCI MINDEN REGGEL?

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Be-	**Ki-**
Bemegy az óvodá**ba**. **Be**tesz egy almát a hátizsák*já***ba**.	**Ki**jön az óvodá**ból**. **Ki**vesz egy játékot a hátizsák*já***ból**.
Fel-	**Le-**
Felmegy a második emelet**re**. **Fel**tesz egy mesekönyvet a polc**ra**.	**Le**jön a második emelet**ről**. **Le**vesz egy játékot a polc**ról**.

92. **Pótoljátok a hiányzó igekötőt (*be-, ki-, fel-, le-*) a pontok helyén!**

A tanulók …mennek az iskolába. Marci …megy a fürdőszobába. A házból …jövök az utcára. …teszed az újságokat az asztalra. …hozza a labdát a lakásba. …visszük a biciklit az utcára. …teszitek az órát a falra. Apa …megy a pincébe. Nagymama …megy a konyhába. Én …ülök a székre, nagyapa pedig a fotelbe.

93. **Írjátok ki a 91. feladat szövegéből az igekötős igéket!**

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

В угорській мові часто використовуються дієслівні префікси. Ці префікси додаються до дієслів та змінюють їх лексичне значення. Зазвичай дієслівні префікси з дієсловом пишуться разом. **Але зверніть увагу на наступні винятки:**

1. При запереченні префікс вживається після дієслова, і пишеться окремо: Marcika ma **nem** megy **ki** az udvarra.

2. В питальних реченнях питальне слово ставиться перед дієсловом, а префікс після:

Ki megy **fel** a lakásba? — **Hova** megy **ki** Marci?
Ki jön **be** a konyhába? — **Mikor** hozza **le** a labdát?

94. **Írjatok tagadó és kérdő mondatokat! Használjátok a fenti igekötőket!**

A FÜRDŐSZOBA

ВАННА КІМНАТА

95. **Marci és az anyja úgy döntenek, hogy felújítják a fürdőszobájukat! A bevásárlóközpontban vásárolnak! Segítsetek nekik, jegyezzétek fel, hogy mit kell venni!**

fürdőkád	függöny
mosdó	törülköző
vécé	fogkefe
tükör	fogkrém
csempe	szappan

96. **Melyik a kakukktojás?**

Szekrény, tükör, vécé, kád, csempe, kanapé.
Kanapé, tévé, kád, fotel, szőnyeg, kisasztal.
Tűzhely, polc, hűtő, mosdó, ebédlőasztal.
Fogat mos, fürdik, mosakszik, tévét néz.
Főz, süt, eszik, fürdik, vacsorázik, iszik.
Mosakszik, pihen, zenét hallgat, tévézik.

97. **Hány szót találtok?**

T	Ö	R	Ü	L	K	Ö	Z	Ő	Ó
M	F	T	Ű	Z	H	E	LY	T	R
O	I	T	Ü	K	Ö	R	Ű	É	A
S	Ó	K	A	SZ	O	B	A	V	SZ
D	K	F	N	V	É	SZ	Ő	É	É
Ó	F	A	A	H	C	E	NY	X	K
S	O	L	P	É	É	G	L	Ö	D
Í	T	E	L	A	SZ	T	A	K	Á

98. **Válaszoljatok a minta szerint!**

Hétfőn nem megyünk iskolába? – De igen, megyünk.

Nem veszel egy új fogkefét?
Nem mész ki a kertbe?
Apu nem jön le a pincébe?
Nem teszitek be a szendvicseket a táskába?
Nem mennek fel a harmadik emeletre?

99. Készítsetek rajzot, és mutassátok be a fürdőszobátokat!

Milyen a fürdőszobád?
Milyen színű a csempe?
Mi van a fürdőszobádban?
Mit csinálsz ott?

100. Az alábbi linkeken hallgassátok meg a *Kerekmese Pancsi* és *Fogmosó* című dalokat!

https://www.youtube.com/watch?v=wEOlSlFq1q0&ab_channel=KerekMese

https://www.youtube.com/watch?v=xpRwcjcG-fY&ab_channel=KerekMese

A LAKÁS

КВАРТИРА

101. **Olvassátok el a szöveget!**

Ma szombat van. Ilyenkor az egész család takarítja a lakást. A Molnár család Debrecenben egy négyszobás lakásban lakik az ötödik emeleten Debrecenben.

Anya azt mondja a fiának, Pistikének: te a fürdőszobát takarítod. Pisti nem szereti ezt a munkát. Nagyon lassú és lusta. Sokáig mossa a csempét.

A gyerekszoba a Gabié. Letörli a port a polcokról, összerakja a játékokat, könyveket és felporszívóz. Apa a nappaliban rak rendet, közben nagyapa csak ül a fotelban és újságot olvas.

Anya és nagymama együtt takarítják a konyhát és közben főznek is. Anya zöldséget tisztít a leveshez és a salátához, nagyi pedig süteményt süt.

Takarítás után a család együtt ebédel a konyhában. Ebéd után egy kicsit pihennek, s két óra múlva moziba mennek.

Este a nappaliban beszélgetnek, sakkoznak, kártyáznak. 11-kor már alszanak is.

102. **Válaszoljatok a kérdésekre az olvasmány alapján!**

Milyen nap van ma?

Mit csinál a család?

Hol takarít Pisti, Gabi, apa, anya, nagyi, nagyapa?

Mit süt nagyi?

Mit csinál a család takarítás után?

Mit csinál a család ebéd után?

Hova megy a család pihenés után?

Hol van a család este?

Mit csinálnak este a nappaliban?

Mikor alszanak?

103. **Írjátok ki a szövegből, hogy ki mit csinál a szobákban!**

Nagyapa a nappaliban a fotelban ül és újságot olvas.

Nagymama …

Apa …

Anya …

A gyerekek …

104. **Az alábbi linken hallgassátok meg a Tibus és Hintalók együttes *Takarítás* című dalát!**

https://www.youtube.com/watch?v=l333z7zrBf0&ab_channel=Tibus%C3%A9saHintal%C3%B3k

105. **Mondjátok el, szerintetek hogy néznek ki az olvasmány szereplői!**

Azt hiszem, hogy nagyapa már nyúgdíjas. Idős férfi és nagyon okos. Magas termetű, sovány. Egy kicsit kopasz, ősz bajusza és szakálla van, szemüveges. A szeme kék.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Mikor? Коли?
питальне слова післяйменника часу

közben – під час	**után – після**
Takarítás **közben** főz.	Takarítás **után** pihen.

Múlva
Öt perc **múlva** kezdődik a film. Két óra **múlva** kimegyek a boltba. Egy hónap **múlva** utazom Budapestre. Öt év **múlva** jön vissza.

106. **Egészítsétek ki a mondatokat!**

Egy óra … kész a vacsora.
Munka … Pista nem eszik, hanem dolgozik.
Iskola … a parkba megyünk.
Tanulás … a tanárra figyeltek, nem játszatok.
Tíz perc … indulsz már?
Három hónap … Londonba utaznak.

A SZOBÁM

МОЯ КІМНАТА

107. **Olvassátok el!**

Évike magyar kislány, a családjával Miskolcon él. Miskolc egy nagy város, de Évike a kertvárosban lakik egy háromemeletes házban a második emeleten. A lakás nem túl nagy. Három szoba van itt: a nappali, a halószoba és Évike szobája – a gyerekszoba. A gyerekszoba nagyon szép és kényelmes. A kislány itt pihen, alszik, tanul, internetezik, számítógépezik és játszik. Van itt egy nagy íróasztal. Az asztalon egy számítógép áll, az asztal fölött polcok, a polcokon pedig tankönyvek, mesekönyvek. Az asztal fiókjában a füzetek között vannak a tollak, a színes ceruzák, a rajfüzet, a festék, az ecset, a radír és a vonalzó. A szék az asztal mellett van. A szoba másik oldalán áll az ágy és a ruhásszekrény. Az ágy mellett egy éjjeliszekrény van, az ágy alatt pedig dobozok a játékok számára. Évike szobájában az ágy előtt egy nagy piros kényelmes fotel van, ott szokott olvasni. Cili cica is gyakran szokott itt aludni.

Évike nagyon szereti a szobáját.

108. **Feleljetek a kérdésekre a minta alapján!**

Hol van a polc? – A polc az asztal fölött van. (Az asztal fölött.)

Hol vannak a tollak és a színes ceruzák?
Hol van a szék?
Hol áll az éjjeliszekrény?
Hol vannak a dobozok?
Hol van a fotel?
Hol szokott aludni Cili cica?

109. **Írjatok mondatokat! Használjátok a *mellett, között, alatt, fölött, előtt, mögött* névutókat!**

110. **Igaz vagy hamis?**

Évike szlovák kislány.
Évike és a családja Kassán él.
Évike a kertvárosban lakik egy háromemeletes házban a második emeleten.
Évike lakásában 5 szoba van.
A kislány a szobájában eszik, iszik és táncol.
A szobában egy íróasztal, szék, ágy, éjjeliszekrény, ruhásszekrény, fotel van.
Évikének nem tetszik a szobája.
A szoba nagyon szép és kényelmes.

111. **Mutassátok be röviden, hogy szerintetek *Hogy néz ki Évike, és milyen ő?* Készítsetek hozzá rajzot is!**

112. **Hozzatok egy képet a szobátokról, és mutassátok be az osztályban! Mondjátok el, hogy van berendezve!**

KIÉ EZ?

КОМУ НАЛЕЖАТЬ ЦІ РЕЧІ?

113. Mondjátok el:

Hol éltek? Hol laktok? Házban vagy lakásban? Hány szobátok van?

114. Válaszoljatok a kérdésekre!

Milyen a szobátok?
Milyen színűek a falak, a padló?
Milyen bútorok vannak a szobátokban?
Mi hol helyezkedik el?
Mit szoktatok csinálni a szobátokban?

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

В угорській мові існує ще одна категорія присвійності, ознакою якої є закінчення ***–é.***

Kié ez a laptop? – A játék a kislányé (azaz a kislány laptopja).

А також можемо утворити **наступні займенники:**

KIÉ? (однина)	
1. én+m – ***enyém***	1. mi+nk – ***miénk***
2. te+d – ***tied***	2. ti+tek – ***tietek***
3. ő+e – ***övé*** ön+é – ***öné***	3. ők+k – ***övék*** önök+é – ***önöké***

Kié ez a könyv? – A könyv az enyém.

KIÉK? (множина)	
1. *enyéim*	1. *miéink*
2. *tieid*	2. *tieitek*
3. *övéi*	3. *övéik*

Kiék ezek a könyvek? – A könyvek az enyéim.

115. Kié? Egészítsétek ki a mondatokat!

A tablett az …. (én)
A számítógép a …? (te)
A szék az …. (ő)
A pöttyös váza az … (ők), a fehér pedig az …. (én)
Az a nagy fiók a …? (ti)
A kis polc a …. (mi), az nagy pedig a …. (ti)

116. Kössétek össze! Alkossatok mondatokat!

A játék nem az enyém,	hanem az övé.
A színes ceruza nem az övé,	hanem a tied.
A dobókocka nem a miénk,	hanem a miénk.
A mesekönyv nem tied,	hanem a tietek.
A társasjáték nem a tietek,	hanem az enyém.

117. Alakítsátok át a minta szerint!

A labda az enyém. – A labdák az enyéim.

A hátizsák az enyém.
A játék a tied.
Ez a dobókocka az övé.
Ezek a színes ceruzák az övék.
Azok a kifestők a mieink.
A könyvek a tietek.

118. **Olvassátok el kifejezően a verset!**

OTTHON

Itthon vagyok újra, újra itthon,
Ismerősek jönnek velem szembe,
Kedves arczok, elfeledt vonások;
Gyermekkorom jut megint eszembe,
És vele a fényes álmok, tervek...
Istenem, de boldog is a gyermek!

Mikszáth Kálmán

.info *Tudod-e? Довідка.*

Mikszáth Kálmán (1847–1910) magyar író, újságíró, szerkesztő, országgyűlési képviselő. Legismertebb művei: *A tót atyafiak, A jó palócok, A beszélő köntös, Szent Péter esernyője, Besztercze ostroma, A gavallérok, Különös házasság, A Noszty fiú esete Tóth Marival, A fekete város.*

119. **Ismételjetek!**

III.
A SPORT
СПОРТ

SPORTOK ÉS JÁTÉKOK

СПОРТ ТА ІГРИ

120. **Milyen sportág ez? Folytassátok a sort!**

fo-…, te-…, kosár-…, base-…, fu-…, harc-…, go-…, ve-…, röp-…, kri-…, ug-…, hegy-…, bici-…, gör-…, jég-…, si-…, ho-…, jó-…, gördesz-…, íjá-…, lo-…, sa-…, ú-…, ví-….

121. **Hány szót találtok?**

F	H	A	R	C	M	Ű	V	É	SZ
O	S	R	Ö	P	L	A	B	D	**E**
C	Á	Í	J	Á	SZ	A	T	A	**T**
I	T	K	R	I	K	E	T	T	L
F	U	T	E	N	I	SZ	Ö	A	Ó
K	O	S	Á	R	L	A	B	D	F
S	Í	I	E	V	E	Z	É	S	L
H	O	K	T	E	N	I	SZ	G	O
Á	J	É	G	K	O	R	CS	O	LY
L	O	V	A	G	L	Á	S	J	A
S	I	E	L	É	S	A	G	Ó	K

122. **Alakítsátok át a szavakat! Használjátok a *-zik* végződést!**

foci – focizik
tenisz –
röplabda –
kosárlabda –
golf –
hoki –
jégkorcsolya –
görkorcsolya –
gördeszka –
bicikli –
baseball –
krikett –
sakk –
kártya –
jóga –
torna –

123. **Alakítsátok át a szavakat! Használjátok az *-ás/-és* végződést!**

fut – futás
lovagol –
evez –
síel –
hegyet mászik –
ugrik –
kosárlabdázik –
úszik –

124. **Töltsétek ki a táblázatot!**

Mi?	Mit csinál?	Ki csinálja?
úszás		
	kosárlabdázik	

Mi?	Mit csinál?	Ki csinálja?
		teniszező
golf		
	jégkorcsolyázik	
jóga		
		sakkozó

De jegyezzétek meg! Запам'ятайте винятки!

foci	focizik	focista
futás	fut	futó
lovaglás	lovagol	lovagló
evezés	evez	evező
síelés	síel	síelő
íjászat	íjászik	íjász
hegymászás	hegyet mászik	hegymászó
vívás	vív	vívó
harcművészet	harcművészettel foglalkozik	harcművész

125. **Kérdezzetek!** ***Melyik a kedvenc sportágad?***

A kedvenc sportágam az úszás.

Hosszú Katinka világ-, európai és olimpia bajnok magyar úszónő

A KEDVENC SPORTOM

МІЙ УЛЮБЛЕНИЙ ВИД СПОРТУ

126. Az alábbi linken hallgassátok meg az Iszkiri zenekar *Fociláz* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=UfyCzdmvAug&ab_channel=-MESETV-dalok%2Cmes%C3%A9k%2Crajzfilmekgyerekeknek

127. Játsszátok el a párbeszédeket! Alkossatok hasonlót, változtassátok meg az aláhúzott részeket!

– Béla, neked melyik a kedvenc sportod?

– Nem is tudom. Sok sportot szeretek, de talán az úszás a kedvencem.

– Én sajnos nem tudok úszni, de szerintem jó sport.

– És neked melyik a kedvenced?

– A kosárlabda. Jól tudok és szeretek is kosárlabdázni.

– Kriszta, neked melyik a kedvenc sportod?

– Nem is tudom. Sok sportot szeretek, de talán a jóga a kedvencem.

– Én sajnos nem tudok jógázni, de szerintem érdekes sport.

– És neked melyik a kedvenced?

– A jégkorcsolya. Jól tudok és szeretek is jégkorcsolyázni.

KI MIT TUD / SZERET / AKAR / UTÁL CSINÁLNI?

Péter szeret focizni.

Petra úszni akar.

Richárd jól tud sakkoz**ni**.

Maugli utál siet**ni**.

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

tud / szeret / akar / utál ... + дієслово із закінченням *-ni*

Péter szeret focizni.
Anna akar mondani valamit.
Csak nagyi tud segíteni.

De!

van – *lenni* (Juli orvos akar lenni.)
megy – *menni* (Jancsi utál későn hazamenni.)
alszik – *aludni* (Miki szeret aludni.)
fekszik – *feküdni* (Nagyapa szeret a kanapén feküdni és újságot olvasni.)
tesz – *tenni* (Péter le akar tenni egy táskát a földre.)
vesz – *venni* (Anya tud két jegyet venni.)
visz – *vinni* (Éva nem szereti vinni a hátizsákját.)
eszik – *enni* (Laci kicsit duci, nagyon szeret enni.)
iszik – *inni* (Torna után Viki sokat szeret inni.)

128. Írjátok le az igék főnévi igenévi alakját!

focizik – focizni, röplabdázik – …, úszik – …, ül – …, beszél – …, készít – …, néz – …, takarít – …, játszik – …, sportol – …, foglalkozik – …, vív – …, tanít – …, eszik – …, iszik – ….

129. Ti mit szerettek, mit tudtok, mit akartok, mit nem szerettek?

biciklizni, úszni, sakkozni, fagyit enni, kólát inni, hegyet mászni, vívni, porszívózni, számítógépezni, korán kelni, port törölni, lovagolni, takarítani, táncolni, gördeszkázni, a tavon evezni, rendet rakni, a parkban játszani, házi feladatot írni, segíteni anyunak.

Én szeretek …
Én nem szeretek ….
Én tudok ….
Én akarok ….

130. Egészítsétek ki a táblázatot!

SPORT	MIT CSINÁL?	-NI
	biciklizik	
		úszni
foci		
kosárlabda		
vívás		
evezés		
	sakkozik	
		lovagolni

131. A pontok helyén egészítsétek ki a mondatokat a megfelelő szóval!

sakk, sakkozik, sakkozni

Dezső nagyon szeret ….
A … unalmas sport.
Gabika minden vasárnap a parkban ….

úszás, úszik, úszni

Az … egészséges sport.
Anya nem tud ….
A testvérem most az uszodában ….

jégkorcsolya, jégkorcsolyázik, jégkorcsolyázni

Anna már 5 éves korától ….
Én nem tudok …, de szeretem nézni a tévében.
A … nagyon elegáns sport.

biciklizés, biciklizik, biciklizni

Miki a parkban ….
Jancsi nem akar ….
A … mindig kellemes, ha jó az idő.

132. Mit sportoltok? Mit szerettek csinálni, ha:

meleg napos idő van, akkor …
hideg esős idő van, akkor …
fagyos havas idő van, akkor …
hőség van kint, akkor …

MIT SZERETSZ SPORTOLNI?

ЯКИМ ВИДОМ СПОРТУ ЛЮБИШ ЗАЙМАТИСЯ?

133. Az alábbi linken hallgassátok meg Andi és Undi *Sport* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=rmnNzkQ96Pk&ab_channel=Andi%C3%A9sUndimes%C3%A9k

134. Játsszátok el a párbeszédeket!

– Hű, milyen jól focizol!
– Igen, nagyon szeretek focizni.
– Sajnos én nem tudok focizni.
– És mit szeretsz sportolni?
– Szeretek biciklizni, gördeszkázni a parkban.

– Hű, milyen jól úszol!
– Igen, nagyon szeretek úszni.

– Sajnos én nem tudok úszni.
– És mit szeretsz sportolni?
– Én nem szeretek sportolni, inkább otthon nasizni, tévét nézni és aludni szeretek.

135. Alakítsátok át a mondatokat a minta szerint!

Szereted a kólát? – Szeretsz kólát inni?

Szereted a focit?
Szereted a tortát?
Szereted a könyvolvasást?
Szereted a hegymászást?
Szereted a zenehallgatást?

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

PÉTER **FEL** AKAR VEN**NI** **EGY** SPORTCIPŐ**T**.	PÉTER **FEL** AKAR*JA* VEN**NI** **A** SPORTCIPŐ**T**.

136. Alakítsátok át a mondatokat! Segít a fenti táblázat!

Fel akarok venni egy pólót.
A kislány le akar szakítani egy virágot.
Te ki akarsz hozni egy labdát.
Mi be fogunk írni egy feladatot?
Ti meg akartok tanulni egy mesét.
Ők le akarnak hozni egy sakktáblát.

137. **Adjatok tagadó feleletet a kérdésekre a minta alapján!**

Ki tudsz jönni a parkba? – Nem tudok ***kijönni****.*

Fel tudtok menni az ötödik emeletre?
A gyerekek be akarnak menni az uszodába?
Anya fel tudja tenni a polcot a falra?
A lányok ki akarnak futni a focipályára?
Fel tudunk mászni a hegyre?
Le tudsz menni a pincébe?

A KEDVENC SPORTCSAPATOM

МОЯ УЛЮБЛЕНА СПОРТИВНА КОМАНДА

138. **Tanuljátok meg a kifejezéseket!**

csapat
játékos
kapus
bajnok
bajnokság
verseny
bíró
kupa
néző
gól
eredmény
félidő
sárga lap
edzés
nyertes
vesztes

139. **Alkossatok értelmes szavakat!**

TAPASC –
ÓRÍB –
ŐZÉN –
SUPAK –
LÓG –
PAL –
KONJAB –
APUK –
SÉZDE –
SOKÉTÁJ –

140. **Folytassátok a sort!**

ku-…, ed-…, bí-…, né-…, nyer-…, ver-…, vesz-…, já-…-s, baj-…-k, sárga …, piros …, fél-…, ered-…, gó-…, ka-…, fo-…, ví-…, kri-…, ú-…, kosár-…, já-…, sporto-…, lo-…-lás, he-…-szás, röp-…, sa-…, ho-…, si-…, jég-…, tor-…, go-…, me-….

141. **Hány szót találtok?**

G	K	E	R	E	D	M	É	NY	B
O	U	E	D	Z	É	S	G	Ó	Í
L	P	A	B	A	J	T	V	L	R
F	O	C	I	P	N	R	E	K	Ó
Ú	SZ	Á	S	É	O	Ó	SZ	A	NY
V	Í	V	Á	S	K	F	T	P	E
H	O	K	I	H	E	E	E	U	R
L	A	B	D	A	GY	A	S	S	T
V	E	R	S	E	NY	I	K	S	E
Z	Ő	G	Ő	D	S	H	O	É	S
É	F	É	L	I	O	D	A	L	E
N	J	Á	T	É	K	R	N	S	I
S	P	O	R	T	T	O	L	A	P

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

За допомогою суфікса ***-beli*** від іменника утворюються прикметники із значенням: ті, що стосуються даного місця, організації, країни.

hely – hely**beli**
állam – állam**beli**
falu – falu**beli**
Real Madrid Klub – Real Madrid Klub**beli**

142. **Olvassátok el a következő mondatokat! Alkossatok hasonlókat!**

A helybeli csapat bűntetést kap. A londoni bíró nagyon szigorú. Az edzés nagyon nehéz. Ha győztes akarsz lenni, sokat kell edzeni. A félidőnél a játékosok már nagyon fáradtak. A futballista piros lapot kap. A kedvenc csapatom gólt rúg. Az eredmény 1:0. Az idei kupát a Real Madrid csapata nyerte. Sok néző van a stadionban.

143. **Kérdezzetek!** ***Melyik a kedvenc csapatod?***

A kedvenc csapatom a Liverpool / a Bayern München.

A STADIONON

НА СТАДІОНІ

144. Olvassátok el a párbeszédet!

– Szervusz, Dezső! Hova sietsz?
– A stadionba, országos futballbajnokság lesz.
– Kik játszanak?
– A Dinamo csapata a Minajjal.
– Kinek szúrkolsz majd?
– A helybeli csapatunknak, a Minajnak.
– Vegyek neked jegyet?
– Nem, köszönöm. Éppen úszás edzésre készülök.
– Jó eredményeket!
– Neked pedig jó szórakozást kívánok!

145. Tanuljátok meg a kifejezéseket!

dob	szalad
passzol	ugrik
rúg	siet
üt	ad
lép	győz
fut	veszít

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

IDE-	ODA-	RÁ-
Idepasszol egy labdát.	**Oda**szalad a bíróhoz.	**Rá**ad egy percet.

146. Pótoljátok a megfelelő igekötőt (*fel-, le-, ki-, be-, ide-, át-, rá-*) a pontok helyére!

A bíró …néz a csapatra. A helybeli játékosok …szaladnak a focipályára. Az egyik játékos …passzolja a labdát a másiknak, de nem rúgnak gólt. A másik csapat játékosa …rúgja a gólt. A játékos …adja a labdát, a labda a gólvonalon van. A helyi csapat lett a mérkőzés győztese. Az újságíró …fényképezi a győztes csapatot és ír egy nagy cikket. Az edző …szól a sportolókra, hogy sokat kell edzeniük a következő meccsre is, mert győzni kell a bajnokságon.

147. Válaszoljatok tagadó mobdatokkal a kérdésekre a minta alapján!

Ki tudsz jönni a focipályára? – Nem tudok ***kijönni****.*

Bele tudsz rúgni a labdába?
Rá tudsz szólni a sportolókra, hogy edzeni kell?
A cica le tud ugrani a fáról?
Át akarsz menni a játékoshoz?
Rá tudsz ütni a szögre?
Be akarsz ugrani a vízbe?

Alexander Uszik, ukrán bokszoló

148. Keressétek az összefüggést a két oszlop kifejezései között!

A futballmeccs	a futópályán van
A gördeszka-edzés	a teniszpályán van
A teniszmérkőzés	a lovaspályán van
A boxmeccs	a sportteremben van
Az úszóverseny	a ringben van
A gyerekek	a jégpályán van
A jégkorcsolya-bajnokság	a futballpályán van
Az edzés	az uszodában van
A lovaskupa	a játszótéren vannak
Az atlétikai edzés	a parkban van

A KEDVENC SPORTOLÓM
МІЙ УЛЮБЛЕНИЙ СПОРТСМЕН

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

KIT?	KIKET?
1. én+t – ***engem***	1. mi+t – ***minket***
2. te+t – ***téged***	2. ti+t – ***titeket***
3. ő+t – ***őt*** ön+t – ***önt***	3. ők+t – ***őket*** önök+t – ***önöket***

Például: A kedvenc játékosom Lionel Messi.
Én (Lionel Messi-**t**) **őt** kedvel**em** a legjobban.

én	**őt, őket, önt, önöket**	kedvel**em**
te	**engem, minket**	kedvel**sz**
	őt, őket, önt, önöket	kedvel**ed**
ő	**engem, téged, minket, titeket**	kedvel∅
	őt, őket, önt, önöket	kedvel**i**
mi	**téged, minket**	kedvel**ünk**
	őt, őket, önt, önöket	kedvel**jük**

ti	**engem, minket**	kedvel**tek**
	őt, őket, önt, önöket	kedvel**itek**
ők	**engem, téged, minket, titeket**	kedvel**nek**
	őt, őket, önt, önöket	kedvel**ik**

De:

Коли вживаємо займенники ***téged*** – **тебе,** ***titeket*** – **вас**, а дієслово виражене першою особою однини *én* – *я*, то до основи дієслова приєднуємо наступні дієслівні закінчення ***-(a)lak/ -(e)lek*:**

(Én) lát**lak** (*téged*).

(Én) kedvel**lek** (*titeket*).

149. Válasszátok ki a helyes igealakot!

Te *engem* / *őt* kérsz.
Én nem kedvelem *téged* / *őket*.
Ő *téged* / *őt* szeret.
Te utálod *engem* / *őt*.
Én nem ismerem *minket* / *őket*.
Ő *minket* / *őket* tanít.
Mi *őket* / *téged* kérjük.
Ti *engem* / *őt* látjátok.
Ők néznek *őt* / *titeket*.
Én nem látom *őket* / *téged*.
Ti várjátok *minket* / *őket*.
Ők tanítják *őt* / *minket*.

150. Hová való? Rajzoljátok be a füzetbe a táblázatot!

téged, a meccset, Katit, egy kígyót, titeket, egy szép fényképet, a testvéremet

LÁTOK	LÁTOM	LÁTLAK

titeket, Ungvárt, a magyartanárt, az anyukádat, téged, egy jó éttermet, Petit, egy sportolót

ISMEREK	ISMEREM	ISMERLEK

téged, a padtársamat, a születésnapomat, egy szép lányt, titeket, egy buszt, az edzőmet, Klárit

VÁROK	VÁROM	VÁRLAK

151. Írjatok 6 mondatot! Használjátok az *engem, téged, őt, minket, titeket, őket* névmásokat!

SZERETÜNK SPORTOLNI

ЛЮБИМО ЗАЙМАТИСЯ СПОРТОМ!

152. **Olvassátok el a szöveget!**

Viktor magyar iskolás, 8 éves fiú. A családjával Magyarországon, Budapesten él. Viktor családja hattagú: apa, anya, Viktor és Klári – a gyerekek és a nagyszülők. A család egy nagy kertes házban lakik. A szülők sokat dolgoznak, a gyerekek pedig tanulnak, de mindenki nagyon szereti a sportot.

Apa, László, 45 éves. Sovány, magas férfi. Apa üzletember egy cégnél, mindig sok tárgyalása van. A hétvégén teniszezni vagy golfozni, néha horgászni jár a kollégáival.

Anya, Kata, 42 éves. Picit duci, középtermetű nő. Anya háziasszony, nem dolgozik. Mindig otthon takarít, mos, főz, rendet rak. Néha a barátnőivel megy tornázni és jógázni a parkba vagy a sportterembe.

Viktor izmos, erős fiú. Nagyon szeret focizni és úszni. Mindennap jár edzésre: hétfőn, szerdán, pénteken focizik, kedden, csütörtökön úszik. Klári olyan, mint az anyja. De nagyon szeret és tud is táncolni és jógázni.

A nagyszülők már nyugdíjasok. Éleg idősek a sporthoz. Nagyapa, Béla bácsi, nagyon szeret sakkozni. Minden szombaton a nappaliban sakkoznak. Egyszer Viktor le is győzte a nagyapját. Nagymama, Vera néni, nagyon szeret kertészkedni és sütni. Sok szép virágja van a kertükben: árvácska, nárcisz, liliom, rózsa, tulipán, harangvirág, írisz, krizantém.

Vasárnap, amikor együtt van a család, mindenféle versenyeket néznek a tévében. Mindig az országbeli csapatoknak szúrkolnak.

153. **Igaz vagy hamis?**

Viktor magyar iskolás, aki Győrben él.
Viktor családja négytagú.
Viktor nagyszülei nyugdíjasok.
Viktor apja ügyvéd.
Viktor anyja szakács.
Viktor testvérét Klárinak hívják.

154. **Kössétek össze a kérdést és a feleletet!**

Hány éves Viktor?
Hol él Viktor és családja?
A család egy kertes házban lakik?
Az család utál sportolni?
Mit csinálnak vasárnap?
Kinek szúrkol a család?
Viktor 8 éves.
A család nagyon szereti a sportot.
Az országbeli csapatnak szúrkol.
A család nézi a tévét.
Magyarországon, Budapesten él.
Igen.

155. **Válaszoljatok a kérdésekre teljes mondattal!**

Hány tagú Viktor családja?
Hogy hívják Viktor apját? Hány éves?
Hogy hívják Viktor anyját? Hány éves?
Hogy hívják Viktor testvérét?
Mi az apa foglalkozása?
Mi az anya foglalkozása?
Hogy hívják a nagyszülőket? Kik ők?
Milyen virágokat szeret a nagymama?

156. **Mondjátok el a szöveg alapján! Ki mit sportol?**

157. **Rajzoljátok le Viktor családját! Röviden írjátok le: *szerintetek hogy néznek ki a családtagok, milyen belső tulajdonságaik vannak!***

158. **Írjatok egy rövid fogalmazást *Az én családom mit sportol*? címmel! Hozzatok képet, mutassátok be az osztálynak!**

159. **Kérdezzetek!** ***Te mit sportolsz? / Mivel foglalkozol? / Hova jársz?***

MAGYARORSZÁG HÍRES SPORTOLÓI
ВІДОМІ СПОРТСМЕНИ УГОРЩИНИ

160. **Olvassátok el a szöveget!**

Magyarországnak számos híres sportolója van. Puskás Feremc (Öcsi), a magyar foci királya. Az 1954-es futball-világbajnokság ezüstérmese. Az Aranycsapat csatára.

Cseh László híres magyar úszó, olimpiai bajnok, világbajnok, Európa-bajnok.

Kovács István (Kokó) bokszoló, olimpiai bajnok, világbajnok. Szávay Ágnes teniszező. Olimpikon. Gland Slam-torna győztese. Talmácsi Gábor motorversenyző. Kolonics György kenus, olimpiai bajnok, világbajnok, Európa-bajnok.

Kásás Tamás vízilabdázó, olimpiai bajnok, világbajnok, Európa-bajnok. Polgár Judit sakkmester.

Megismerted a magyar sportolókat?

161. Válaszoljatok a kérdésekre egész mondattal!

Cseh László sakkmester?
Nem, hanem ….
Puskás Ferenc (Öcsi) sakkmester?
Puskás Ferenc (Öcsi) az Ezüstcsapat csatára?
Kovács István (Kokó) vízilabdázó?
Szávay Ágnes vívó?
Kolonics György motorversenyző?

162. Keressétek meg az interneten az említett magyar sportolókat! Nyomtassátok ki a képeket, és ragasszátok be a füzetetekbe! Írjátok le:

– Hogy hívják?
– Hány éves?
– Hol él?
– Mit sportol?
– Hogy néz ki?
– Milyen ő?

163. Ki a te kedvenc sportolód? Milyen ukrán sportolókat ismersz? Válasszatok ki egyet, és mutassátok be őt az osztálynak! Hozzatok róla képet vagy rajzot is!

164. Ismételjetek!

IV.
ISKOLAI ÉLET
ШКІЛЬНЕ ЖИТТЯ

MÁR HÁROM ÉVE KÖZÉPISKOLÁS VAGYOK

Я СТАРШОКЛАСНИК УЖЕ ТРИ РОКИ

165. **Egészítsétek ki a mondatokat a megadott szavakkal!**

táncol, zongoráztok, énekelsz, teniszezem, iskolások, lakunk, focizol, úszom

Én már 5 éve, hogy …. Gyuri 2 éve, hogy …. Te már hány éve … ? Mi 10 éve, hogy Budapesten … egy ötemeletes házban. A gyerekek már 3 éve, hogy …. Ti már 8 éve, hogy …? Én már 1 éve, hogy …, jobban érzem is magam. Te hány éve … már?

166. **A pontok helyére írjátok be a megfelelő kifejezéseket!**

egy óra múlva, hétfőn, közben, este, december 5-én, szerdán, tavasszal, szeptemberben, nyáron, 2 éve, után, pénteken.

… kezdődik az iskola. Minden … a családom a tengerre utazik. Már … sportolok. … mindig együtt vacsorázik a család. … jár a Mi-

kulás. Főzés … anya a konyhában takarít. … kezdődik a magyar nyelv vizsga. Iskola … a parkba megyünk játszani. … minden zöld és süt a nap. …, … és … úszni járunk.

167. **Kérdezzetek!** ***Hány éve tanulsz / sportolsz / énekelsz?***

Például: *Én már 2 éve énekelek.*

Radics Gigi magyar énekesnő

168. **Mielőtt elindultok az iskolába, pakoljátok be az iskolatáskátokat!**

Mit teszel az iskolatáskádba?

169. **Kié? Egészítsétek ki!**

A szótár az …. (én)
A napló az …. (ön)
A toll a …. (te)
A szendvics az …. (ő)

Az osztály a …. (mi)
A színes ceruza az …. (ők)
A tankönyv a …. (ti)
A szekrény az …. (önök)

170. **Mikor milyen órátok van? Mikor mit csináltok? Egészítsétek ki a táblázatot, majd írjatok mondatokat a példák alapján!**

		Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
DÉLELŐTT	8		*Az iskolában vagyok*				*Még alszom*	
	9				*Magyar nyelvóra*			
	11	*A fizikát tanulom*						
DÉLUTÁN	12			*Szendvicset eszem*				*Ebédelek*
	15					*Szakkörön vagyok*		
	17	*Rajzfilmet nézek*		*Úszom*				*A parkban gördeszkázom*
	20		*Alszom*				*A moziban filmet nézek*	

a) Hétfőn kilenckor magyar nyelvórám van a második emeleten.

b) Vasárnap délután ötkor a parkban a barátaimmal gördeszkázom.

c) … .

171. Az alábbi linken nézzétek meg Bergendy Demjén *De nehéz az iskolatáska* című rövid videóját!

https://www.youtube.com/watch?v=pcPr3A3Dot0&ab_channel=KlippArenaMusic

A KEDVENC SZAKKÖRÖM

МІЙ УЛЮБЛЕНИЙ ГУРТОК

172. Tanuljátok meg a kifejezéseket!

kézműves szakkör
színjátszószakkör
rajzkör
tánckör
számítógépes szakkör
tananyagot kiegészítő óra
idegen nyelv
állat- és növénybarát kör

173. **Hány szót találtok?**

I	SZ	A	K	K	Ö	R	SZ	F	T
S	M	T	É	I	S	K	Í	I	Á
K	E	Ö	Z	S	P	O	N	Z	N
O	L	R	M	R	O	L	J	I	C
L	E	T	Ű	T	S	Á	Á	K	K
A	N	É	V	M	V	NY	T	A	É
R	A	ZS	E	O	K	Ö	SZ	B	M
Z	J	H	S	L	Z	A	Á	I	I
I	R	O	D	A	J	I	S	O	A
F	Ö	L	D	R	A	G	Ó	L	D
SZ	Á	M	Í	T	Ó	G	É	P	K
M	A	T	E	M	A	T	I	K	A
NY	E	L	V	Ó	R	Z	E	N	E

174. **Mi ez?**

CNÁT –
ZJAR –
RÖKKAZS –
KENÉ –
SEVŰMZÉK –
TÁRABYNÉVÖN –

175. Melyik a kakukktojás?

Toll, ceruza, vonalzó, tánc, radír, hegyező, tankönyv, napló.

Kézműves, tánc, rajz, kémia, állatbarát, számítógépes szakkör, színjátszás.

Tananyagot kiegészítő óra, szekrény, pad, tábla, asztal, óra, földgömb.

Rajz, ecset, festék, színes ceruza, rajzfüzet, matematika.

176. Játsszátok el a párbeszédeket!

– Szia, András! Hogy vagy?

– Szia, Zoltán! Én jól, és te?

– Köszi, jól. Ráérsz ma délután hatkor?

– Sajnos nem, számítógépes szakköre megyek.

– Kár.

– Miért te mit csinálsz?

– Én és Balázs focizni megyünk a parkba.

– Szia, Betti! Hogy vagy?

– Szia, Csilla! Én elég jól, és te?

– Köszi, jól. Ráérsz ma délelőtt tízkor?

– Sajnos nem, színjátszó szakörre megyek.

– Kár.

– Miért te mit csinálsz?

– Én és Dia rajzolni akarunk órák után.

177. **Kérdezzetek!** ***Te melyik szakkörre jársz?***

Például: *Én néptáncra járok.*

Csárdás, magyar néptánc

178. **Az alábbi linken hallgassátok meg az Apacuka zenekar *Táncóra* című dalát!**

https://www.youtube.com/watch?v=AErB6lU1DwY&ab_channel=Apacukazenekar

ISKOLA UTÁNI PROGRAMOK

ПОЗАКЛАСНІ ЗАНЯТТЯ

179. **Ti mit szerettek, mit tudtok, mit akartok, mit nem szerettek?**

Focizni, úszni az uszodában, sakkozni, számítógépezni, az osztályban tanulni, énekelni, vívni, táncolni, színjátszó szakköre járni, matekot tanulni, virágot locsolni, lovagolni, az osztályban takarítani, kézműves szakköre járni, az állatokat etetni, gördeszkázni, összerakni az iskolatáskát, az iskola udvarában rendet rakni, a parkban játszani, a házi feladatot készíteni, segíteni a tanároknak

Szeretek …
Nem szeretek …
Tudok …
Akarok …

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

В угорській мові від закінчення орудного відмінку ***-val/-vel*** утворюються наступні займенники:

KIVEL?	KIKKEL?
én+vel – ***velem***	mi+vel – ***velünk***
te+vel – ***veled***	ti+vel – ***veletek***
ő+vel – ***vele*** ön+vel – ***önnel***	ők+vel – ***velük*** önök+vel – ***önökkel***

Például: *A tanárnő és a tanulók az osztályban vannak. A tanárnő (a tanulókkal)* ***velük*** *beszélget.*

180. A pontok helyén egészítsétek ki a mondatokat a helyes névmással!

A tanár … beszélget (én).
Az igazgató úr … együtt tartja a nyílt órát (ön).
Anya … megy vásárolni (ő).
… megyek a színjátszószakköre (te).
A tanárnő … kirándul az állatkertbe (ti).
A egyik padtársunk is … ebédel (mi).
7-kor találkozunk … a mozi előtt (ők).
Reggel 8-kor … indulok az iskolába (önök).

181. Írjatok mondatokat a *Kivel? Kikkel?* kérdésre felelő névmással!

182. Játsszátok el a párbeszédeket!

– Szia, Laci! Mit csinálsz órák után?
– Szia, Robi! Számítógépes szakköre megyek. Jössz velem?
– Sajnos nem érek rá, én angol nyelv órára megyek.
– Kár.

– Szia, Zsuzsa! Mit csinálsz órák után?
– Szia, Viki! Színjátszó szakköre megyek. Jössz velem?
– Sajnos nem érek rá, én kézműves szakköre megyek.
– Kár.

AZ ISKOLÁBAN

У ШКОЛІ

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász, Ukrajna

183. Mi hol van? Kössétek össze!

A tanuló és a tanár	a focipályán van
A magyar nyelvóra	a műhelyben van
A természetbarát szakkör	az informatika teremben van
Sok érdekes állat	az iskolában van
A színjátszó szakkör	a tornateremben van
A számítógépes szakkör	a magyar szaktanteremben van
A röplabda szakkör	az átriumban van
A futball szakkör	az arborétumban van
A kézműves szakkör	az állatsarokban van

Arborétum, Ungvár, Ukrajna

184. **Gyűjtsetek mellékneveket! Milyen?**

Érdekes, unalmas, egészséges, izgalmas, borzasztó, könnyű, nehéz, szép, jó, rossz, aktív, produktív, szórakoztató, szörnyű, érthető, figyelemkeltő, gyönyörű, zsúfolt.

Az idegen nyelv szakkör ***érdekes,***
A sport
Az állatbarát szakkör
A színjátszó szakkör
A számítógépes szakkör
A kézműves foglalkozás

185. **Válaszoljatok a kérdésekre a minta alapján!**

Miért *szeretsz sakkozni? – Szeretek sakkozni,* ***mert*** *érdekes.*

Miért nem szeretsz házi feladatot írni?
Miért akarsz úszni?
Miért szeretsz énekelni?
Miért utálsz takarítani?
Miért akarsz magyarul tanulni?

186. **Kérdezzetek!** ***Miért?***

ARANY ŐSZ ÉS FARSANG

ЗОЛОТА ОСІНЬ І СВЯТО «ФАРШАНГ»

187. Mikor mit ünneplünk? Kössétek össze!

Az iskola kezdete	május 6-án
Az arany ősz	december 31-én
A magyar nyelv napja	áprilisban vagy májusban
Mikulás	szeptember 1-jén
Karácsonyi ünnepek	november 13-án
Új év	április 22-én
A magyar kultúra napja	októberben
Farsang	december 5-én
A magyar zászló és címer napja	március 16-án
A szabadságharc napja	december 25-én
Húsvét	februárban
A Föld napja	május 28-án
Anyák napja	március 15-én
A magyar sport napja	január 22-én
Utolsó csengő	május első vasárnapja

188. Olvassátok el a szöveget!

FARSANGI SZOKÁSOK ÉS HAGYOMÁNYOK

Busójárás, Mohács, Magyarország

A farsang világi ünnep. Magyarországon a farsang vízkereszttől (január 6-a) a nagyböjt kezdetéig tartó időszak. Vidám lakomák, bálok, mulatságok, népünnepélyek társulnak hozzá. A farsang csúcspontja a karnevál, hagyományos magyar neve „a farsang farka", amikor a téltől búcsúznak. Ilyenkor nagy mulatságokat szerveznek Magyarországon a városokban, a falvakban: maszkos-jelmezes felvonulást, álarcos bált, fánksütési verseny és ekkor van híres busójárás is Mohácson. Az iskolákban is tartanak a tanulók számára jelmezes partit, táncolnak, énekelnek, színdarabokat játszanak, fánkot kóstolnak...

189. Igaz vagy hamis?

A farsang a vízkereszttől a nagyböjtig tartó időszak.
A farsang nyárváró népi ünnep.

A farsang csúcspontja a télbúcsúztató „farsang farka”.

A farsang ünnepén karneválokat, lakomákat, mulatságokat szerveznek.

A farsang egyik szokása a palacsintasütés.

A farsang ünnepén az emberek jelmezeket, álarcokat, maszkokat viselnek.

190. Válaszoljatok a kérdésekre!

Mi a farsang?
Mi a farsang jellemzője?
Mi a farsang csúcspontja?
Mit szerveznek Magyarországon a farsang ünnepére?
Mit csinálnak az iskolások?

191. Az alábbi linken nézzétek meg Takács János *Busójárás* című videóját!

https://www.youtube.com/watch?v=clf6a5zUSVQ&ab_channel=FerencTak%C3%A1cs

192. Írjatok egy rövid fogalmazást *A kedvenc ünnepem a suliban* címmel! Készítsetek hozzá egy rövid prezentációt!

Hogy hívnak?
Hány éves vagy?
Hol tanulsz?
Hanyadikos vagy?
Melyik iskolában tanulsz?
Milyen ünnepeket ünnepeltek az iskolában?
Melyik ünnep a kedvenced? Miért pont ez?

193. Olvassátok el kifejezően a verset! Tanuljátok is meg!

TANÉV-NYITÁSKOR

(részlet)

Almát, körtét, szilvát, szőlőt
hoz szeptember,
nekünk új tanévet, tudja
minden ember.
Mint az égen átcsóvázó
üstökösök,
ragyogjanak munkánk nyomán
az ötösök.

Weöres Sándor

.info *Tudod-e? Довідка.*

Weörös Sándor (1913–1989) – Kossuth- és Baumgarten-díjas magyar költő, író, műfordító, irodalomtudós.

Művei közül gyermekversei a legkedveltebbek, melyekre a nyelvi játékosság jellemző.

194. **Ismételjetek!**

V.
A TERMÉSZET
ПРИРОДА

AZ ÁLLATOK VILÁGNAPJA
ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ТВАРИН

195. Az alábbi linken hallgassátok meg a Kerekmese *Állatos* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=iTZcbDc9eTA&ab_channel=KerekMese

196. **Milyen állatok élnek itt? Mondjátok!**

AMERIKA

ANTARKTISZ

AFRIKA

ÁZSIA

AUSZTRÁLIA

197. **Milyenek az állatok? Mondjatok mondatokat a példa szerint!**

Az antarktiszi állatok: pingvin, fóka, jegesmedve. A pingvin kicsi, fekete, fehér. A fóka nagy, kövér, a vízben él. A jegesmedve nagy termetű, fehér bundájú állat.

198. **Töltsétek ki a táblázatot!**

Vízben élő állatok	Szárazföldi állatok
Hal,	*Róka,*

199. **Hány állat- és növénynevet találtok?**

R	T	U	L	I	P	Á	N	F	O
Ó	M	A	J	O	M	L	Ó	A	R
ZS	E	L	E	F	Á	N	T	R	G
A	B	A	G	O	LY	A	K	K	O
Z	Í	Z	I	L	Ó	H	Á	A	N
E	V	M	E	D	V	E	LY	S	A
B	O	R	O	SZ	L	Á	N	S	G
R	A	D	N	Ó	M	Ó	K	U	Ó
A	K	I	SZ	SZ	A	R	V	Ú	LY
B	É	O	R	R	K	I	GY	Ó	A
R	**Ó**	**K**	**A**	N	Á	R	C	I	SZ

200. **Milyen állatokkal és növényekkel asszociálódik az alábbi évszak? Pótoljátok!**

Az ősz (szeptember, október, november): ***sün,***
A tél (december, január, február): ***szarvas,***
A tavasz (március, április, május): ***tulipán,***
A nyár (június, július, augusztus): ***delfin,***

201. **Kössétek össze! Alkossatok mondatokat!**

Ha süt a nap,	akkor az állatok elbújnak.
Ha esik a hó,	akkor kirándulunk az erdőben.
Ha meleg van,	nézzük az Animal Planet csatornát.
Ha esik az eső,	akkor örülnek a békák.
Ha tél van és hideg van,	az állatok téli álmot alszanak.
Ha felhős az ég,	akkor a tengerpartra megyünk.
Ha jó az idő,	akkor a vízben hűsölnek az állatok.
Ha rossz az idő,	akkor madáretetőt készítünk.
Ha villámlik,	akkor nem látjuk a madarakat.

.info Ezt tudtátok? А ви знали це?

Ősszel, október 4-én van az állatok világnapja. 1931-ben Firenzében, Olaszországban egy környezetvédelmi konferencián merült fel ez a kérdés. Az ünnep célja, hogy az ember és állat közötti barátságot erősítse, segítenünk és védenünk kell az állatokat és a növényeket, a természetet.

202. Olvassátok el kifejezően az alábbi verset!

KATICA SZÁMOLÓ

Egy – szárnyamon hét petty.
Kettő – boldog vagyok ettől.
Három – keresem a párom.
Négy – lábam feléd lép.
Öt – vajon jól döntök?
Hat – szárnyad csalogat.
Hét – szemünk összenéz.
Nyolc – kell most egy mosoly.
Kilenc – jó lesz majd velem.
Tíz – mosolyog a szív.
Vége van a számolásnak,
itt az ideje a táncnak!

Balla Piroska

.info ***Tudod-e? Довідка.***

Balla Piroska – a kecskeméti Szivárvány Óvoda óvodapedagógusa, aki nemcsak kíváló pedagógus, hanem mesejátékokat és verseket is ír.

A NAPRENDSZER

СОНЯЧНА СИСТЕМА

203. Az alábbi linken hallgassátok meg a Gyerekszemmel együttes a *Naprendszerünk* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=kqggtWtYGGE&ab_channel=-Gyerekszemmel

204. **Soroljátok a bolygók neveit!**

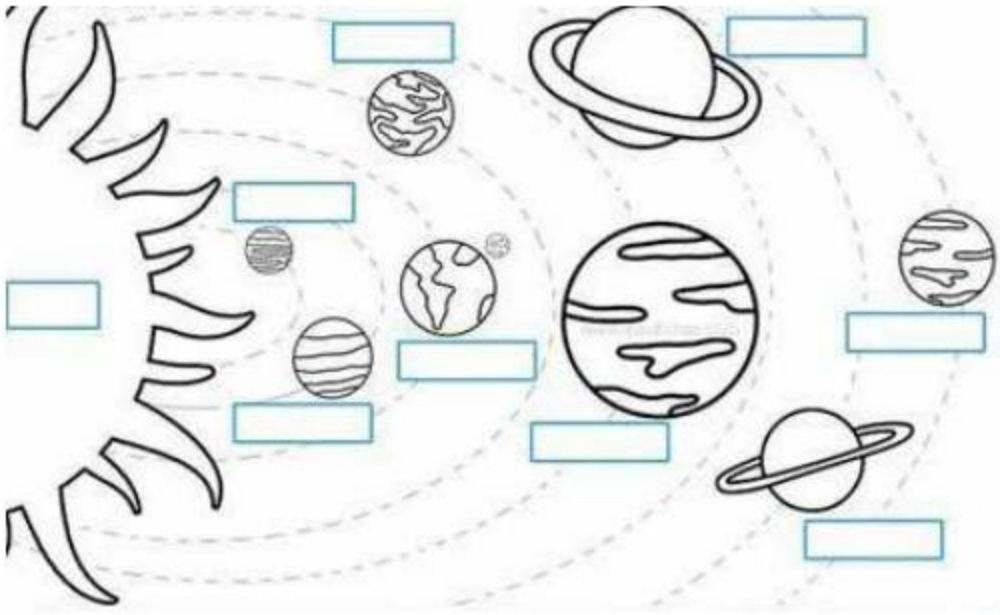

A NAPRENDSZER: Nap, Merkúr, Vénusz, Föld, Mars, Jupiter, Szaturnusz, Uránusz, Neptunusz, aszteroida öv.

205. **Keressetek szavakat! Írjátok be a füzetbe!**

NAPRENDSZERŰRHOLDCSILLAGŰRHAJÓNAPJUPITERVÉ-
NUSZFÖLDSZATURNUSZMERKÚRŰRLÉNYTÁVCSŐ
URÁNUSZNEPTUNUSZCSILLAGÁSZŰRHAJÓS

Naprendszer, …

206. **Hány van? Számoljatok!**

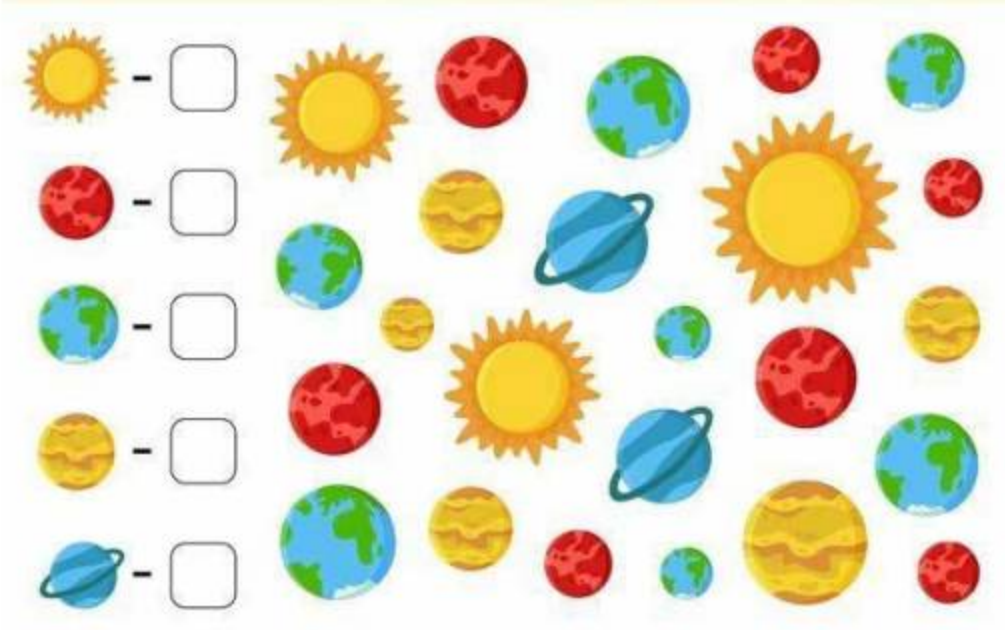

207. **Pótoljátok a hiányzó igekötőt a mondatokban a pontok helyére (*fel-, le-, ki-, be-, rá-*)!**

Télen rövidek a napok. A nap már 5-kor …megy.
Nyáron már reggel 6-kor…jön a nap.
A csillagász …néz a távcsőbe.
Nyáron az erdőben kirándulunk, és este …nézünk a csillagos égre.
…nézek az égre, de nem látom a csillagokat.
A rakéta …száll az űrbe.
Az űrhajós …jön az űrhajóból.

208. **Segítsetek az űrhajósnak megtalálni a rakétáját!**

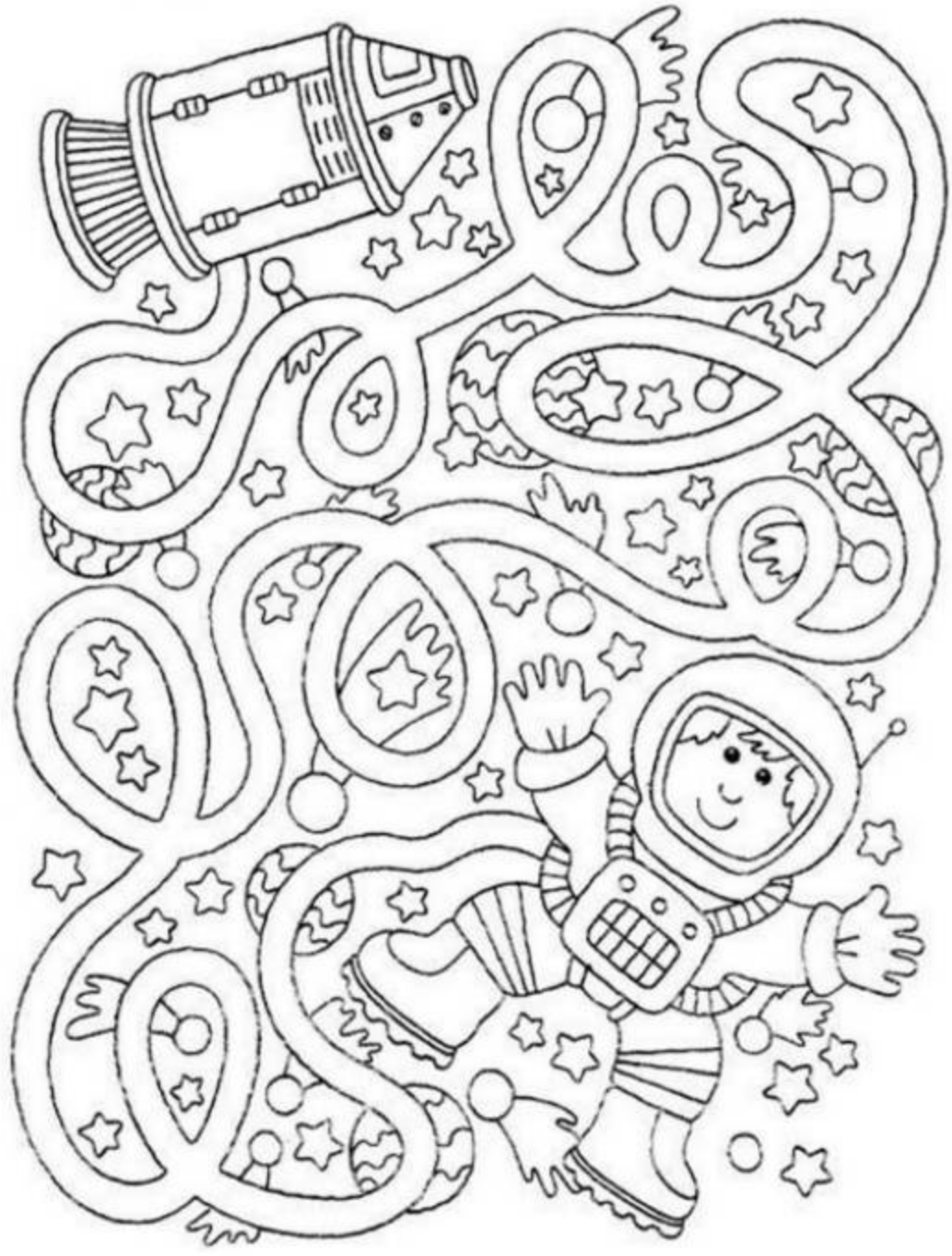

A FÖLDÜNK

НАША ПЛАНЕТА ЗЕМЛЯ

Ezt tudtátok? А ви знали це?

Április 22-én világszerte megünneplik a Föld napját. Ilyenkor felhívják a figyelmet a Föld természeti környezetének megóvására. Szerintetek mi mindent tehetünk a Földünkért?

MIT SZABAD / TILOS / KELL / LEHET CSINÁL*NI*?

Fát kell ültetni!	Sok zöldséget és gyümölcsöt lehet enni!
Tömegközlekedést kell használni!	Tilos szemetelni és szennyezni a környezetet!

Újrahasznosítással kell foglalkozni!	Állatbarátnak kell lenni!

209. **Töltsétek ki a táblázatot!**

MI?	MIT CSINÁL?	-NI
	újrahasznosít	
		fát ültetni
szemetelés		
szennyezés		
	természetet óv	
környezetvédés		
	komposztál	
		fát irtani
tömegközlekedés használata		
	zöldséget eszik	

210. Egészítsétek ki a mondatokat a pontok helyén a megfelelő szóval!

faültetés, ültet, ültetni

Sok fát kell … a friss levegő érdekében.
A … hasznos dolog.
Jancsi bácsi ma sok gyümölcsfát … a tanyáján.

újrahasznosítás, újrahasznosít, újrahasznosítani

Az … segít környezetünknek.
Ez a gyár sok hulladékot ….
A hulladékot szelektálni és … kell.

szemetelés, szemetel, szemetelni

A rossz gyerek …, a jó pedig takarít.
Itt tilos …!
A … nemcsak nem szép, hanem káros is.

szennyezés, szennyezi, szennyezni

A levegő-, a talaj-, a víz-… sok kárt okoz az emberiségnek és a Földnek egyaránt.
Tilos … a talajt!
Több gyár hulladékával … a levegőt, a talajt, a vízet.

védelem, védi, védeni

Az állatokat, a növényeket, a környezetet … kell.
A természet-… ma fontos kérdés a világon.
Az erdész … az erdőket, az állatokat, a növényeket az orvvadászoktól, a horgászoktól, a károkozoktól.

211. Válasszátok ki a helyes igealakot!

Sok zöldséget és gyümölcsöt *eszik / kell enni*. Így egészségesek maradunk.
Péter *szelektál / szelektálja* otthon a szemetet.

Az erdész munkája *véd / védeni* a természetet.

Tilos fát *irt / irtani*!

Én környezetbarát *vagyok / vagy*.

A kertekben, a parkokban, az utcákon, az erdőkben fákat *kell ültet / ültetni*.

Ez a gyár *szennyez / szennyezi* a levegőt, a talajt, a vizet.

Te állatbarát *vagy / ∅*?

Biciklivel is lehet *közlekedik / közlekedni*, így nem szennyeződik a levegő.

212. Az alábbi linken nézzétek meg Glóbi a *Földről* című meséjét!

https://www.youtube.com/watch?v=kJrNl9xIgFg&ab_channel=Gl%C3%B3bi

SZÜLŐFÖLDEM

МІЙ РІДНИЙ КРАЙ

Kárpátalja, Ukrajna

213. Keressétek meg a szavakat! Írjátok ki őket!

ORSZÁGVÁROSFALUVIDÉKTENGERMEZŐERDŐHEGYFOLYÓTÓFABOKORFŰVÍZESÉSSZIKLADOMBCSÓNAKSÁTORTANYACÁPAKORALLPOLIPRÁKDELFINTÉRKÉPSZIGETKIKÖTŐHOMOKTENGERICSILLAGKŐKAGYLÓHULLÁMSIRÁLYVITORLÁSNAPZÁSZLÓFAGYLALTKÖRNYEZETTERMÉSZETBARÁTPARKTERÜLETBICIKLISZENNYEZÉSSZEMETELÉSVÉDÉSSZERETFÖLDÁRVÍZFÖLDRENGÉSKATASZTRÓFAVULKÁNKITÖRÉSJÉGESŐZIVATARHÓVIHARCUNAMITORNÁDÓJELENSÉGGYÁRHULLADÉKSZEMÉT.

214. Nyomtassátok ki a rajzot!

a) Jelöljétek meg a kontinenseket, óceánokat, tengereket, és nevezzétek meg milyen vízben élő állatok, és milyen más állatok élnek ott!

b) Jelöljétek meg az országot, megyét, várost/falut, ahol születtetek! Mondjátok el, milyen állatok élnek ezen a területen? Milyen hegyek, folyók, tavak, illetve tengerek vannak itt?

215. Az alábbi linken hallgassátok meg Gryllus Vilmos *Virágcsokor* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=GsraNgmwjco&ab_channel=-MESETV-dalok%2Cmes%C3%A9k%2Crajzfilmekgyerekeknek

216. Milyen fa, növény, virág ez? Találjátok ki!

NTILUPÁ –
GONRAO –
SCIPAP –
ÁZSINRC –
MILOLI –
ZSÓRA –
ZSÍRI –
GAVÁRIGAHN –
KKÜB –
GYÖLT –
AFRÍNY –
HSRÁFA –

217. **Válaszoljatok a kérdésekre egy szóval!**

Melyik halnak van bajusza? – H… .
Melyik madár alszik nyitott szemmel? – B… .
Melyik állat a legmagasabb a világon? – Zs… .
Melyik állat a legnagyobb a világon? – B… .
Melyik a legveszélyesebb kígyó a világon? – T… .
Melyik a legveszélyesebb gomba a világon? – G… .

218. **Szelektáljatok ti is! Mi hová való? Mondjátok el a minta alapján!**

A papírhulladékot, papírköteget, az újságot, a lapokat, a kartondobozt a PAPÍR feliratú kukába teszem.

219. **Hasznos vagy káros tevékenység? Írjatok mondatokat!**

220. **Segítsetek a gyerekeknek kidobni a szemetet a kukába!**

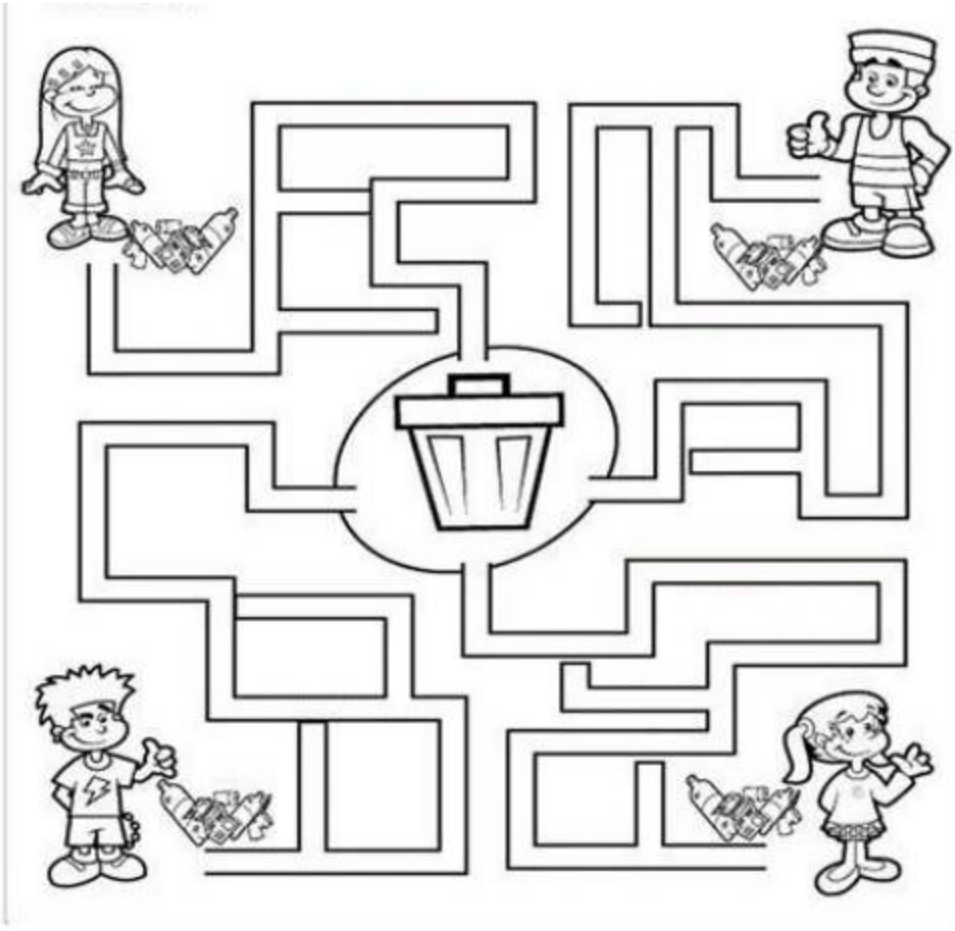

221. **Olvassátok el kifejezően *Hétvári Andrea* versét!**

FÁT ÜLTETEK

Ha nagy leszek, fát ültetek,
nőjön nagy-nagy erdő, kerek!
Friss levegőt adnak a fák,
boldogabb lesz fű, fa, virág.

Egészségesebb az ember,
kékebb lesz tőle a tenger.
Otthona lesz állatoknak,
lombja, odva, háza soknak.

Szeretem a szép erdőket,
s tavasszal zöldellőket!
Szálljon bennük madárka,
daloljon a világba!

.info *Tudod-e? Довідка.*

Hétvári Andrea (1975. július 24., Budapest) – magyar

Költészetére a különböző klasszszikus versformák alkalmazása és az erős zeneiség jellemző.

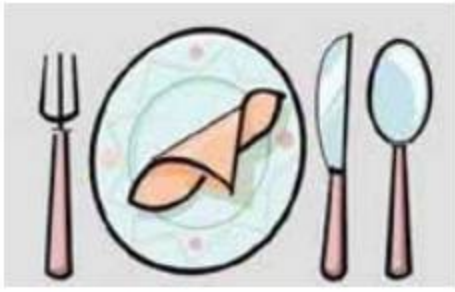

VI.
ÉTKEZÉS
ХАРЧУВАННЯ

ÉTELEK ÉS ITALOK
ЇЖА ТА НАПОЇ

A központi vásárcsarnok épülete Budapesten és árukínálata

222. Az alábbi linken hallgassátok meg Gryllus Vilmos *Szakács* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=Fpl3EYAvkfc

223. Tanuljátok meg az új szavakat!

kenyér
zsömle
kifli
vaj
tej
sajt
tojás
kolbász
sonka
virsli
hús
rizs
müzli
gyümölcslé
só
cukor
liszt
olaj

224. Mit teszünk a bevásárlókosárba? Pótoljátok a hiányzó betűket a pontok helyére!

o-…, son-…, mü-…, li-…, cu-…, s-…, …-zs, v-…, …-li, ke-…, hú-…, …-sli, kol-…, sa-…, zsöm-…, t-…, to-…, gyü-…, -lé, zöld-….

Üzletlánc Európában

225. Alkossatok értelmes szavakat!

ZSÁKOLB –
NAKOS –
SZEMLÖ –
ERÉNYK –
JAV –
EJT –
SÁTJO –
ÓTÚR –
SÚH –
ZSILT –
STAJ –
ÓS –

226. Melyik a kakukktojás?

Hús, virsli, sonka, kolbász, szalonna, kenyér.
Kenyér, zsömle, kifli, liszt, hal.
Tej, tejföl, gomba, túró, tojás, joghurt, Túró Rudi.

Liszt, világ, állat, növény, természet, nap, bolygó.
Füzet, toll, ceruza, vonalzó, radír, gyümölcslé.
Fotel, szék, szekrény, kanapé, olaj, polc, szőnyeg.
Kézműves, tánc, virsli, ének, színjátszás, számítógépes szakkör.

227. Hány szót találtok?

K	T	**K**	**E**	**NY**	É	**R**	T	S	V
I	E	Z	Ö	L	D	S	E	A	I
F	J	GY	CS	O	K	É	A	J	R
L	S	Ü	L	L	Á	G	S	T	S
I	Ó	M	Ö	A	J	S	Á	V	L
S	C	U	K	O	R	Ö	J	A	I
O	A	L	I	SZ	T	N	O	J	S
N	K	ZS	Ö	M	L	E	T	H	Ú

228. Milyen az étel? Gyűjtsetek szavakat!

Édes: *torta,*
Sós:
Savanyú:
Keserű: *gyógyszer,*
Csípős:
Finom:

229. Mit reggelizel, ebédelsz, vacsorázol? Írjatok mondatokat a példa szerint!

8-kor reggelizem: tejet iszom, szendvicset eszem.

AZ ÉLELMISZERBOLTBAN

В ПРОДУКТОВОМУ МАГАЗИНІ

230. Az apa az élelmiszerboltba készül! Segítsetek neki listát írni!

Lista: *egy kenyér,*

231. Mit csinálsz? Válasszátok ki a helyes igealakot!

Beteszek / beteszem a tojást, a vajat, a sajtot, a kolbászt a bevásárlókosárba.

Kiveszek / kiveszem egy szatyrot a táskámból.

Te *kifizetsz / kifizeted* a gyümölcslét?

Anya válltáskával *szeret / szereti* vásárolni.
A pénzünk a pénztárcánkban *vagyunk / van.*
Ők kenyeret, virslit és zöldséget *vesznek / veszik.*
Az unoka *visz / viszi* a friss pitét a nagymamájának.
Hoztok / hozzatok egy kis lisztet. Készítek palacsintát.
Apa *lemegy / felmegy* a pincébe. Hoz egy üveg barackbefőttet.
Felviszek / felviszem a tejet anyának.

232. Hová való?

téged, a tejet, azt a szatyrot, egy kiló húst, őket, *titeket, finom zsömlét, a pitét.*

TESZEK	TESZEM	TESZLEK

titeket, egy kenyeret, Túró Rudit, ezt a sonkát, titeket, egy édes tortát, őt.

VESZEK	VESZEM	VESZLEK

a pitét nagyinak, négy süteményt, titeket, egy jó kolbászt, az ajándékot, téged, őket.

VISZEK	VISZEM	VISZLEK

téged, a vizet, a Pick szalámit, egy kiló sajtot, titeket, egy fej káposztát, az italokat.

HOZOK	HOZOM	HOZLAK

233. Mit akartok enni? Mit szerettek enni, és mit nem? Írjátok le!

szendvicset enni, tortát enni, gyümölcslevet inni, fagylaltot enni, paradicsomlevet inni, kolbászt enni, kiflit enni, rizset enni, zöldséget enni, kólát inni, virslit enni, pitét enni, sonkát enni, üdítőt inni, süteményt enni, sok gyümölcsöt enni, halat enni.

Szeretek … .
Nem szeretek … .
Akarok … .

234. **Alakítsátok át a minta szerint!**

Szereted a Túró Rudit? – Szeretsz Túró Rudit enni?

Szereted a szalonnát?
Szereted a zsömlét?
Szereted a gyümölcslevet?
Szereted a tojást?
Szereted a virslit?
Szereted a halat?
Szereted a gombát?

Túró Rudi, hungarikum

ZÖLDSÉGEK ÉS GYÜMÖLCSÖK

ОВОЧІ ТА ФРУКТИ

235. **Az alábbi linken hallgassátok meg a Kerekmese *Zöldségek és Gyümölcsök* című dalát!**

https://www.youtube.com/watch?v=jGx_bGY2GfI

236. **Nagymama a piacra készül! Segítsetek neki vásárolni! Mit tesztek a kosárba?**

burgonya
retek
cékla
répa
saláta
uborka

paradicsom
paprika
hagyma
tök
szőlő
alma
körte

szilva
barack
eper
cseresznye
meggy
dinnye
citrom

237. **Kérdezzetek és válaszoljatok!** ***Milyen színű a / az ... ?***

Az uborka zöld.

238. **Válaszoljatok a kérdésekre!**

A citrom édes?
Nem, hanem … .
Az eper savanyú?
A paprika keserű?
A hagyma finom?
A dinnye sós?
A krumpli csípős?

239. **Mondjátok el! Mi hol nő?**

240. **Keressétek a szavakat!**

Z	R	É	P	A	T	Ö	K	Ő	R
Ö	K	Ö	R	T	E	SZ	I	K	E
L	CS	E	H	A	A	V	L	Á	T
D	E	P	M	GY	Ö	L	P	P	E
S	R	E	A	Ó	P	GY	A	O	K
É	E	R	D	I	A	Ü	R	SZ	T
G	SZ	O	M	G	P	M	A	D	A
A	NY	G	B	A	R	Ö	V	I	CS
L	E	I	N	D	I	L	F	M	O
M	A	D	NY	E	K	CS	Ű	GY	G
S	A	L	Á	T	A	L	Ő	M	E
C	É	K	L	A	SZ	Ő	A	R	K
K	R	U	M	P	L	I	B	A	C

HASZNOS ÉS KÁROS ÉTELEK

КОРИСНА ТА ШКІДЛИВА ЇЖА

241. **Az alábbi linken nézzétek meg Nagyi meséjét a *Zöldségekről és Gyümölcsökről*!**

https://www.youtube.com/watch?v=zVXQIS_3Xm4

242. **Mit láttok a képen? Mondjátok el!**

243. **Segítsetek anyának főzni! Mi kell a bográcsgulyáshoz?**

Bográcsgulyás, hungarikum

244. **Az alábbi linken nézzetek meg egy rövid videót, hogyan készül az igazi magyar bográcsgulyás a *Mindmegette.hu*-tól!**

https://www.youtube.com/watch?v=r1Ty1985A4w

245. **Töltsétek ki a táblázatot! Mondjátok el, melyik étel hasznos, és melyik nem!**

HASZNOS ÉTELEK / ITALOK	KÁROS ÉTELEK / ITALOK

246. **Kérdezzetek a példa szerint!**

Eszel szendvicset? – Igen, ***mert*** *már nagyon éhes vagyok.*
Iszol kólát? – Nem, ***mert*** *nagyon káros.*

247. **Játsszátok el a párbeszédeket! Az aláhúzott részeket helyettesítsétek más szóval!**

– Jancsi, kérsz egy <u>almát</u>?
– Nem. Nem szeretem az <u>almát</u>. Inkább <u>körtét</u> kérek.

– Réka, adsz egy szilvát?
– Persze. Melyiket kéred?
– A kicsit.

A KONYHAI EDÉNY
КУХОННИЙ ПОСУД

248. **Olvassátok el a szöveget!**

Ez a konyha. A konyha tágas és világos. A falak bézs színűek, a csempe sárga, a padló barna. A konyhában egy nagy barna szekrény, sok fiók, ebédasztal, négy szék, egy hűtő, egy tűzhely, egy mosógép van. Fent a szekrényben egy sodrófa, fakanál, cukortartó, sótartó áll. Lent van a fazék, a serpenyő. A fiókban a kanalak, a késes, a villák sorakoznak. A fiók mellett a szekrényben tányérok és poharak vannak. A munkapulton mixer, mikró, vasaló, konyharuha, szakácskönyv áll.

249. **Írjátok ki a szövegből, milyen konyhai eszközök vannak a konyhában!**

Sodrófa, …

250. **Válaszoljatok a kérdésekre az olvasmány alapján!**

Milyen a konyha?
Milyenek a falak, csempe, padló?
Milye bútorok vannak a konyhában?
Mi van fent a szekrényben?
Mi van lent a szekrényben?
Mik vannak a fiókban?
Mik vannak a fiók mellett?
Mi van a munkapulton?

251. **Keressétek a szavakat!**

SZEKRÉNYSZÉKASZTALMUNKAPULTHŰTŐTŰZHELY-
MIKRÓMIXERMOSÓGÉPVASALÓKONYHARUHASZAKÁCS-
KÖNYVKONYHAVILLAKÉSKANÁLTÁNYÉRPOHÁRFAZÉK-
SERPENYŐCUKORTARTÓSODRÓFA

252. **Készítsetek el egy ukrán nemzeti fogásd! Írjátok le:**

Mi az étel neve?
Mi kell hozzá? (Alapanyagok)
Milyen konyhai edényre lesz szükségetek? Soroljátok fel!
Rajzoljátok is le!

VII.
VÁSÁRLÁS
ПОКУПКИ

A ZÖLDSÉGESNÉL

У ОВОЧІВНИКА

253. **Az alábbi linken hallgassátok meg a Sorakozó együttes *Zöldségek* című dalát!**

https://www.youtube.com/watch?v=uHly8Yl0muM

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Mit hogyan kérünk?

egy üveg víz három üveg kóla	2 **deci** víz 3 **deci** kóla	1 **doboz** tej 3 **doboz** gyümölcslé

 1 **kg burgonya** **fél kiló** eper	 30 **dkg (deka)** sajt 20 **deka** sonka	 5 **darab** alma 10 **darab** tojás
 2 **szelet** kenyér 3 **szelet** torta	 3 **fej** hagyma 1 **fej** saláta	 1 pár zokni 2 pár kolbász

254. Mit hol vesztek? Kössétek össze!

Almát, cseresznyét, paprikát, salátát
Húst, kolbászt, sajtot, sonkát
Kenyeret, zsömlét, kiflit, tortát
Tablettát, gyógyszert, gézt
Szoknyát, inget, kabátot, cipőt
A ruhaboltban és a cipőboltban
A pékségben
A patikában (gyógyszertárban)
A zöldségesnél a piacon
A hentesnél és az élelmiszerboltban

255. Játsszátok el a párbeszédet! Alkossatok hasonlót, helyettesítsétek az aláhúzott részeket!

Évike: Hová mégy, anya?
Marika néni: A piacra megyek, a zöldségeshez.
Évike: Én is megyek!
Zöldséges: Csókolom! Mit parancsol, asszonyom?
Marika néni: Jó napot, kérek szépen egy kiló burgonyát.
Zöldséges: Más valamit?
Marika néni: 5 fej hagymát, 1 fej salátát.
Zöldséges: Igen.

Marika néni: Fél kiló paradicsomot, fél kiló paprikát, egy kiló uborkát.

Zöldséges: Még valamit?

Évike: Anyu, nem veszünk valami gyümölcsöt?

Marika néni: Jó, akkor 2 darab körtét és fél kiló epret is. Menynyit fizetünk?

Zöldséges: A krumpli 10, a hagyma 15, a saláta 15, a paradicsom 25, a paprika 20, az uborka 17, a körte 30, az eper 100. Összesen 232 hrivnyát kérek.

Marika néni: Tessék, köszönjük szépen!

Zöldséges: Egészségükre! Viszontlátásra!

Marika néni: Viszlát!

A HENTESNÉL ÉS A PÉKSÉGBEN

У М'ЯСНІЙ ЛАВЦІ ТА В ПЕКАРНІ

256. Keressétek a szavakat!

ZS	F	A	GY	L	A	L	T	V	C
Ö	SZ	A	L	O	N	N	A	I	I
M	S	O	N	K	A	I	M	R	P
L	K	B	Á	SZ	A	L	Á	S	Ó
E	O	L	SZ	S	A	J	T	L	I
R	T	H	Ú	S	K	I	F	L	I
O	A	P	I	T	E	K	E	K	SZ
T	K	E	NY	É	R	S	Ü	T	I

257. Játsszátok el a párbeszédeket! Alkossatok hasonlót, helyettesítsétek az aláhúzott részeket!

András: Hová mégy, apu?
Géza bácsi: A henteshez a piacra. Mit kérsz, Andris?
András: Sonkát.
Géza bácsi: Mennyit?
András: Sokat.
Hentes: Jó napot kívánok! Mit parancsol?
Géza bácsi: Jó napot! 30 deka sonkát.
Hentes: Más valamit?
Géza bácsi: Igen. 2 pár kolbászt, 30 deka sajtot, 1 kg húst.
Hentes: Tessék, még valamit?
Géza bácsi: Köszönöm, most nem. Mennyit fizetek?
Hentes: 2500 forintot kérek.
Géza bácsi: Köszönöm! Viszontlátásra!
Hentes: Viszlát!

Pick téli szalámi, hungarikum

Pék: Jó reggelt kívánok! Mit parancsol?
Anna néni: Jó reggelt! A kenyér friss?
Pék: Igen, minden friss és finom.

Anna néni: Kérek szépen fél kiló kenyeret, 6 darab zsömlét.

Pék: Még valamit?

Anna néni: 2 szelet tortát. Mennyit fizetek?

Pék: 1980 forintot kérek.

Anna néni: Tessék, 2000.

Pék: 20 forint a visszajáró. Köszönjük a vásárlást!

Anna néni: Viszontlátásra!

258. Alkossatok mondatokat a 253. feladat táblázata segítségével!

Például: *Két kiló burgonyát veszek a zöldségesnél a piacon.*

259. Az alábbi linken hallgassátok meg Gryllus Vilmos *Kel a nap, kel a pék* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=Dm5NfnRu9hY

EGY BUDAPESTI ÉTTEREMBEN

В БУДАПЕШТСЬКОМУ РЕСТОРАНІ

260. Olvassátok el az étlapot!

Étlap

Levesek

Paradicsomleves	210
Húsleves	250
Babgulyás	420
Gulyásleves	350
Gyümölcsleves	210
Jókai bableves	350

Készételek

Marhapörkölt	620
Csirkepörkölt	490
Brassói aprópecsenye	730
Túróscsusza	390

Tejssensültek

Rántott szelet	680
Sajttal töltött pulykamell	710
Natúr pulykamell gombás raguval	750
Rántott sajt	590
Gombafejek rántva	550
Cigánypecsenye	710
Kijevi jércemell	730
Csülök Pékné módra	800

Étlap

Köretek

Sült burgonya	180
Petrezselymes burgonya	150
Párolt rizs	100
Vegyes zöldségköret	170
Galuska	120

Saláták

Káposztasaláta	150
Csemege uborka	150
Uborkasaláta	160
Paradicsomsaláta	160

Desszertek

Palacsinta (ízes, túrós, mákos)	140
Rétes (meggyes, túrós)	160
Somlói galuska	420
Fagylalt	230

261. Játsszátok el a párbeszédet! Alkossatok hasonlót, helyettesítsétek az aláhúzott részeket!

A Fekete család Magyarországon, Budapesten él. A család hattagú: nagymama, nagyapa, apa, anya, a gyerekek: Pistike és Lacika. Ma van nagyi születésnapja. A nagyi 80 éves! Este a család az étteremben vacsorázik, ünnepel.

Pincér: Jó estét kívánok! Tessék, az étlapok. Milyen italokat parancsolnak?

A felnőttek bort *kérnek, a gyerekek* gyümölcslevet isznak.

Pincér: Mit parancsolnak? Mit hozzak?

Apa: Én kérek szépen egy tányér gulyáslevest, egy adag csirkepörköltöt burgonyával és egy káposztasalátát.

Pincér: És Ön, hölgyem?

Anya: *Kérek szépen* egy adag pulykamellet vegyes zöldségkörettel.

A nagyszülők babgulyást, marhapörköltet rizzsel, paradicsomsalátát esznek. A gyerekek pedig húslevest, rántott szeletet sült krumplival rendelnek.

A család jó étvágyat kíván egymásnak, esznek, isznak, beszélgetnek és jókat nevetnek.

Pincér: Desszertet parancsolnak?

Apa: Kérek szépen egy kávét és egy rétest.

Pincér: Meggyes vagy túrós rétest kér?

Apa: Túrós rétest. Köszönöm.

Anya: Én is egy kávét és egy somlói galuskát.

A nagyszülők és a gyerekek fagylaltot esznek.

Apa: Kérem a számlát!

Pincér: Tessék, 8380 forintot kérek.

Apa: Köszönjük a vacsorát. Nagyon finom volt.

Pincér: Egészségükre! Viszontlátásra!

262. Válasszátok ki a helyes igealakot!

Kérek / kérem szépen egy kiló uborkát, fél kiló paradicsomot és paprikát.

Veszel / veszed 20 deka sajtot, 30 deka szalámit?

A pékségben *vesznek / veszik* a kenyeret?

Géza bácsi *iszik / issza* 2 deci kólát.

A piacon *vásároltok / vásároljátok* a zöldségeket és gyümölcsöket?

Egy tányér babgulyást *kérek / kérem*.

A gyerekek *szeretnek / szeretik* a fagylaltot.

Te melyik köretet *kérsz / kéred*?

Azt a levest *utálunk / utáljuk*.

Csirkepaprikás, hungarikum

263. Válaszoljatok a kérdésekre a 260. feladatban található étlap segítségével!

Túrós **vagy** mákos palacsintát parancsolsz?
Sült burgonyát **vagy** petrezselymes burgonyát kérsz?
Gulyáslevest **vagy** húslevest kívánsz?
Marhapörköltöt **vagy** csirkepörköltöt eszel?
Kávét **vagy** gyümölcslevet iszol?

IRÁNY A BEVÁSÁRLÓKÖZPONT!

ТОРГОВИЙ ЦЕНТР!

WESTEND bevásárlóközpont, Budapest

264. Az alábbi linken hallgassátok meg Molnár Orsi *Öltözz fel* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=r-cGVNAmb2M

265. Keressétek a szavakat!

CIPŐCSIZMAKABÁTDZSEKIESŐKABÁTERNYŐSPORTCI-
PŐPAPUCSTÁSKABUGYIPÓLÓFÉSŰINGBLÚZSZOKNYARU-
HANADRÁGMELLÉNYRÖVIDNADRÁGATLÉTAFÜRDŐRU-
HAPIZSAMAÚSZÓNADRÁGSPORTRUHAFARMERSÁLSAP-
KAKESZTYŰHARISNYAZOKNIZSEBKENDŐKALAP

266. Mit viseltek? Kössétek össze!

Ha meleg van,	akkor farmert veszek fel.
Ha a tengeren vagyok,	akkor sportruhát veszek fel.
Ha vidékre utazom,	akkor téli kabátot veszek fel.
Ha tornázom,	akkor fürdőruhát viselek.
Ha esik az eső,	akkor szoknyát veszek fel.
Ha süt a nap,	akkor esőkabátot viselek.
Ha hideg van,	akkor meleg szvetert veszek fel.
Ha esik a hó,	akkor sapkát, sálat veszek fel

267. Alkossatok mondatokat a minta alapján!

Apa lemegy a pincébe.

Anna	lemegy	az iskolából.
A gyerekek	vesz	a farmer dzsekit.
A lány	mossa	a pincébe.
A fiú	felméri	a kabátot a szekrényből.
Apu	vasalja	egy elegáns kalapot.
A nagyi	kijönnek	a fehér ruhákat.
Anya	felpróbálja	a kék inget.
Béla	kiveszi	a pulóvert.

268. **Nyomtassátok ki a képet! Színezzétek ki azokat a ruhákat, amelyeket télen szoktatok viselni! Írjatok mondatokat a minta alapján!**

*Szeretem **ezt** a csizmát, **mert** kényelmes.*

269. **Nyomtassátok ki a képet! Színezzétek ki azokat a ruhákat, amelyeket nyáron szoktatok viselni! Írjatok mondatokat a minta alapján!**

*Szeretem **azt** a szoknyát, **mert** új.*

270. Játsszátok el a párbeszédet! Alkossatok hasonlót, helyettesítsétek az aláhúzott részeket!

A BEVÁSÁRLÓKÖZPONTBAN

Eladó: Jó napot kívánok! Mit parancsol?
Betti: Jó napot kívánok! Szoknyát keresek.
Eladó: Milyen méretű szoknyát hord?
Betti: 36-os méretűt.
Eladó: És milyen színűt kér?
Betti: Pirosat.
Eladó: Tessék, ez jó?
Betti bemegy a próbafülkébe és felpróbálja a szoknyát.
Betti: Igen, jó lesz. Keresek még hozzá egy fehér blúzt.
Eladó: Tessék.
Betti: Mind a kettő tetszik. Mennyit fizetek?
Eladó: A szoknya 3000, a blúz pedig 1500 forint. Az összesen 4500 forint. Tasakot parancsol?
Betti: Igen, kérek. Viszontlátásra!
Eladó: Köszönjük a vásárlást! Viszlát!

271. Ismételjetek!

VIII.
ÜNNEPEK
СВЯТА

A SZÜLINAPI PARTI

ВЕЧІРКА ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

272. **Tanuljátok meg az új szavakat!**

kés
szívószál
partikalap
terítő
gyertya
ajándék
szülinapi torta
ünneplő ruha
álarc
születésnapi kártya
születésnapi meghívó
bohóc

273. **Melyik a helyes?**

tá-	nyár
	nyér
	nyír

gyer-	tyo
	tyá
	tya

aján-	dík
	dék
	dik

te-	ritó
	ritú
	rítő

bo-	hóc
	hőc
	höc

ál-	orc
	orca
	arc

274. Készülünk a szülinapi partira!

a) Segítsetek a takarításban! Mit hol csináltok?

A nappaliban: *port törlök,*
A gyerekszobában:
A fürdőszobában:
A konyhában:
Az előszobában:

b) Terítsétek meg az asztalt!

Az asztalra teszem *a terítőt,*
A szobát feldíszítem *szalaggal,*

c) Segítsetek apukátoknak vásárolni!

Az élelmiszerboltban veszünk ***szalámit,***
A piacon veszünk ***burgonyát,***

d) Segítsetek anyukátoknak főzni!

A konyhában főzünk *húslevest, …*
Sütünk *süteményt, …*

e) Mossátok és vasaljátok ki az ünneplő ruhátokat! Mit vesztek fel?

Az ünneplő ruhám: *fehér ing,*

f) Végül írjatok születésnapi meghívókat a barátaitok**nak a minta alapján!**

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT KÍVÁNOK!

ВІТАЮ З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

275. **Kérdezzetek!** ***Mikor van a születésnapod?***

Például: *A születésnapom március 20-án van.*

276. Pótoljátok a hiányzó kifejezéseket a pontok helyére!

Egészségedre! Igen, kérek még. Tessék, … Köszönöm szépen! Nagyon finom.

Köszönöm a vacsorát!
… !

Milyen az ebéd?
… .

Ízlik a torta?
… .

Hol van a só?
… , itt van.

Szia! Boldog születésnapot kívánok!
… !

KIHEZ MÉGY SZÜLETÉSNAPI PARTIRA?

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

В угорській мові від просторового закінчення ***-hoz/-hez/-höz*** утворюються наступні займенники:

KIHEZ?	KIKHEZ?
én+hoz – ***hozzám***	mi+hoz – ***hozzánk***
te+hoz – ***hozzád***	ti+hoz – ***hozzátok***
ő+hoz – ***hozzá*** ön+höz – ***önhöz***	ők+hoz – ***hozzájuk*** önök+höz – ***önökhöz***

Például: *Ma van Péter születésnapja. Én (Péterhez)* ***hozzá*** *megyek ma partira.*

277. Egészítsétek ki a mondatokat!

A barátom közel lakik … . (mi)
… nem szeretek járni vendégségbe. (ő)
Iskola után felmegyünk … ? (ti)
Ez a zöldséges mindig kedves … . (én)
Béla … jön a partira? (te)
Ha baj, van mindig … fordulok. (ők)

KITŐL KAPSZ AJÁNDÉKOT?

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

В угорській мові від просторового закінчення ***-tól/-től*** утворюються наступні займенники:

KITŐL?	KIKTŐL?
én+től – ***tőlem***	mi+től – ***tőlünk***
te+től – ***tőled***	ti+től – ***tőletek***
ő+től – ***tőle*** ön+től – *öntől*	ők+től – ***tőlük*** önök+től – *önöktől*

Például: *Ma van Anna születésnapja. Anna (Pétertől)* ***tőle*** *kap ajándékot.*

278. Egészítsétek ki a mondatokat! A pontok helyére írjátok be a megfelelő névmásokat!

Most nagymamánál vagyunk. ... megyünk haza. (ő)

... kap egy szép ajándékot születésnapjára. (én)

... jönnek vendégek a partira? (te)

... nem kaptok semmit. (mi)

Itt van a szülinapi torta, nagyon szép. ... kapjuk. (ők)

... mindig csak hasznos ajándékot kapunk. (ti)

279. Egészítsétek ki a mondatokat a kérdések segítségével!

Kedves vagy ... . (ő) (Kihez?)
Anyának ma születésnapja van. Veszek ... ajándékot. (ő) (Kinek?)
A piacra megyek vásárolni. Jössz ... ? (én) (Kivel?)
Nem találom az álarcomat. Nincs ... ? (te) (Kinél?)
Segítek ... főzni és takarítani. (ti) (Kiknek?)
... szép fekete hosszú hajam van. (én) (Kinek?)
... majd tudunk internetezni. (mi) (Kiknél?)
... megyek moziba. (ők) (Kikkel?)
Péter ... kapja az ajándékot. (ti) (Kiktől?)
Gyertek ... ebédre. Főzök csirkepaprikást nokedlivel. (mi) (Kikhez?)

280. Írjatok rövid fogalmazást *A szülinapi partim* címmel! Készítsetek hozzá rajzot is!

Hogy hívnak?
Ki vagy? Hol élsz?
Mi vagy? Hol tanulsz?
Mikor van a születésnapod?
Hogyan készülsz?
Mit csinálsz a partin?

281. Olvassátok el a verset!

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT!

(részlet)

Jöttünk Téged köszönteni,
hát kiáltunk jó nagyot: Boldog születésnapot!
Egész biztos, mit kívántál,
ma biztos megkapod.
Boldog születésnapot!
Ha úgy tetszik, a tortából,
vedd a legszebb darabot.
Boldog születésnapot!
Ünnepelj ma, ahogy akarsz,
nincs senki, ki visszafog.
Boldog születésnapot!

Kállay Sándor

.info *Tudod-e? Довідка.*

Kállay Sándor (1945. október 16.) – magyar vers- és meseíró.

282. Az alábbi linken hallgassátok meg Halász Judit *Boldog születésnapot* című dalát a Mese TV-én!

https://www.youtube.com/watch?v=M-il6KwaTF0

283. Ismételjetek!

IX.
KÖZLEKEDÉS
ТРАНСПОРТ

A JÁRMŰVEK

ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ

284. **Az alábbi linken hallgassátok meg a Kerekmese *Jármű* című dalát!**

https://www.youtube.com/watch?v=On2j6nHBqf8&list=PLhUL-GW-Mjw3M3vzIkdtbR1Ij1R2roQjrU

285. **Nyomtassátok ki a képeket! Színezzétek is ki! Írjátok alá!**

hajó, bicikli és roller, gyalogos, autó, mentőautó, jelzőtábla és jelzőlámpa, rendőrség, tűzoltóautó, metró, villamos, repülőgép, teherautó, vonat, trolibusz.

 Ez … .	 Az … .
 Ez … .	 Az … .

Ez … .	Az … .
Ez … .	Az … .
Ez … .	Az … .
Ez … .	Az … .
Ez … .	Az … .

286. Milyen jármű ez? Folytassátok a sort!

vo-…, b-…, au-…, met-…, ha-…, ren-…-ség, vil-…, tro-…-busz, re-…, bi-…, rol-…, gör-…, gör-…-lya, te-…-autó, ka-…, ra-…-ta, men-…, …-oltó-…, csó-…, kukás-…, verseny-…, he-…-kop-…, ejtő-…, hőlég-…, tenger-…-járó.

287. Melyik a helyes?

jár-	mú
	mű
	mü

men-	tő
	ta
	to

jel-	zó
	zö
	ző

ha-	ja
	jó
	jő

met-	ró
	rő
	ra

repü-	ló
	lö
	lő

288. Melyik a kakukktojás?

Autó, bicikli, gördeszka, vonat, trolibusz, gyalogos.
Bohóc, terítő, repülőgép, szalag, ajándék, meghívó.
Játékkocsi, jelmez, álarc, baba, dobókocka, villamos.
Hajó, kanapé, fotel, kád, tűzhely, fogas, szőnyeg.
Kenyér, rendőrautó, vaj, sajt, uborka, hús, alma.
Foci, röplabda, úszás, vívás, tenisz, metró, golf.
Füzet, toll, autóbusz, tankönyv, napló, radír.
Színjátszás, kézműves, számítógép, tűzoltóautó.

289. Olvassátok el! Milyen járművek vannak a mondatokban?

Ez a gyalogos nagyon lassú. Gyors autókat használnak a motorversenyeken. Teherautóval szállítják az ételeket és italokat az élelmiszerboltokba. Új rollerem van. Az a repülőgép üres. Párizsba a vonatjegy elég drága. A metrójegy olcsóbb, mint a villamosjegy. Ez a busz tele van. Szép hajótúrán veszünk részt. Mikinek új biciklije van. Ez a görkorcsolya könnyű. Öt buszjegyet kérek a pénztárban. Tíz gyalogos van a zebrán.

290. Alakítsátok át a mondatokat a minta szerint!

*Az autó gyors. – Az autó**k** gyors**ak**.*

A jegy drága. –
A busz lassú. –
A repülőgép gyors. –
A hajó szép. –
Az autó kényelmes. –
A metró huzatos. –
A bicikli olcsó. –
A vonat tiszta. –
A trolibusz kényelmetlen. –
A szemétszállító autó nagy. –

Trabant, nagyon népszerű volt Magyarországon és Lengyelországban a 90-es években

291. Az előző feladat mondatai alapján egészítsétek ki az alábbi mondatokat!

*Az autó**k** gyors**ak**. – A gyors autó**k** a garázsban **vannak**.*

A … a pénztárban vannak.
Az … az úton mennek.

A … csak két órát repülnek.
A … a Dunán állnak.
A … nagyon drágák.
A …*kal* nem szeretek közlekedni.
…*et* a piacon lehet kapni.
A … Budapestre mennek.
A …*at* nem szeretem.
A … a szemetet takarítják az utcákon.

A BUDAPESTI KÖZLEKEDÉS

ТРАНСПОРТ В БУДАПЕШТІ

Vízibusz, Budapest

292. Az alábbi linken hallgassátok meg *Krumpli úr meséjét a járművekről*!

https://www.youtube.com/watch?v=w7V0_T021wE&ab_channel=K-rumpli%C3%9ArMes%C3%A9i

293. **Keressétek a szavakat!**

B	T	R	O	L	I	A	U	T	R
U	H	A	J	Ó	J	E	GY	Ó	E
SZ	M	E	T	R	Ó	L	K	Á	P
R	V	O	N	A	T	Á	A	S	Ü
E	M	E	N	T	Ő	M	P	O	L
N	É	G	V	I	L	L	A	M	Ő
D	S	GY	A	L	O	G	O	S	Í
Ő	R	T	Ű	Z	O	L	T	Ó	M

294. **Töltsétek ki a táblázatot! Hol mivel közlekedünk?**

A földön: *autóval,*	**A levegőben:**
A vizen:	**A parkban:**

Emlékeztek még? Пам'ятаєте?

Én az ötös busszal járok iskolába.

HÁNYAS?	***-s, -as, -os, -es, -ös***
1-es	egyes
2-es	kettes
3-as	hármas
4-es	négyes
5-ös	ötös
6-os	hatos
7-es	hetes
8-as	nyolcas

HÁNYAS?	*-s, -as, -os, -es, -ös*
9-es	kilences
10-es	tízes
11-es, ...	tizenegyes, ...

295. Egészítsétek ki a mondatokat!

két, második, kettes

... kiflit veszek a pékségben.
A ... busz megy a pályaudvarra.
Mi a ... emeleten lakunk.

öt, ötödik, ötös

Az ... trolibusz visz a Petőfi térre.
Az ... padban Péter ül.
Anya ... kiló burgonyát kér.

négy, negyedik, négyes

A ... emeleten jó és elég kényelmes lakni.
Összesen ... metró van Budapesten.
A ... metró a buszállomásra megy.

egy, első, egyes

Csak ... vonalas füzetem van magyar nyelvből.
Az ... pénztárnál állok, mert jegyet akarok venni.
Az ... emeleten van a tornaterem.

harmincnyolc, harmincnyolcadik, harmincnyolcas

Péter ... méretű cipőt hord.
... tehén van nagyapa tanyáján.
A ... fa mellett egy nagy ház áll.

Wizz Air, a fapados repülőjárat

296. Egészítsétek ki a kérdéseket a pontok helyén a megfelelő kérdőszóval!

– ... busz megy a pályaudvarra?
– A hatos busz megy a pályaudvarra.

– ... a Kossuth tér?
– A Kossuth tér a Parlamentnél van.

– ... utazik Olaszországba?
– Olaszországba repülőgéppel utazik.

– … megy Béla?
– Béla a parkba megy biciklizni.

– … indul a vonat Szegedre?
– A vonat délután 5-kor indul.

– … érkezik ez a hajó?
– A hajó Ausztriából érkezik Budapestre.

297. **Válaszoljatok a kérdésekre a minta szerint!**

Busszal mégy munkába? – Nem, hanem autóval.

– A hetes villamossal mégy a Deák térre?
– Holnap repülőgéppel utazol Londonba?
– Délután a parkban fogunk biciklizni?
– Budapestre vesztek jegyeket?
– A gyerekek az iskolabusszal mennek reggel?
– Szerdán jön a szemétszállító autó?

298. **Kérdezzetek!** ***Melyik járművel szeretsz közlekedni? Hányas busszal mégy iskolába?***

Busszal szeretek közlekedni. A hetes busszal járok iskolába.

Budapest, Magyarország

HOL VAN A MOZI?

ДЕ ЗНАХОДИТЬСЯ КІНОТЕАТР?

Corvin mozi, Budapest

299. Játsszátok el a párbeszédeket! Alkossatok hasonlót, helyettesítsétek az aláhúzott részeket!

Csilla: Bocsánat, uram! Messze van innen a mozi?
Egy bácsi: Nem. Nagyon közel van. Busszal mégy vagy gyalog?
Csilla: Nem tudom. Hány megálló busszal?
Egy bácsi: Csak egy.
Csilla: Akkor inkább gyalog.
Egy bácsi: Rendben. Most itt vagyunk a Petőfi téren. Itt egyenesen mégy, az első sarkon balra fordulsz, az Arany utcában jobbra fordulsz és már látod is a mozit.
Csilla: Köszönöm szépen! Viszontlátásra!
Egy bácsi: Szívesen, szia!

Zoli: Elnézést, hol van a cukrászda?
Egy néni: Itt nem messze, a Deák téren. Villamossal mégy vagy gyalog?
Zoli: Nem tudom. Hány megálló villamossal?
Egy néni: Három.
Zoli: Akkor inkább villamossal.
Egy néni: Rendben. Itt felszállsz a kettes vagy a hetes villamosra, és az utolsó megállónál, a Virág utcánál leszállsz. A megállótól egyenesen mégy, aztán a második utcában jobbra fordulsz, s ott már látod is a cukrászdát. Nagyon finom ott a fagyi.
Zoli: Köszönöm szépen!
Egy néni: Nincs mit!
Zoli: Viszontlátásra!
Egy néni: Szia!

300. Írjátok le a szavak ellentétét!

felszáll –
beül –
feláll –
kiszáll –
kirepül –
lemegy –
bejön –
felutazik –
odamegy –
felugrik –
bemászik –
kihív –

301. Nyomtassátok ki a képet! Színezzétek is ki! Alkossatok mondatokat a példa alapján!

A focipályán vagyok. Kijövök a focipályáról és balra fordulok. Egyenesen megyek, megint balra fordulok és bemegyek az iskolába.

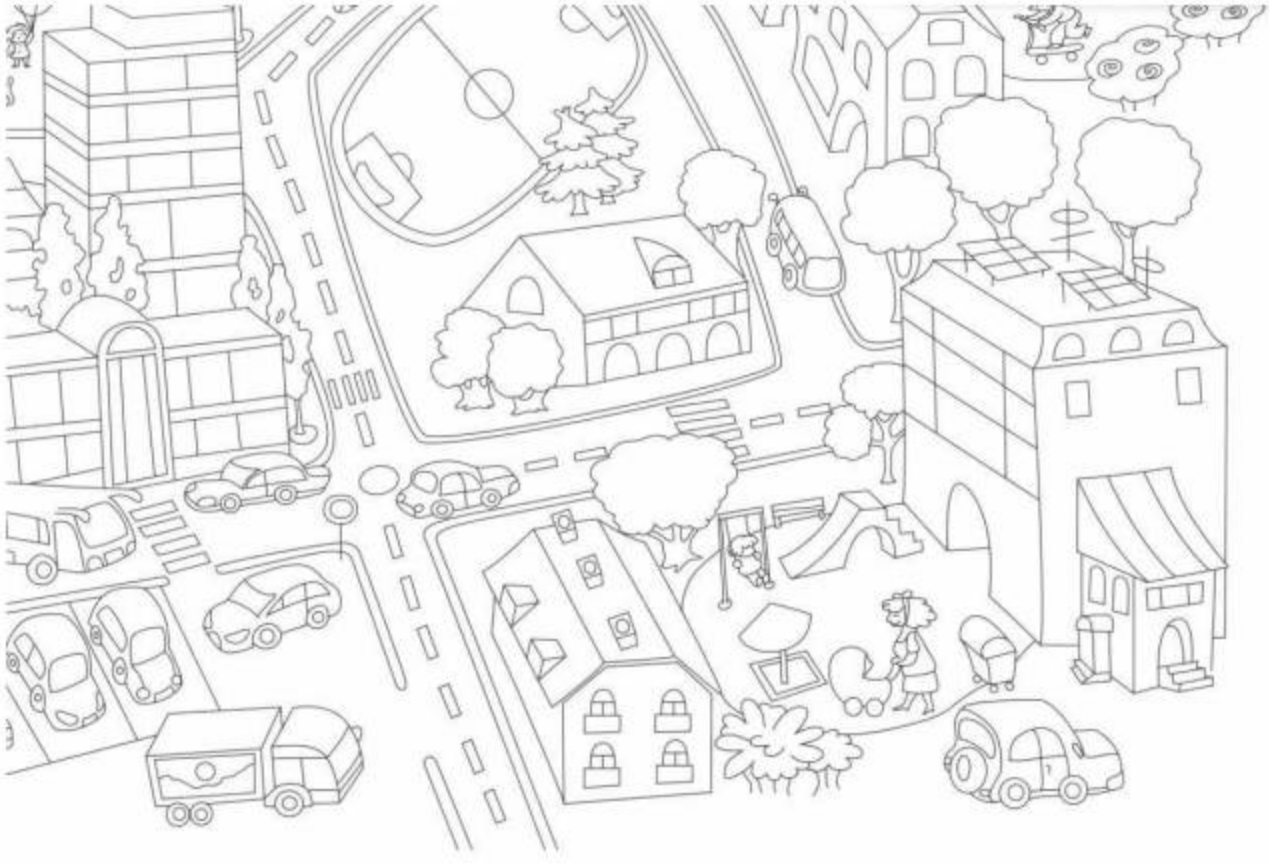

A VÁROSI KÖZLEKEDÉS

МІСЬКИЙ ТРАНСПОРТ

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

EL-	MEG-
Anna **el**megy az uszodába. Anna **el**sétál a parkba.	Anna **meg**eszi a tortát. Anna **meg**csinálja a házi feladatot.
ÁT-	**VISSZA-**
Anna átmegy a zebrán. Anna átszáll a buszra.	Anna **vissza**megy a réptérre. Anna **vissza**viszi a könyvet.

302. Írjátok be a hiányzó igekötőt a pontok helyére!

át-, el-, vissza-

A játékokat …viszed a nappaliból a gyerekszobába?
Anya kedden jön … ?
A gyerekek …mennek az iskolába.

át-, el-, fel-

A zöld jelző lámpánál …megyünk a zebrán.
…szálltok a négyes villamosra.
…sétálsz a boltba? Veszel kenyeret?

át-, le-, vissza-

A Kossuth téren …szállok a villamosról a metróra.
…megy a pincébe, és felhoz egy kiló burgonyát.
…teszem a könyveket a polcra, már nem olvasom őket.

be- ,el-, vissza-

Apa …száll a taxiba, s a repülőtérre megy.
…viszed a pitét nagymamának?
…visszük a székeket a konyhába?

el-, ki-, vissza-

Mikor megyünk … a piacra?
Holnap …mentek Budapestre.
…veszem a szendvicseket és a teát az iskolatáskából.

fel-, ki-, be-, vissza-

A cica …mászik a fára, onnan …ugrik a szobába.
…jön az utcára egy kicsit labdázni.
Apa hazajön ebédelni, de utána …megy a munkába.

303. Pótoljátok az *el* vagy *meg* igekötőket!

Vasárnap …nézünk egy filmet a moziban.
Mikor érkeztek … a Balatonra?
A család reggel 6-kor …indul Horvátországba a tengerre.
Én is …csinálom a házi feladatot.
Az autó a piros lámpánál …áll.
A gyerekek …isszák a gyümölcslevet.
Mindenki …megy aludni, mert már 11 óra van.
…keresed a vonatjegyeket?
…megyek a bevásárlóközpontba és …veszem a cipőt.
…várod anyát, s együtt …mentek a cukrászdába.

304. **Tegyétek tagadó formába az aláhúzott szavakat!**

A gyerekek 3 órakor kijönnek az iskolából.
A focisták kifutnak a focipályára.
Anya a banknál beszáll a taxiba.
Te vonattal leutazol Pécsre?
A piros lámpánál átmegyünk a zebrán.
A család megveszi a jegyeket Rómába.
Visszamentek a pályaudvarra megkeresni a táskát?
Klárinál van jegy.
Elmegyek a boltba és veszek kolbászt.
Felhívom a busz sofőrt. Megkérdezem, hogy mikor indulunk.

MAGYARORSZÁGI TÚRA

ПОДОРОЖ УГОРЩИНОЮ

Zenélő út, Magyarország

Jegyezzétek meg! Запам'ятайте!

Потенційний дієслівний суфікс ***-hat/-het*** додається до основи дієслова, і виражає можливість дії:

	-hat/-het	-hat/-het
én	vár**hat**ok / néz**het**ek	vár**hat**om / néz**het**em
te	vár**hat**sz / néz**het**sz	vár**hat**od / néz**het**ed
ő	vár**hat** / néz**het**	vár**hat**ja / néz**het**i
mi	vár**hat**unk / néz**het**ünk	vár**hatj**uk / néz**hetj**ük
ti	vár**hat**tok / néz**het**tek	vár**hatj**átok / néz**het**itek
ők	vár**hat**nak / néz**het**nek	vár**hatj**ák / néz**het**ik
én!	vár**hatlak** / néz**hetlek téged (titeket)**	

Mindenki készen van már. ***Indulhatunk*** *kirándulni.*

De:

lakik – lakhat
érkezik – érkezhet
fürdik – fürödhet
alszik – alhat
fekszik – fekhet
van – lehet
megy – mehet
jön – jöhet
tesz – tehet
vesz – vehet
visz – vihet
hisz – hihet
eszik – ehet
iszik – ihat

305. Írjátok le az igék *-hat/-het* végződéses alakját!

megy –
iszik –
jön –
lát –
indul –
érkezik –
megvesz –
jár –
megnéz –
közlekedik –
száll –
repül –
megfordul –
kirándul –
áll –
leül –
elsétál –
eszik –
mozog –
sportol –

306. Alakítsátok át a minta szerint!

el lehet menni – elmehet

meg lehet venni –
meg lehet kóstolni –
ki lehet próbálni –
el lehet olvasni –

be lehet jönni –
fel lehet mászni –
át lehet menni –
le lehet venni –
vissza lehet fordulni –
el lehet énekelni –

Liszt Ferenc repülőtér, Budapest

307. Alakítsátok át a mondatokat a minta szerint!

Meg akarom nézni a repülőteret. – Megnézhetem a repülőteret?

Le akarunk ülni. –
Fel akarok menni a várba. –
Vissza akartok fordulni? –
El akarsz menni moziba? –
Megtudod csinálni a leckét. –
Be lehet menni az orvoshoz? –
Ki akarunk menni a parkba. –
Át akarnak futni a zebrán. –
Meg akarlak várni téged. –
Este telefonál neki. –

308. Egészítsétek ki a mondatokat!

*Ha nem eszel levest, nem **ehetsz** csokit sem.*

Ha nincs elég pénzünk, nem … Olaszországba. *(utazik)*
Ha nem csinálod meg a házi feladatot, nem … focizni a barátaiddal. *(megy)*
Ha fáj a torkom, nem … hideg fagylaltot. *(eszik)*
Ha hideg a víz, nem … a tengerben. *(úszik)* (ti)
Ha rossz idő lesz vasárnap, nem … . *(kirándul)* (ők)
Ha nem szállunk fel a villamosra, nem … időben meg. *(érkezik)*

309. Az alábbi linken nézzétek meg a Magyar építők videóját a zenélő útról Magyarországon!

https://www.youtube.com/watch?v=mOtuiKAKFNU&ab_channel=-Magyar%C3%89p%C3%ADt%C5%91k

NYÁRI VAKÁCIÓ

ЛІТНІ КАНІКУЛИ

310. Olvassátok el a szöveget!

Hamarosan kezdődik a nyári vakáció. Több család is tervezi a szabadságát. Nyáron sok helyre utazhat az ember. Valaki vidékre utazik, valaki a tengerpartot választja, mások pedig városnézéses kirándulást terveznek.

A budapesti Virág család idén a Balatonon nyaral. Az egész család nagyon szereti a vidéki utazásokat, kibérelnek egy faházikót. A Balatonban egész nap úszhatnak, csónakázhatnak, napozhatnak, vitorlázhatnak, horgászhatnak és a parton pedig tollas labdázhatnak.

Balaton, Tihany, Magyarország

Trogir, Horvátország

A szegedi Molnár család pedig Horvátországba utazik a tengerpartra. Ők a kényelmes pihenést szeretik, s kibérelnek egy szállodai szobát. A tengernél egész nap fürödhetnek, napozhatnak, homokvárat építhetnek, labdázhatnak és fagyizhatnak. Ha pedig unatkoznak, elmennek a városba sétálni és vásárolni.

311. Segítsetek felkészülni a nyaralásra a családotoknak!

a) Milyen látnivalók vannak vidéken? Gyűjtsetek szavakat!

hegy,

b) Mire lehet szükségünk, ha vidékre utazunk? Segítsetek csomagolni!

sátor,

c) Milyen szálláslehetőségek vannak ott? Válasszatok egyet!

d) Mit csinálhatunk vidéken? Készítsetek programot!

Úszhatnak a tóban vagy a folyóban,

e) Milyen a tengerpart? Gyűjtsetek szavakat!

tenger,

f) Mit teszünk a bőröndbe? Segítsetek csomagolni!

útlevelet,

g) Hol szállunk meg? Mi van ott? Válasszatok szállást!

j) Mit csinálhatunk a tengerparton? Készítsetek programot!

homokvárat építhetnek,

312. Írjatok egy rövid fogalmazást *Az én nyaram* címmel! Készítsetek hozzá rajzot is!

Ki vagy?
Mikor nyaralsz?
Hol nyaralsz?
Hogyan készülsz a nyaraláshoz? Mit viszel magaddal?
Milyen járművel utazol? Mikor veszed meg a jegyeket?
Hol szállsz meg? Mi van ott?
Mi a programod?

313. Az alábbi linken hallgassátok meg az Aprajafalva együttes *Itt a nyár* című dalát!

https://www.youtube.com/watch?v=n4vw2B1S9qw&ab_channel=Aprajafalva-%C3%A9rt%C3%A9kpercek

314. Olvassátok el kifejezően a vonatos mondókákat!

Ziki-zaki-zakatol,
mindig megáll valahol.
Én vagyok a vasutas,
te meg legyél az utas.

Megy a vonat lefelé,
göndör füstje felfelé,
vizet iszik, meg is áll,
míg a Kati fel nem száll.

315. Ismételjetek!

X.
MAGYAR-ORSZÁG
УГОРЩИНА

ISMEREM BUDAPESTET
Я ВПІЗНАЮ БУДАПЕШТ

316. **Válasszátok ki a helyes feleletet!**

1. **Hány lakosa van Budapestnek?**

a) 886 000
b) 1 886 000
c) 2 886 000

2. **Hány híd van Buda és Pest között?**

o) 5
ö) 7
u) 9

3. Hol van a Parlament?

d) Pesten
e) Budán
f) Óbudán

4. Milyen magas a Parlament és a Szent István-Bazilika?

a) 96 m
k) 150 m
l) 166 m

5. Mikor épült a millenniumi földalatti?

m) 40-50 éve
n) 70-80 éve
p) 110-120 éve

6. Hány metró van Budapesten?

e) 4
f) 5
g) 10

7. Hol van a Hősök tere?

r) A Parlamentnél.
s) A Szépművészeti Múzeumnál.
t) A Deák téren.

8. Hol van az állatkert?

n) A Nemzeti Múzeum mellett.
s) A Kálvin téren.
t) A Városligetben.

1	2	3	4	5	6	7	8
			A				

317. Játsszátok el a párbeszédeket! Alkossatok hasonlót, helyettesítsétek az aláhúzott részeket!

Irénke: Szia, Edit! Mit csinálsz a hétvégén?
Edit: Szia! A családommal Budapestre utazunk.
Irénke: És mit néztek meg ott?
Edit: Megnézzük a Parlamentet, sétálunk a Váci utcán, elmegyünk a Hősök terére.
Irénke: És hol ebédeltek majd?
Edit: Eszünk egy gulyáslevest a Kakas étteremben.

Parlament, Budapest

Hősök tere, Budapest

Zoli: Szia, András! Mit csinálsz a hétvégén?
András: Szia! A barátaimmal Budapestre utazunk.
Zoli: És mit néztek meg ott?
András: Megnézzük a budai várat, sétálunk a Gellért hegyen, elmegyünk az állatkertbe.
Zoli: És hol ebédeltek majd?
András: Eszünk egy pizzát a Városligeti büfében.

Budavári Palota, Budapest

Fővárosi Állatkert, Budapest

318. Keressétek meg az interneten Budapest nevezetességeit! Nyomtassátok ki a képeket, s ragasszátok be a füzetetekbe! A megnevezéseket írjátok alá!

BUDAPEST NEVEZETESSÉGEI

ВИЗНАЧНІ МІСЦЯ БУДАПЕШТА

319. Mi minden van egy városban? Folytassátok a sort!

szobor, képgaléria, …

320. Javítsátok ki a hibákat a szavakban!

muemlek, kepgaleria, var, kikoto, setany, muzeum, szokokut, kastely, hosok tere, nevezetesseg

321. Olvassátok el!

A BUDAVÁRI PALOTA ÉS A LÁNCHÍD

A középkori eredetű vár hangulatos utcái és régi polgárházai között olyan nevezetességeket lehet látni, mint a Budavári Palota, a Mátyás-templom és a Halászbástya, ahonnan csodálatos kilátás nyílik a Duna-partra és a folyó hídjaira. A Lánchíd építését gróf Széchenyi István kezdeményezte. Ez volt az első állandó kőhíd Buda és Pest között, melyet 1849-ben avattak fel.

322. Kérdezzetek!

_____?

Megnézem a Budavári Palotát, a Mátyás-templomot, a Halászbástyát.

_____?
A kettes villamos a Parlamenthez megy.
_____?
Az állatkert, a Széchenyi fürdő, a Vajdahunyad vára a Városligetben van.
_____?
Szombaton Budapestre utazunk.
_____?
Budapestről repülőgéppel utaznak Londonba.
_____?
Péter kijön az uszodából.

Széchenyi fürdő, Budapest

323. Keressétek a szavakat!

PARLAMENTBUDAPESTBUDAVÁRIPALOTAMÁTYÁSTMPLOMHALÁSZBÁSTYAGELLÉRTHEGYVÁROSLIGETÁLLATKERTFÜRDŐPARKMARGITSZIGETHŐSÖKTEREVÁCIUTCASZÉPMŰVÉSZETIMÚZEUMLÁNCHÍDDUNAKORONAPUSKINMOZIÉNEKLŐSZÖKŐKÚT

324. Egészítsétek ki a mondatokat a megfelelő névmással!

Szeretlek … , Budapest! (kit?) (te)
… vártok a Puskin mozinál? (kiket?) (mi)
… utazunk Budapestre. (kikkel?) (ti)

Ez az autó az … . (kié?) (én)
… vannak a jegyek? (hol?) (te)
… nagyon tetszik Budapest! (kinek?) (én)
… most nem mehetek. (kikhez?) (ők)
Születésnapodra kapsz … egy ajándékot. (kitől?) (én)
… van az útlevelem. (hol?) (ő)
… barna szemem van, … pedig zöld. (kinek?) (én, te)

325. Válasszátok ki a helyes igealakot!

Utazhatok / utazhatom Budapestre ma?
Megnézhetünk / megnézhetjük a Parlamentet.
Elindulhat / elindulhatja a vonaton.
Megvehetnek / megvehetik a jegyeket Pécsre.
Átmehetsz / átmeheted a zebrán, ha zöld a lámpa.
Megvárhattok / megvárhatjátok minket a Szent István-baziliká-nál.

Madách Színház, Budapest

326. Olvassátok el kifejezően a verset!

BUDAPEST

(részlet)

Ó, mint imádlak, mint szeretlek
csordult szívem bálványa, Pest;
ha rámfuvall százszínű lelked,
a vér eremben újra pezsg.
Hogy ifjú kedvvel felkerültem,

egy más világ zajgott körülöttem
s sajgó reménnyel, tétován
bolyongtam útjaid során;
díszházaid kő-Bábelében
zendült meg lantomon a húr,
míg fönnről a lágy, kék azúr
szelíden simult elébem.
Zajnak, tudásnak városa
el nem felejtelek soha!

Kosztolányi Dezső

.info *Tudod-e? Довідка.*

Kosztolányi Dezső (1885–1936) – magyar író, költő, műfordító, kritikus, esszéista, újságíró, a Nyugat első nemzedékének kimagasló formaművésze, a 20. századi magyar szépprózа és líra egyik legnagyobb alakja. Legismertebb művei: *Négy fal között, A szegény kisgyermek panaszai*, a 20. századi magyar lírának legsikeresebb és legnépszerűbb kötete. *A bús férfi panaszai, Esti Kornél, Nero a véres költő, Pacsirta, Aranysárkány, Édes Anna.*

327. Az alábbi linken nézzetek meg egy videót Budapest nevezetességeiről!

https://www.youtube.com/watch?v=FB38wIhIt0A&ab_channel=VideoMakerDivision

XI.
UKRAJNA
УКРАЇНА

KIJIV
КИЇВ

328. **Válasszátok ki a helyes feleletet!**

1. Mi Ukrajna fővárosa?

a) Kijiv
b) Lviv
c) Harkiv

2. Melyik Ukrajna legnagyobb városa?

a) Harkiv
b) Dnipro
c) Kijiv

3. Hány millió ember él Kijivben?

a) Közel 10 millió
b) Közel 3-4 millió
c) Közel 6 millió

4. Melyik folyó partján fekszik Kijiv?

a) Duna
b) Dnyipro
c) Dnyiszter

5. Milyen nevezetességek vannak Kijivben? Soroljátok fel!

329. Játsszátok el a párbeszédeket! Alkossatok hasonlót, helyettesítsétek az aláhúzott részeket!

Iván: Szia! Hogy vagy?
Miklós: Szia, köszönöm jól. És te?
Iván: Én is jól vagyok. Hova utazol a hétvégén?
Miklós: Kijivbe.
Iván: És mit nézel ott meg?
Miklós: Az Aranykaput (Zolotyi vorota).
Iván: Az nagyon szép hely!

Aranykapu, Kijiv

Mária: Szia, hogy vagy?
Bea: Szia, köszönöm jól. És te?
Mária: Elég jól. Hova utazol a hétvégén?

Bea: Kijivbe.
Mária: És mit nézel ott meg?
Bea: A Marijinszkij palotát és a botanikus kertet.
Mária: Az nagyon szép hely!

Marijinszkij palota, Kijiv

330. Az alábbi linken nézzetek meg egy videót Kijiv nevezetességeiről!

https://www.youtube.com/watch?v=cdcTK83Ikqw&ab_channel=VISITUKRAINE

A FŐVÁROSBAN

У СТОЛИЦІ

331. Olvassátok el a szöveget!

AZ ARANYKAPU

Az Aranykapu Kelet-Európa egyik legrégebbi építménye, a Kijivi Rusz védelmi erődjének emlékműve, az ókori Kijiv főkapuja volt. Kijiv egyik jelképe napjainkban.

Első említése (1018) *Anonymous Gall* lengyel krónikájában található. A kapu olyan helyen épült, melyet dombok, mezők és mocsarak vettek körül, így az ellenség könnyen sebezhető lehetett. Abban az

időben a kapun aranypénz befizetése után lehetett bejutni (állítólag innen ered a neve is) a városba, ahol 30 ezer ember élhetett. A kapu védőárkokkal volt körülvéve, védőbástyákkal és egy átjáróval, melyen keresztül Bölcs Jaroszláv más államok legfontosabb nagyköveteit fogadta. Némely kutatók szerint egy templom is volt az Aranykapu fölött, mely sajnos nem maradt meg napjainkig.

1982 áprilisában Kijiv fennállásának 1500. évfordulója alkalmából pavilont emeltek az Aranykapu romjai fölé. Elkészült a kapu utánzata és *Jaroszláv városa*, amely mai napig múzeumként működik. A kapu mellett Zolotovoritszkij tér található, ahol Bölcs Jaroszláv emlékműve áll kezében a Szent-Szófia-székesegyház miniatűr változatával. Érdemes a múzeumba ellátogatni.

Aranykapu, Kijiv

Bölcs Jaroszláv

332. Igaz vagy hamis?

Az Aranykapu Nyugat-Európa egyik legrégebbi építménye.
Az Aranykapu Kijiv egyik jelképe.
Első említést Anonyomus Gall teszi az Aranykapuról.
1018-ban a magyar krónikában van szó az Aranykapuról.
Az ókori Kijivben körülbelül 50 ezer ember élhetett.
Az Aranykapu Bölcs Jaroszláv uralkodása alatt épült.
1982 áprilisában felújítási munkálatok kezdődtek a kapu romjainál.
Ma az Aranykapu múzeumként működik.

333. Keressétek meg az interneten Kijiv nevezetességeit! Nyomtassátok ki a képeket, s ragasszátok be a füzetetekbe! Írjátok is alá őket!

334. Válasszatok ki egy kijivi nevezetességet! Mutassátok be röviden! (*Mi ez?, Hol van?, Mikor épült?, Ki építette?, Miért érdekes?*)

AZ UNGVÁRI VÁR

УЖГОРОДСЬКИЙ ЗАМОК

335. Olvassátok el!

Az ungvári vár vagy Drugeth-vár Ungvár nevezetessége, Kárpátalja egyik leghíresebb műemléke. Ungvár szívében foglal helyet a vulkanikus eredetű Várhegyen. Teljes területe 8,5 hektár. Ma a várban a Kárpátaljai Honismereti Múzeum és Képtár van, valamint ideiglenes kiállítások találhatóak. A várparkban helyeztek el két 19. századi öntöttvas szobrot: a *Héraklész a lernai hidrávalt* és a *Pihenő Hermészt*, valamint azt a turulszobrot, mely korábban a tiszaújlaki Rákóczi-emlékművön állt. A turulmadár a magyar eredetmondák legendás madara. Az önálló magyar nemzeti identitás ls a nemzeti összetartozás jelképe.

336. Válaszoljatok a kérdésekre!

Hol van Ungvár?
Ukrajna melyik megyéjének a székhelye Ungvár?
Hány ember él itt?
Milyen nemzetiségek élnek Ungváron?
Mi a neve Ungvár folyójának?
Milyen ungvári nevezetességeket ismersz? Sorold fel!

337. Az alábbi linken nézzetek meg az *Ungvár nevezetességeit* bemutató videót!

https://www.youtube.com/watch?v=BoFyXsacZU4&ab_channel=%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%A9%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%B9

338. Válasszatok ki Ungvár egyik nevezetességét! Mutassátok be röviden! Hozzatok róla képet!

Mi ez?
Hol van?
Mikor épült?
Ki építette?
Miért érdekes?

Görögkatolikus székesegyház, Ungvár

A VÁROSBAN

У МІСТІ

339. Milyen Ungvár? Folytassátok a sort!

Nem nagy város, ...

340. Olvassátok el!

UNGVÁR HÍRES MINI SZOBRAIRÓL

Ungvár legújabb nevezetességei közül a bronzból készült miniszobrokat emelhetjük ki. Az első ilyen alkotás 2010-ben jelent meg az Ung folyó patrján és a *Mikulás*t ábrázolta. A következő években egymás után jelentek meg a városban újabb és újabb miniatűr szobrok, melyeket Kolodko Mihály ungvári szobrászművész készített.

TV Maci mini szobor, Ungvár

Ezek a szobrok Kárpátalja kulturális, történelmi hagyományait őrzik, illetve helyi kötődésű híresség-eknek állít emléket. Az egyik ilyen miniszobor a TV Maci. A TV Maci története az 1960-as években kezdődött. Akkoriban a Magyar Televizióban az esti mesét a bemondók olvasták fel. Majd Bálint Ágnes, írónő ötlete nyomán, a mesékhez felvezető és lezáró blokkokat készítettek. Így születettmeg a főcím a Macival, amely mindegyik kárpátaljai gyerek kedvence volt.

Milyen más mini szobrokat ismertek Ungváron? Meg tudjátok nevezni?

341. Az alábbi linken nézzetek meg egy videót a TV Maciról *Esti mese*!

https://www.youtube.com/watch?v=VuigqEaj57A&ab_channel=Benzoldog

342. Folytassátok a sort!

Az én hajó**m**, autó..., apa..., roller..., kutya..., gördeszka..., haj..., gyerekszoba..., születésnap..., bicikli..., város..., repülőgép...;

A te szoknyá**d**, dzseki..., szem..., játék..., ajándék..., szék..., hajó..., hörcsög..., anya..., sport..., hobbi..., fiútestvér..., iskola...;

Az ő barátnő**je**, táska..., foglalkozás..., kert..., háza..., dobókocka..., láb..., papagáj..., tanya..., tányér..., pohár ..., konyha..., villa...;

A mi munkán**k**, házi feladat..., barát..., busz..., tévé..., osztály..., ország..., kanapé..., jármű..., nagymama..., lakás..., hentes...;

A ti ruhá**tok**, vonat..., szőnyeg..., munka..., bolt..., cica..., kabát ..., testvér..., születésnap..., villamos..., vacsora..., kanál...;

Az ő kenyer**ük**, kés..., fürdőszoba..., bicikli..., meghívó..., teniszpálya..., haza..., iskolatárs..., utazás..., fénykép....

343. Pótoljátok a hiányzó szavakat!

múlva, közben, után, ...éve...

Tévénézés ... nagyi a fotelban ül és köt.
1 óra ... találkozunk az ungvári vár mellett.
A focimeccs ... elmegyünk az egyik cukrászdába az Ung-parton.
Már 5 ..., hogy teniszezni jártok a Váraljai parkba.
10 perc ... kezdődik az előadás a Bábszínházban.
A filharmónia ... elmennek egy fagyira.
Nézed a tévét evés ...?
Már 2 ..., hogy a központi piacra jár vásárolni.

Hársfasor az Ung partján, Ungvár

344. Pótoljátok a megfelelő igekötőt a mondatokban!

Az edző ...szól a sportolókra. Apa ...jön a házba, mert kint esik az eső. ...megyek a parkba egy kicsit futni. ...teszed a könyveket az isko-

latáskába? ...megyünk a harmadik emeletre, mert ott van a kézműves szakkör. ...szállnak a villamosról, s ...mennek a zebrán a másik oldalra. ...veszitek a zöldséget a levesből? ...szállok a metróról a trolibuszra. ...hívod a mentőautót, mert Kati rosszul van?! Ma ...mehetsz moziba. A gyerekek ...csinálják a házi feladatot, és csak úgy mennek a parkba játszani. Anya ...veszi a lisztet a polcról. ...jövök a konyhába, iszok egy kis tejet, aztán ...megyek a nappaliba tévézni. ...szállsz a hetvenkettes trolira? ...viszitek a fánkot nagyinak?

345. Ismételjetek!

HASZNOS TÁBLÁZATOK

Особо-присвійні закінчення

én	*-m/-am/-om/-em/-öm*	**mi**	*-nk/-unk/-ünk*
te	*-d/-ad/-od/-ed/-öd*	**ti**	*-tok/-tek/-tök*
ő	*-a/-e/-ja/-je*	**ők**	*-uk/-ük/-juk/-jük*

*Ki**é** ez a laptop? – Ez a laptop a tanuló**é**.*

A NÉVMÁS – ЗАЙМЕННИК

Присвійні займенники

enyém	miénk
tied	tietek
övé	övék

Похідні займенники:

-t

engem	minket
téged	titeket
őt	őket

-val/-vel

velem	velünk
veled	veletek
vele	velük

-nak/-nek

nekem	nekünk
neked	nektek
neki	nekik

-nál/-nél

nálam	nálunk
nálad	nálatok
nála	náluk

-tól/-től

tőlem	tőlünk
tőled	tőletek
tőle	tőlük

-hoz/-hez/-höz

hozzám	hozzánk
hozzád	hozzátok
hozzá	hozzájuk

AZ IGE – ДІЄСЛОВО

TÁRGYATLAN		TÁRGYAS	
én	-ok, -ek, -ök	**én**	-om, -em, -öm
te	-sz; -ol, -el, -öl	**te**	-od, -ed, -öd
ő	-	**ő**	-ja, -i
mi	-unk, -ünk	**mi**	-juk, -jük
ti	-tok, -tek, -tök	**ti**	-játok, -itek
ők	-nak, -nek	**ők**	-ják,-ik
én!	*-lak/-lek (téged, titeket)*		

szeret / utál / tud / akar / kell / tilos / lehet + ni

Szeretek** a tengerparton **pihenni.

	-hat/-het	*-hat/-het*
én	vár**hat**ok / néz**het**ek	vár**hat**om / néz**het**em
te	vár**hat**sz / néz**het**sz	vár**hat**od / néz**het**ed
ő	vár**hat** / néz**het**	vár**hat**ja / néz**het**i
mi	vár**hat**unk / néz**het**ünk	vár**hat**juk / néz**het**jük
ti	vár**hat**tok / néz**het**tek	vár**hat**játok / néz**het**itek
ők	vár**hat**nak / néz**het**nek	vár**hat**ják / néz**het**ik
én!	vár**hatlak** / néz**hetlek téged (titeket)**	

*Megcsinál**hat**ja a házi feladatot.*

AZ IGEKÖTŐ - ДІЄСЛІВНІ ПРЕФІКСИ

Be-	**Be**megy a házba.
Ki-	**Ki**megy a kertbe.
Fel-	**Fel**megy a harmadik emeletre.
Le-	**Le**megy a pincébe.
Át-	**Át**megy a zebrán.
El-	**El**megy a piacra vásárolni.
Meg-	**Meg**veszi a zöldséget a salátába.
Vissza-	A focista **vissza**megy a focipályára.
Rá-	A tanár **rá**szól a gyerekekre.
Ide-	**Ide**jön, aztán elfut.
Oda-	**Oda**megy a nagyihoz lakni.

A MELLÉKNÉV – ПРИКМЕТНИК

-beli	A **helybeli** csapat elveszíti a meccset.

A NÉVUTÓ – ПІСЛЯІМЕННИК ЧАСУ

után	Óra **után** ebédel.
közben	Tévénézés **közben** beszélgetnek.
múlva	15 perc **múlva** megyek aludni.

A KÖTŐSZÓ – СПОЛУЧНИК

Ha..., akkor	**Ha** süt a nap, **akkor** elmegyünk az állatkertbe.
mert	Szeret olvasni, **mert** érdekes.
vagy	Almát eszel **vagy** körtét?
hogy	A gyerekek azt mondják, **hogy** kérnek még tortát.
Nem ..., hanem	**Nem** tévézek, **hanem** tanulok.

HASZNOS KIFEJEZÉSEK

Hogy néz ki? – Який має зовнішній вигляд?

Csinos vagy! – Ти гарна (тендітна)!

Milyen termetű? – Якого зросту?

Hol laksz? – Де ти проживаєш?

Egy ötemeletes házban a harmadik emeleten lakik. – В п'ятиповерхівці на третьому поверсі проживає.

A lakás 3 szobás. – Трикімнатна квартира.

A lakóhely közel van a parkhoz. – Помешкання знаходиться близько до парку.

A helybeli csapat a győztes. – Місцева команда переможець.

Puskás Ferenc (Öcsi) híres magyar focista. – Пушкаш Ференц (Очі) відомий угорський футболіст.

Tenisszel foglalkozik. – Займається тенісом.

Már 2 éve, ahogy színjátszó szakköre jár. – Уже 2 роки ходить на драматичний гурток.

Tilos szemetelni! – Смітити заборонено!

A gyárak szennyezik a levegőt. – Заводи забруднюють повітря.

Meg kell védeni a természetet. – Потрібно захистити природу.

Hasznos és káros étel. – Корисна та шкідлива їжа.

A zöldségeshez megy. – Йде до овочівника.

Tessék, mit parancsol? – Будь ласка, що бажаєте?

Még valamit? – Ще щось?

Más valamit? – Щось інше?

Mennyit fizetek? – Скільки заплатити?

Boldog születésnapot kívánok! – З днем народження!

Szeretettel meghívlak! – Щиро запрошую тебе!

Busszal szeret közlekedni. – Автобусом любить пересуватися.

Vonattal megy Budapestre. – Потягом їде до Будапешта.

Hány megálló trolival? – Скільки зупинок тролейбусом?

Egyenesen megy. – Іде прямо.

Balra / jobbra fordul. – На ліво / на право поверне.

Budapesten sok nevezetesség van. – У Будапешті багато визначних місць.

Ukrajna nagyon szép ország. – Україна дуже гарна країна.

SZÓTÁR – СЛОВНИК

Ki vagy? Nemzetiséged? – Ти хто? Національність?

amerikai – американець
angol – англієць
európai – європеєць
francia – француз
görög – грек
horvát – хорват
ír – ірландець
japán – японець
kínai – китаєць
lengyel – поляк
magyar – угорець
német – німець
olasz – італієць
osztrák – австрієць
román – румун
szerb – серб
szlovák – словак
szlovén – словенець
török – турок
ukrán – українець

Foglalkozások – Професії

diák – студент
igazgató – директор
informatikus – інформатик
könyvelő – бухгалтер
munkás – робітник
nyugdíjas – пенсіонер
orvos – лікар
pilóta – пілот
pincér – офіціант
rendőr – полісмен
sofőr – шофер
szakács – повар
takarító – прибиральник
tanár – учитель
tanuló – учень
titkár – секретар
tűzoltó – пожежник
ügyvéd – адвокат
üzletember – бізнесмен

Hol dolgozik? – Ви де працюєте?

cég – фірма
egyetem – університет
étterem – ресторан
iroda – офіс
iskola – школа
kórház – лікарня
stúdió – студія

Testrészek – Частини тіла

ajak – губа
arc – лице
boka – щиколотка
borda – ребро
csont – кістка
csukló – кисть
ér – вена
fej – голова

fenék – попа
fog – зуб
fül – вухо
gerinc – хребет
gyomor – шлунок
haj – волосся
hajszál – волосок
has – живіт
hát – спина
homlok – чоло
izom – м'яз
kar – передпліччя
kéz – рука
könyök – лікоть
köröm – ніготь
láb – нога
lábfej – стопа
lábujj – палець на нозі
máj – печінка
nyak – шия
nyelv – язик
orca – щока
orr – ніс
sarok – п'ятка
száj – рот
szem – око
szemöldök – брова
szempilla – вія
szív – серце
tenyér – лодоня
térd – коліно
test – тіло
tüdő – легеня
ujj – палець
váll – плече
vér – кров
vese – нирка

Ellentétek – Протилежності

alacsony – magas
göndör – sima (egyenes)
jó – rossz
kényelmes – kényelmetlen
kicsi – nagy
könnyű – nehéz
közel – messze
lassú – gyors
lusta – szorgalmas
okos – buta
öreg – fiatal
régi – új
rövid – hosszú
sovány – kövér
szép – csúnya (rút)
szűk – bő, széles
üres – telt
vékony – vastag
zárva (csukva) – nyitva
низький – високий
кудрявий – прямий
добрий – поганий
зручний – незручний
малий – великий
легкий – важкий
близько – далеко
повільний – швидкий
лінивий – працьовитий
розумний – нерозумний
старий – молодий
старий – новий
короткий – довгий
худий – товстий
гарний – страшний
вузький – широкий
порожній – повний
тонкий – товстий
закритий – відкритий

Érzések – Почуття

álmos – сонний
beteg – прикм. хворий, імен. хворий (пацієнт)
boldog – щасливий
büszke – гордий
éhes – голодний
érzés – почуття
fáradt – стомлений
ijedt – наляканий
mérges – злий
szerelmes – закоханий
szomjas – спраглий
szomorú – сумний
vidám – веселий
zavarban van – зніяковілий

Lakóhely – Місце проживання

lakás – квартира
ház – будинок
szoba – кімната
emelet – поверх
lépcső – сходи
kert – сад
garázs – гараж
pince – підвал
padlás – горище
bútor – меблі

Nappali (vendégszoba) – Вітальня

ablak – вікно
ajtó – двері
cserepes növény – кімнатна рослина
díszpárna – декоративна подушка
dohányzóasztal – журнальний столик
fal – стіна
fénykép – фотографія
fényképezőgép – фотоапарат
fotel – крісло (м'яке)
függöny – фіранка
kanapé – диван
kandalló – камін
karosszék – крісло (з підлокітником)
kép – картина
könyvespolc – книжкова полиця
lámpa – лампа, люстра
magazin – глянцевий журнал
óra (fali óra, asztali óra) – годинник, година, урок
padló – підлога
plafon – стеля
polc – полиця
porszívó – пороховсмоктувач
szőnyeg – килим
tapéta – шпалера
távkapcsoló (távirányító) – пульт
tévé (tv) – телевізор
újság – газета
váza – ваза

Konyha – Кухня

asztal (ebédlő asztal) – стіл
csésze – чашка
edény – посуд
edényszárító – сушарка для посуду
fakanál – дерев'яна ложка
fiók – шухляда
gáztűzhely – плита
hűtőszekrény (hűtő) – холодильник
kanál – ложка
kenyérpirító – тостер
kés – ніж
keverőtál – миска для вимішування
konyharuha – кухонний рушник
lábas, fazék – каструля
mérőkancsó – мірний стакан
mikró – мікрохвильова піч
mixer – міксер
mosogató – раковина
mosogatógép – пральна машина
mosogatószer – засіб для миття посуду
munkapult – робоче місце на кухні
pohár – стакан
serpenyő – сковорода
só-, cukortartó – сільничка / цукорниця
sodrófa – качалка (для тіста)
szakácskönyv – книга рецептів
szék – стілець
tál – миска
tányér – тарілка
teáskanna – чайник
üzenőfal – стіна для повідомлень
vasaló – праска
villa – виделка

Hálószoba – Спальня

ágy – ліжко
ébresztőóra – будильник
éjjeliszekrény – тумбочка біля ліжка
fésű – гребінець
hajkefe – щітка для волосся
komód – комод
köntös – халат
paplan – ковдра
papucs – капці
párna – подушка
pizsama – піжама
ruhásszekrény – шафа

Fürdőszoba – Ванна кімната

csap – кран
csempe – плитка
fogkefe – зубна щітка
fogkrém – зубна паста
fürdőkád (kád) – ванна
gumi kacsa – резинова качка
habfürdő – піна для ванни
hátkefe – щітка для спини
kéztörlő – рушничок для рук
körömkefe – щітка для нігтів

mérleg – ваги
mosdókagyló – умивальник
sampon – шампунь
szappan – мило
szekrény – шафа
szivacs – губка
törülköző – рушник
tükör – дзеркало
vécé – туалет
vécépapír – туалетний папір
zuhanyfüggöny – душова шторка
zuhanyrózsa – душ

Előszoba – Коридор

fogas – вішалка

Gyerekszoba – Дитяча кімната

báb – лялька
baba – лялька
bohóc – клоун
dobókocka – кубик
erőd – форт
játék – іграшка, гра
játékház – іграшковий дім
játékos láda – ящик для іграшок
jelmez – маскарадний костюм
katona – солдат
képregény – комікс
kifestő – розмальовка
kugli – кеглі
malacpersely – скарбничка (у вигляді свинки)
papírkosár – смітник для паперу
papírsárkány – летючий змій (sárkány – дракон)
poszter – постер
pörgettyű – дзиґа
rajz – малюнок
robot – робот
társasjáték – настільні іграа
torony – вежа
üveggyöngy – скляна кулька

Sport – Спорт

amerikai foci – американський футбол
asztali tenisz – настільний теніс
bajnok – чемпіон,
bajnokság – чемпіонат
baseball – бейсбол
csapat – команда
edzés – тренування
edző – тренер
érem – медаль
evezés – веслування
futás – біг
futball, foci, labdarúgás – футбол
golf – гольф
görkorcsolya – катання на роликових ковзанах
harcművészet – бойове мистецтво

hegymászás – альпінізм
helyezés – місце
íjászat – стрільба з лука
jégkorcsolya – фігурне катання
kerékpározás – велосипедний спорт
kosárlabda – баскетбол
krikett – крикет
kupa – кубок
magasugrás – стрибки в висоту
műugrás – стрибки у воду
röplabda – волейбол
rúdugrás – стрибки з жердиною
sportoló – спортсмен
sportpálya – спортивний майданчик
sportterem – спортзал
súlyemelés – важка атлетика
tenisz – теніс
tollaslabda – бадмінтон
torna – фізкультура
trambulinon ugrás – стрибки на батуті
trófea – трофей
úszás – плавання
úszó – плавець
ügyességi verseny – естафета
verseny – змагання
vízilabda – водне поло
zsákban futás – біг у мішках

Szakkör – Гурток

ének szakkör – гурток співу
kézműves foglalkozás – рукоділля
rajz szakkör – гурток малювання
számítógépes szakkör – гурток інформатики
színjátszó szakkör – драматичний гурток
tananyagot kiegészítő óra – факультатив
tánc szakkör – гурток танців

Állat – Тварина

akvárium – акваріум
aranyhal – золота рибка
buborék – бульбашка
csont – кістка
haleledel – корм для риб
háziállat – домашня тварина
hörcsög – хом'як
hullámos papagáj – хвилястий папуга
kanári – канарейка
kefe – щітка
ketrec – клітка
kosár – кошик
kölyök kutya – цуценя
kutya – собака
kutyaól – будка для собаки
kutyatál – миска для собаки
macska – кіт
nyakörv – нашийник
nyúl – кролик
papagáj – папуга
póráz – поводок
teknős – черепаха
tengeri malac – морська свинка
vizes tál – миска для води

Az erdő lakói – Жителі лісу

bagoly – сова
bogár – жук
borz – борсук
csiga – равлик
emlősállat – ссавець
farkas – вовк
giliszta – черв'як
gólya – лелека
gyík – ящірка
hangya – мураха
harkály – дятел
kígyó – змія
lepke, pillangó – метелик
madár – пташка
medve – ведмідь
mókus – білка
mosómedve – єнот
nyúl – заєць
őz – козуля
pók – павук
róka – лисиця
rovar – комаха
sas – орел
sündisznó – їжак
szarvas – олень
tücsök – коник стрибунець (комаха)
vaddisznó – дикий кабан
vakond – кріт

Állatkert– Зоопарк

elefánt – слон
flamingó – фламінго
fóka – тюлень
gorilla – горила
hattyú – лебідь
jegesmedve – полярний ведмідь
kengurú – кенгуру
koala – коала
krokodil – крокодил
majom – мавпа
oposszum – опосум
orangután – орангутан
oroszlán – лев
orrszarvú – носоріг
teve – верблюд
tigris – тигр
víziló – бегемот
zebra – зебра
zsiráf – жираф

Tanya – Ферма

bárány – баран
borjú – теля
csibe – курча
csikó – лошатко
darázs – оса
disznó – свиня
egér – миша
fácán – фазан
galamb – голуб, gerle – горлиця
gazda – фермер
hal – риба
juh / birka – вівця
kacsa – качка, kiskacsa – каченя
kakas – півень
kapu – ворота

kecske – коза
kerítés – огорожа
ló – кінь
lúd – гусак, liba – гуска
madárijesztő – опудало
malac – порося
méh – бджола
páva – павич
ponty – короп
pulyka – індик
rét – пасовище
szamár – віслюк
tanyaház – ферма
tehén – корова
tó – озеро
traktor – трактор
tyúk – курицяя

Ételek – Їжа

ásványvíz – мінеральна вода
bab – квасоля
bacone – бекон
cukor – цукор
cukorka – цукерка
csokoládé (csoki) – шоколад
ecet – оцет
fánk – пончик
fűszer – приправа
gabonapehely – пластівці
gomba – гриб
hajdina – гречка
hús – м'ясо
joghurt – йогурт
keksz – печиво
kenyér – хліб
kifli – рогалик
kolbász – ковбаса
köret – гарнір
leves – суп
liszt – мука
mag – насіння
makaróni – макарони
olaj – олія
rizs – рис
sajt – сир
saláta – салат
só – сіль
sonka – шинка
szalonna – сало
szósz – соус
tej – молоко
tejföl – сметана
tojás (rántotta) – яйце (яєчня)
túró – творог
üdítő – напій
vaj – масло
virsli – сосиска
zsömle – булочка

Zöldségek – Овочі

articsóka – артишок
borsó – зелений горошок
brokkoli – броколі
burgonya (krumpli) – картопля
cékla – буряк
cukkini – цукіні
fokhagyma – часник
káposzta – капуста
karalábé – кольрабі
karfiol – цвітна капуста
kukorica – кукурудза
padlizsán – баклажан

paprika – перець
paradicsom – помідор
petrezselyem – петрушка
petrezselyemgyökér – корінь петрушки
póréhagyma – цибуля порей
retek – редька
saláta – салат
sárgarépa (répa) – морква
sóska – щавель
spenót – шпинат
torma – хрін
tök – кабачок, тиква
uborka – огірок
vöröshagyma – цибуля
zeller – селера

Gyümölcsök – Фрукти

áfonya – чорниця
alma – яблуко
ananász – ананас
avokádó – авокадо
banán – банан
barack – абрикос
birsalma – айва
bokor – кущ
citrom – лимон
cseresznye – черешня
csipkebogyó – шипшина
datolyaszilva – хурма
dió – горіх
eper (szamóca)– полуниця
fa – дерево
földieper – суниця
földimogyoró – арахіс
fű – трава
füge – інжир
gesztenye – каштан
gránátalma – гранат
grépfrút – грейпфрут
görögdinnye – кавун
gyógynövény – лікарська рослина
kivi – ківі
kókusz – кокос
körte – груша
köszméte – аґрус
lime – лайм
málna – малина
mandarin – мандарин
mandula – мигдаль
mangó – манго
maracuja – маракуя
meggy – вишня
mogyoró – лісовий горішок
narancs – апельсин
pamelo – памело
papaja – папая
pisztácia – фісташка
ribizli – смородина
sárgadinnye – диня
szeder – ожина
szilva – слива
szőlő – виноград
termés – врожай

Születésnap – День народження

ajándék – подарунок
ajándékzacskó – подарунковий пакет
álarc – маска
bohóc – клоун

boldog születésnapot kívánok! (Isten éltessen sokáig!) – з днем народження!
boríték – конверт
csomagolópapír – пакувальний папір
gomb – ґудзик
gyertya – свічка
lufi – кулька
masni – бантик
mellény – жилет
öltöny – костюм
papírpohár – паперовий стакан
papírszalag – паперова стрічка
parti (buli, zsúr) – вечірка
partikalap – ковпачок
szalag – стрічка
szénsavas üdítő – газований напій
szívószál – соломка
születésnapi kártya – вітальна листівка
terítő – скатертина
torta – торт
tortaszelet – шматок торту
ünneplőruha – святковий одяг

Mozgásban – В русі

autó – авто
buldózer – бульдозер
busz – автобус
csónak – човен
ejtőernyő – парашут
gokart – картинг
hajó – корабель
helikopter – вертоліт
hőlégballon – повітряна куля
kamion – вантажівка
kerékpár (bicikli) – велосипед
mentőautó – швидка допомога
metró (földalatti) – метро
motorkerékpár – мотоцикл
rakéta – ракета
rendőrség – поліцейська машина
repülőgép – літак
roller – самокат
szemétszállító autó – сміттєвоз
tandem – тандем
teherautó – вантажівка
tengeralattjáró – підводний човен
trolibusz – тролейбус
tűzoltóautó – пожежна машина
villamos – трамвай

Mit csinál? – Що робить?

ad – дає
akar – хоче
alszik – спить
díszít – прикрашає
dob – кидає
dolgozik – працює
érkezik – прибуває
eszik – їсть
fekszik – лежить
foglalkozik – займається
fordul – повертається
főz – варить
fut – біжить
fürdik – купається
győz – виграє
hallgat – слухає, мовчить

hisz – вірить
hív – кличе
hord – носить
hoz – приносить
indul – відправляється
iszik – п'є
írt – нищить
jár – ходить
jut – добирається
kap – отримує
kér – просить
készít – готує
kinéz – виглядає
kíván – бажає
kóstol – куштує
köszön – вітається
közlekedik – пересувається
lakik – проживає, мешкає
lát – бачить
mászik – лізе
mond – каже
mos – миє
mozog – рухається
néz – дивиться
passzol – пасує
pihen – відпочиває
repül – літає
sétál – гуляє
siet – поспішає
sportol – займається спортом
süt – пече, смажить
száll – літає
szemetel – смітить
szennyez – забруднює
szeret – любить
szól – мовить
takarít – прибирає
talál – знаходить
találkozik – зустрічає
tesz – ставить
tetszik – подобається
tud – вміє, знає
ugrik – стрибає
utazik – подорожує
ünnepel – святкує
üt – б'є
varr – шиє
vasal –прасує
vásárol – купує
véd – захищає
vesz – бере
veszít – програє
visel – носить
visz – несе

TARTALOM
ЗМІСТ

I. ÉN, A CSALÁDOM ÉS A BARÁTAIM.
Я, МОЯ СІМ'Я ТА ДРУЗІ .....
Mutatkozzunk be! Давайте представимося! .....
A külsőm. Моя зовнішність .....
A legjobb barátom. Мій найкращий друг / подруга .....
A Kovács család. Сім'я Ковач .....
Az én családom. Моя родина .....
Osztálytársak. Однокласники .....
Külső és belső tulajdonságok. .....
Зовнішність людини та риси характеру .....
Hírességek képei. Портрети відомих людей .....
A kedvencem. Мій домашній улюбленець .....

II. LAKÓHELY. ПОМЕШКАННЯ .....
A lakóhelyek típusai. Види помешкань .....
Szobák. Кімнати .....
A nappali. Вітальня .....
A konyha. Кухня .....
Ebédet főzünk. Готуємо обід .....
Egy budapesti kisfiú. Будапештський хлопчик .....
A fürdőszoba. Ванна кімната .....
A lakás. Квартира .....
A szobám. Моя кімната .....
Kié ez? Кому належать ці речі? .....

III. SPORT. СПОРТ .....
Sportok és játékok. Спорт та ігри .....
A kedvenc sportom. Мій улюблений вид спорту .....
Mit szeretsz sportolni?
Яким видом спорту любиш займатися? .....
A kedvenc sportcsapatom.
Моя улюблена спортивна команда .....
A stadionon. На стадіоні .....
A kedvenc sportolóm. Мій улюблений спортсмен .....
Szeretünk sportolni! Любимо займатися спортом! .....
Magyarország híres sportolói.
Відомі спортсмени Угорщини .....

IV. AZ ISKOLAI ÉLET. ШКІЛЬНЕ ЖИТТЯ .....
Már 3 éve középiskolás vagyok.
Я старшокласник уже 3 роки .....
A kedvenc szakköröm. Мій улюблений шкільний гурток .....
Iskola utáni programok. Позакласні заняття .....
Az iskolában. У школі .....
Arany ősz és farsang.
Золота осінь і свято «фаршанг» .....

V. A TERMÉSZET. ПРИРОДА .....
Az állatok világnapja. Всесвітній день тварин .....
A naprendszer. Сонячна система .....
A Földünk. Наша планета Земля .....
Szülőföldem. Мій рідний край .....

VI. ÉTKEZÉS. ХАРЧУВАННЯ .....
Ételek és italok. Їжа та напої .....
Az élelmiszerboltban. В продуктовому магазині .....
Zöldségek és gyümölcsök. Овочі та фрукти .....
Hasznos és káros ételek. Корисна та шкідлива їжа .....
A konyhai edény. Кухонний посуд .....

VII. VÁSÁRLÁS. ПОКУПКИ .....
A zöldségesnél. У овочівника .....
A hentesnél és a pékségben.
У м'ясній лавці та у пекарні .....
Egy budapesti étteremben.
У будапештському ресторані .....
Irány a bevásárlóközpont. Торговий центр .....

VIII. ÜNNEPEK. СВЯТА .....
A szülinapi parti. Вечірка до дня народження .....
Boldog születésnapot kívánok!
Вітаю з днем народження! .....

IX. KÖZLEKEDÉS. ТРАНСПОРТ .....
A járművek. Транспортні засоби .....
A budapesti közlekedés. Транспорт в Будапешті .....
Hol van a mozi? Де знаходиться кінотеатр? .....
A városi közlekedés. Міський транспорт .....
Magyarországi túra. Подорож Угорщиною .....

Nyári vakáció. Літні канікули .....

X. MAGYARORSZÁG. УГОРЩИНА .....
Ismerem Budapestet. Я впізнаю Будапешт .....
Budapest nevezetességei.
Визначні місця Будапешта .....

XI. UKRAJNA. УКРАЇНА .....
Kijiv. Київ .....
A fővárosban. У столиці .....
Az ungvári vár. Ужгородський замок .....
A városban. У місті .....
Hasznos táblázatok. .....
Hasznos kifejezések .....
Rövid szótár .....

Навчальне видання

БОДІ Тімеа Арпадівна
БРАУН Єва Ласловна

УГОРСЬКА МОВА
(3 рік навчання, друга іноземна)

Підручник для 7 класу
закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Підручник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
„Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей"

Угорською мовою

Редактор *О. О. Дебрецені*
Коректор *Г. М. Тирканич*

Формат 70×100/16. Ум. друк. арк. _____. Обл.-вид. арк. _____.
Тираж _____ пр. Зам. № _____

Державне підприємство
„Всеукраїнське спеціалізоване видавництво „Світ"
79008 м. Львів, вул. Галицька, 21
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 4826 від 31.12.2014
www.svit.gov.ua; e-mail: office@svit.gov.ua

Друк ПрАТ «Білоцерківська книжкова фабрика»
09100, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Леся Курбаса,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 5454 від 14.08.2017